

Suomen kuuden suurimman kaupungin lasten päivähoidon
palvelujen ja kustannusten vertailu 2007

Lasten päivähoidon Kuusikko-työryhmä
16.6.2008
Toim. Anne Peltonen

Kuusikko-työryhmän julkaisusarja
Teksti: Anne Peltonen
Kansi: Kati Rosenberg

ISSN 1457-5078

Edita Oy Ab 2008
Helsinki

Tekijä(t) Kuusikko-työryhmän lasten päivähoidon asiantuntijatyöryhmä, kirjoittanut Anne Peltonen		
Nimike Kuuden suurimman kaupungin lasten päivähoidon palvelujen ja kustannusten vertailu 2007		
Julkaisija (virasto tai laitos) Helsingin sosiaalitoimi, Espoon sosiaali- ja terveystoimi, Vantaan sivistystoimi, Turun sosiaalikeskus ja terveysvirasto, Tampereen hyvinvointipalvelut, Oulun sosiaali- ja terveystoimi	Julkaisuaika 6 - 2008	Sivumäärä, liitteet 14 sivua + liitteet
Sarjanimike Kuusikko-työryhmän julkaisusarja		Osanumero 3 / 2008
ISSN-numero 1457-5078	Kieli Suomi	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Suomen kuuden suurimman kaupungin, Helsingin, Espoon, Vantaan, Turun, Tampereen ja Oulun, päivähoiton palvelujen ja kustannusten vertailussa selvitetään kunnan järjestämän, eli kunnallisen ja kunnan ostaman päivähoiton sekä kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen käyttöä ja kustannuksia vuonna 2007.</p> <p>Vuonna 2006 alkanut normaalia suurempi päivähoiton kysynnän kasvu jatkui myös vuonna 2007. Osa kasvusta johtui etenkin pienimpien lasten ikäluokkien kasvusta. 10kk - 2-vuotiaan väestön määrä kasvoi edellisestä vuodesta 1,2 % ja 3-6-vuotiaiden lasten määrä 0,6 %.</p> <p>Uudet hoitopaikat sijoittuvat suurelta osin kunnallisiin päiväkoteihin. Sen vuoksi kysynnän kasvu näkyi erityisesti kunnallisessa päiväkotihoidossa. Perhepäivähoitossa lasten määrä väheni muissa kunnissa paitsi Oulussa. Ostopalvelupäivähoitossa lasten määrä väheni Helsingissä ja Turussa. Yksityisen hoidon tuella olevien lasten määrä kasvoi muissa kunnissa paitsi Turussa. Kaikkiaan kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa oli yhteensä 1 474 lasta enemmän kuin vuoden 2006 lopussa. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä väheni muissa kunnissa paitsi Espoossa ja Vantaalla.</p> <p>Päivähoiton palvelujen kustannukset kasvoivat kaikissa Kuusikon kunnissa. Päivähoiton kokonaiskustannusten kasvuun vaikutti päivähoiton palveluja käyttävien lasten määrän kasvun lisäksi alle 3-vuotiaiden lasten osuuden kasvaminen sekä palvelujen käytön muutokset. Alle 3-vuotiaiden päivähoitopalvelujen yksikkökustannukset ovat pääosin suuremmat kuin 3 vuotta täyttäneiden lasten. Päivähoitossa olevien lasten määrä kasvoi muissa kunnissa paitsi Turussa ja kotihoidon tuella väheni muissa kunnissa paitsi Espoossa ja Vantaalla.</p> <p>Vuoden 2007 raportin yhteydessä tehtiin alkukartoitus kunnallisten päivähoitoyksiköiden johtamisrakenteesta. Kuusikon kunnissa päivähoitotoiminnan johtaminen on siirtymässä hallinnolliseksi, lapsiryhmyöskentelystä eriytetyksi tehtäväksi. Kaikkiaan johtamisen rakenteiden selvittäminen edellyttää laajempaa tutkimista kuin Kuusikko-työn yhteydessä oli mahdollista toteuttaa.</p> <p>Lapsikohtaisten vuosikustannusten kasvu oli yleistä kustannustason kasvua pienempi kunnallisessa päiväkotihoidossa Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Turussa ja perhepäivähoitossa Vantaalla, Turussa ja Tampereella. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuella yleisen kustannustason muutos ei vaikuta lapsikohtaisiin kustannuksiin. Kotihoidon lakisääteinen tuki on ollut saman suuruinen vuodesta 2002 alkaen ja yksityisen hoidon lakisääteinen tuki vuodesta 1997 alkaen. Kuusikon kunnissa ei muutettu kotihoidon tuen kunnallisia lisiä vuonna 2007. Yksityisen hoidon tuen kunnallista lisää korotettiin Helsingissä ja Oulussa alle 3-vuotiaiden lasten päiväkotihoidossa.</p>		
Asiasanat Lasten päivähoito, palvelut, kustannukset, kuntavertailu		
Tiedustelut Työryhmän jäsenet, liite 4	Jakelu www.kuusikkokunnat.fi	
Myynti		

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	5
2	Päivähoidon palvelujen kokonaisuus	5
2.1	Päivähoitoikäisten lasten sijoittuminen päivähoidon palveluihin	5
2.2	Päivähoidon kokonaiskustannukset	6
3	Kunnallinen päivähoito	7
3.1	Kunnalliset päiväkodit.....	7
3.1.1	Lapset	7
3.1.2	Henkilöstö	7
3.1.3	Kustannukset	8
3.1.4	Päiväkotien määrä ja koko	9
3.2	Kunnallinen perhepäivähoito.....	10
3.3	Kunnallisen päivähoidon toimintayksikköjen rakenne	11
4	Ostopalvelut ja yksityisen hoidon tuki	11
4.1	Ostopalvelupäivähoito	12
4.2	Yksityisen hoidon tuki	12
5	Lasten kotihoidon tuki.....	13
6	Yhteenveto	13

1 Johdanto

Suomen kuuden suurimman kaupungin, Helsingin, Espoon, Vantaan, Turun, Tampereen ja Oulun, päivähoito- ja kustannusten vertailussa selvitetään kunnan järjestämän, eli kunnallisen ja kunnan ostaman päivähoito- ja kotihoito- ja yksityisen hoidon tuen käyttöä ja kustannuksia vuonna 2007. Näihin palveluihin vanhemmilla on ns. subjektiivinen valintaoikeus.

Edellä mainittujen palvelujen lisäksi päivähoito- ja varhaiskasvatustalouteen liittyvät kiinteästi perusopetuslain mukainen esiopetus ja päivähoitolain mukainen leikki- ja muu toiminta. Esiopetuksesta tarkastellaan esiopetukseen oikeutetun 6-vuotiaiden lasten ikäluokan osallistumista ja sijoittumista päivähoito- ja koulujen järjestämään esiopetukseen. Leikki- ja muu toiminta, josta käytetään nykyisin käsitettä avoin varhaiskasvatustoiminta, eivät ole mukana vertailussa. Kuusikon kuntien avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta tehtiin erillisselvitys vuonna 2007.

Vuoden 2007 palvelujen ja kustannusten vertailun yhteydessä selvitettiin tarkemmin kunnallisten päiväkotien määrää ja kokoa. Lisäksi tehtiin kartoitus kunnallisten päivähoitoyksiköiden johtamisrakenteesta.

Suomen kuuden suurimman kaupungin lasten päivähoito- ja kustannusten vertailua on tehty vuodesta 1993 alkaen ensin pääkaupunkiseudun kuntien kesken. Vuonna 1995 mukana tulivat Turku ja Tampere ja vuonna 2002 Oulu. Vertailun on tuottanut kuntien päivähoito- ja kustannusten asiantuntijoista koottu työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi Leena Viitasaari Tampereelta ja sihteerinä Anne Peltonen. Työryhmän yhteystiedot ovat liitteessä 4.

Vertailussa käytetyt lasten päivähoito- ja kustannusten määritelmät sekä perusteet vuoden 2007 tietojen keruulle ovat liitteessä 1. Liitteessä 2 on raporttitekstiä täydentäviä kaavioita päivähoito- ja kustannuksista. Liitteessä 3 on tilastotietoa päivähoito- ja kustannuksista vuosilta 2003 - 2007.

2 Päivähoidon palvelujen kokonaisuus

Kunnallinen ja kunnan ostama päivähoito, yksityisen hoidon tuki sekä lasten kotihoito- ja kustannusten tuki muodostavat päivähoito- ja kustannusten kokonaisuuden, josta käytetään myös nimitystä pienten lasten hoitojärjestelmä. Päivähoidon palvelut kohdistuvat pääosin päivähoitoikäisille, 10 kk - 6-vuotiaille, lapsille.

2.1 Päivähoitoikäisten lasten sijoittuminen päivähoito- ja kustannustalouteen

Vuoden 2007 lopussa Kuusikon kunnissa oli 97 926 päivähoitoikäistä lasta, mikä oli 27,5 prosenttia Suomen päivähoitoikäisestä väestöstä. Päivähoitoikäisten lasten määrä kasvoi edellisestä vuodesta muissa Kuusikon kunnissa paitsi Turussa. Absoluuttisesti eniten päivähoitoikäisten lasten määrä kasvoi Espoossa. Kaikissa Kuusikon kunnissa alle 3-vuotiaiden lasten ikäluokat olivat suurempia kuin 3 - 6-vuotiaiden lasten ikäluokat. Päivähoitoikäisten osuus väestöstä oli edellisten vuosien tavoin suurin Espoossa ja Vantaalla ja pienin Turussa ja Helsingissä. (ks. liite 2 kaaviot 1-4)

Päivähoidossa, kotihoito- ja kustannusten tuella ja yksityisen hoidon tuella oli Kuusikon kunnissa 93 prosenttia päivähoitoikäisistä lapsista. Peittävyys eli edellä mainittuja palveluja käyttävien osuus päivähoitoikäisistä kasvoi edellisestä vuodesta Espoossa, Vantaalla, Turussa ja Tampereella. Helsingissä se laski hieman ja oli Oulussa vuoden 2006 tasolla.

Kunnallisessa päiväkotihoidossa olevien lasten osuus kasvoi ja perhepäivähoidossa olevien lasten osuus pieneni edellisestä vuodesta muissa kunnissa paitsi Oulussa. Ostopalvelupäivähoidossa ja yk-

sityisen hoidon tuella olevien lasten osuus oli muita kuntia suurempi Espoossa ja Turussa. Kotihoidon tuella olevien lasten osuus pieneni muissa kunnissa paitsi Vantaalla ja Turussa.(ks. liite 2, kaavio 5)

Kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa olevien lasten kokonaismäärä kasvoi edellisestä vuodesta Helsingissä 374, Espoossa 515, Vantaalla 189, Tampereella 238 ja Oulussa 159 lapsella. Turussa määrä väheni yhdellä lapsella. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä kasvoi Espoossa ja Vantaalla, muissa Kuusikon kunnissa se väheni. Kotihoidon tuen lasten määrän muutosta käsitellään tarkemmin kappaleessa 5.

Lasten sijoittumiseen päivähoiton palveluihin vaikuttaa muun muassa työllisyystilanne, kotihoidon tuen kunnallinen lisä ja päivähoitopalvelujen käyttötavoissa tapahtuvat muutokset. Työllisyys on parantunut viime vuosina kaikissa Kuusikko-kunnissa. Kotihoidon tuen kunnallista lisää maksetaan muissa kunnissa paitsi Turussa ja Tampereella. Lisäksi vanhemmat tarvitsevat lapselleen kokopäiväisen päivähoitopaikan koko- tai osaviikkoisena muistakin syistä kuin työssä käynnin tai opiskelun vuoksi.

Päivähoiton palvelujen ulkopuolella olevia lapsia oli kaikissa ikäryhmissä. Näitä lapsia ovat muun muassa kotona ilman kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea hoidetut kolme vuotta täyttäneet lapset, joilla ei ole alle 3-vuotiaita sisaruksia ja väliaikaisesti muualla asuvat lapset. 10 kk - 2-vuotiaiden ikäryhmän lapsista, joilla on päivähoiton vaihtoehtona subjektiivinen oikeus saada lasten kotihoidon tukea, keskimäärin 8 prosenttia ei ollut päivähoitossa tai kotihoidon tuella. Syytä siihen, miksi osa vanhemmista ei hae kotihoidon tukea, ei tiedetä.

Päivähoitoikäisten lasten lisäksi päivähoitossa oli Kuusikon kunnissa yhteensä 293 seitsemän vuotta täyttäneitä lasta lähinnä erityisen tuen tarpeen perusteella sekä ilta- ja ympärivuorokautisessa päivähoitossa.

2.2 Päivähoiton kokonaiskustannukset

Päivähoiton palvelujen kokonaiskustannusten vertailussa käytetään kuntien tilinpäätösten mukaisia bruttokustannuksia ilman yleishallinnon vyörytyseriä. Kustannuksissa on mukana kaikki kunnallisen ja kunnan ostaman päivähoiton ja yksityisen hoidon tuen kustannukset. Lisäksi mukana on kotihoidon tuen kustannukset vähennettynä osittaisen hoitorahan kustannuksilla. Tarkempaa tietoa kustannusten koontiperusteista on liitteessä 1.

Kustannusten vertailussa aiempiin vuosiin käytetään pääosin absoluuttisia kustannuksia. Liitteessä 3, taulukko 2D aikaisempien vuosien kustannukset on muutettu eli deflatoitu vuoden 2007 rahan arvoon käyttäen pohjana Tilastokeskuksen ilmoittamaa julkisten menojen hintaindeksiä sosiaalitoimelle. Hintaindeksin mukaan sosiaalitoimen kustannustaso nousi 3,2 prosenttia vuodesta 2006 vuoteen 2007.

Vuonna 2007 Kuusikon kuntien päivähoiton palvelujen kokonaiskustannukset olivat 764,4 miljoonaa euroa, mikä oli 4,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006.

Kokonaiskustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta eniten Oulussa, Espoossa ja Tampereella. Kustannusten kasvuun vaikutti eniten päivähoitoikäisen väestön ja päivähoiton palvelujen peittävyyskasvu.

	euroa	muutos %	muutos % defl
Helsinki	264 558 802	3,5	0,3
Espoo	167 043 185	6,0	2,8
Vantaa	115 906 700	3,6	0,4
Turku	68 582 057	2,7	-0,5
Tampere	85 390 245	5,4	2,2
Oulu	62 951 149	6,8	3,5
Kuusikko	764 432 137	4,5	1,3

Taulukko 1. Pienten lasten hoitojärjestelmän kokonaiskustannukset vuonna 2007 sekä niiden muutos vuodesta 2006

Helsingissä, Vantaalla ja Turussa päivähoiton palvelujen kokonaiskustannukset kasvoivat lähes samassa suhteessa kuin yleinen kustannustaso (vrt. deflatoitujen kustannusten kasvu).

Päivähoiton palvelujen vuosikustannukset kunnan asukasta kohden olivat suurimmat Espoossa ja Vantaalla, joissa päivähoitoikäisten lasten osuus väestöstä on muita Kuusikon kuntia suurempi. Päivähoiton palvelujen vuosikustannukset kunnan päivähoitoikäistä lasta kohden olivat suurimmat Helsingissä ja Espoossa muun muassa sen vuoksi, että niissä maksetaan kattavimmin kotihoidon tuen kunnallista lisää. (ks. liite 2 kaavio 6)

3 Kunnallinen päivähoito

3.1 Kunnalliset päiväkodit

3.1.1 Lapset

Kuusikon kuntien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2007 lopulla yhteensä 50 274 lasta, mikä oli 2,4 % (1 195 lasta) enemmän kuin vuoden 2006 lopussa. Lasten määrä kasvoi edellisestä vuodesta kaikissa Kuusikon kunnissa. Kasvu oli merkittävin Espoossa ja Vantaalla. (liite 2, kaavio 7)

Päivähoitoikäisen väestön ja päivähoiton kysynnän kasvu lisää lasten määrää erityisesti kunnallisessa päiväkotihoidossa, jossa on paremmat valmiudet reagoida kysynnän vaihteluun toimintavuoden aikana kuin muissa hoitomuodoissa. Vuoden 2007 aikana valmistui uusia päiväkotiteja Helsinkiin, Espooseen, Vantaalle, Tampereelle ja Ouluun. Lisäksi päivähoitopaikkoja lisättiin muun muassa tehostamalla päiväkotien tilojen käyttöä ja palkkaamalla niihin lisää hoito- ja kasvatushenkilöstöä. Alle 3-vuotiaiden lasten osuus kunnallisen päiväkotihoidon lapsista kasvoi edellisestä vuodesta Helsingissä, Espoossa ja Turussa. Vantaalla alle 3-vuotiaiden osuus oli vuoden 2006 tasolla ja Tampereella ja Oulussa se pieneni. (liite 3, taulukko 1D)

Vuoden 2007 lopussa Kuusikon kuntien kunnallisissa päiväkodeissa oli yhteensä 3 990 erityistä tukea tarvitsevaa lasta. Erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä kasvoi vuodesta 2006 muissa kunnissa paitsi Helsingissä. Kuusikon kuntien käytännöt tilastoida erityistä tukea tarvitsevat lapset vaihtelevat siten, että heidän osuuttaan päiväkotihoidossa olevista lapsista ei voi suoraan verrata kuntien kesken.

Myös ilta- ja ympärivuorokautisessa päivähoito järjestetään pääosin kunnallisissa päiväkodeissa muissa kunnissa paitsi Oulussa, jossa iltahoitoa järjestetään merkittävästi myös ryhmäperhepäivähoitossa. Kuusikon kuntien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden lopulla 2 378 ilta- ja/tai ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevaa lasta.

3.1.2 Henkilöstö

Kuusikon kuntien päiväkodeissa oli vuoden 2007 lopussa 11 767 työntekijää, mikä oli 51 työntekijää enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Henkilöstön määrän kasvu kohdentui lähinnä hoito- ja kasvatushenkilöstöön ja avustavaan henkilöstöön. Vantaalla ja Espoossa päiväkodeissa oli laskennallisia lapsia yhtä hoito- ja kasvatustehtävissä työskentelevää työntekijää kohden enemmän kuin muissa Kuusikon kunnissa.

Henkilöstöä, jonka työ on pääosin yksittäisen lapsen tai lapsiryhmien avustamista, oli eniten Espoossa. Espoossa on ko. henkilöstöä sekä yleisissä lapsiryhmien avustamistehtävissä että erityispäivähoiton perusteiden. Oulussa 64 aiemmin laitoshuollon tehtävissä työskennellyttä työntekijää siirsivät vuonna 2007 päiväkotien avustamistehtäviin ja heillä alkoi lähihoitajan tutkintoon valmistava oppisopimuskoulutus. Muissa Kuusikon kunnissa lapsiryhmissä oli henkilöstöä avustamistehtävissä pääosin erityispäivähoiton perusteiden.

Päivähoidon Kuusikko-vertailussa ei ole mukana työllistetyt työntekijät eikä heidän henkilöstökustannuksensa. Työllistettyjä työntekijöitä käytetään vähäisissä määrin erilaisissa avustamis- ja siivoustehtävissä. Työtehtävät suunnitellaan kunkin työntekijän valmiuksien mukaan. Oulu poikkeaa muista Kuusikon kunnista siten, että työllistettyjä työntekijöitä kohdennetaan ensisijaisesti erityistä tukea tarvitsevien lasten avustamistehtäviin. Vuonna 2007 Oulun päivähoitolla oli 45 työllistetyn työntekijän kiintiö näihin tehtäviin.

Helsingissä päiväkotien ruokahuollon henkilöstö oli pääosin päivähoidon työntekijöitä. Turussa ruokapalvelujen henkilöstö siirtyi kaupungin ruokapalveluyksikköön virallisesti vuoden 2008 alussa, ateriapalvelut eriytettiin jo vuonna 2007 päivähoidon kokonaisuudesta erikseen. Espoossa, Vantaalla ja Tampereella ruokahuolto järjestettiin pääosin tukipalveluna kunnan tukipalveluista vastaavan yksikön toimesta. Päiväkotien siivous järjestettiin tukipalveluna Espoossa sekä Vantaalla, jossa päiväkotien laitoshuollon henkilöstö siirtyi vuoden 2007 alusta kaupungin tukipalveluja järjestävään tilakeskukseen. Henkilöstön tehtäviin kuuluu siivous- ja vaatehuollon lisäksi jonkin verran lapsiryhmien avustamista. Oulussa sekä ruokahuolto että laitoshuolto järjestettiin pääosin ostopalveluna Oulun omalta liikelaitokselta tai kilpailutettuna ulkopuolisilta palvelun tuottajilta.

Kunnallisissa päiväkodeissa on hoito- ja kasvatushenkilöstön varahenkilöstöä kaikissa Kuusikon kunnissa. Helsingissä on varahenkilöitä myös siivous- ja vaatehuollon ja keittiöhenkilöstöllä.

3.1.3 Kustannukset

Kunnallisen päiväkotihoidon vuosikustannukset laskennallista lasta kohden olivat keskimäärin 8 824 euroa. Kustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta kaikissa Kuusikon kunnissa, eniten Oulussa ja vähiten Espoossa. (liite 2 kaavio 9)

Kunnallisten päiväkotien kustannusrakenne vaihtelee muun muassa tukipalvelujen erilaisesta järjestämistavasta johtuen. Henkilöstökustannuksiin sisältyy päiväkotien henkilöstökustannukset sekä päiväkotien osuus päivähoiton yhteisistä henkilöstökustannuksista (päivähoiton johto ja hallintohenkilöstö).

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
Euroa / laskennallinen lapsi	9 148	9 519	8 553	8 514	8 609	7 564
Henkilöstökustannukset	6 809	6 330	5 597	6 538	6 136	5 396
varahenkilöstön kustannukset	43	131	89	..	16	146
lapsia/lapsiryhmää avustavan henkilöstön kustannukset	188	656	221	138	121	321
Tilakustannukset	1 420	1 345	1 255	924	937	1 058
Tukipalvelujen kustannukset, josta	373	1 512	1 591	827	1 099	747
vuokratyön käyttö	238	229	154	-	-	-
Muut kustannukset	546	333	110	225	437	362

Taulukko 2. Kunnallisen päiväkotihoidon vuosikustannukset laskennallista lasta kohden vuonna 2007

Helsingissä ruoka- ja laitoshuollon palvelut ja Turussa ja Tampereella laitoshuollon palvelut olivat pääosin päivähoiton omaa toimintaa. Siten ko. henkilöstön kustannukset olivat henkilöstökustannuksissa, kun ne muissa kunnissa olivat tukipalveluissa. Henkilöstökustannuksista eriteltiin varahenkilöstön ja avustavan henkilöstön kustannukset. Turussa varahenkilöstön kustannuksia ei saatu eriteltyä.

Tilakustannuksista suurin osa on sisäisiä vuokria kunnan toimitiloja hallinnoivalle yksikölle. Sisäisen vuokran määräytymisperusteet muutettiin vuonna 2007 Turussa ja Vantaalla. Tilakustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta Helsingissä ja Tampereella noin 3 %, Vantaalla 3,8 %, Espoossa 6,9 % ja Oulussa 9,7 %. Turussa ne pienenevät 5,3 %. Tilakustannukset laskennallista lasta kohden olivat lähes vuoden 2006 tasolla Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Tampereella. Oulussa ne pienenevät ja Turussa kasvoivat. Tilakustannuksiin laskennallista lasta kohden vaikutti muun muassa päiväkoteihin sijoitettujen lasten määrän muutos. Päivähoiton kasvavaan kysyntään vastataan lisäämällä

lapsia ja hoito- ja kasvatushenkilöstöä päiväkoteihin, joissa lisääminen on tilojen käytön kannalta mahdollista.

Tukipalvelujen kustannuksiin sisältyy ateria- ja laitoshuollon palvelujen lisäksi vuokratyön käyttö-kustannukset. Vuokratyötä käytetään pääkaupunkiseudun kunnissa lähinnä päiväkotien henkilöstön lyhytaikaisiin sijaisuuksiin. Tukipalvelujen kustannukset laskennallista lasta kohden olivat suurimmat Vantaalla, jossa tukipalveluissa on ateria- ja siivouspalvelujen sekä vuokratyön käytön lisäksi myös päiväkotien avustamistehtäviä. Tukipalvelujen kustannukset olivat pienimmät Helsingissä, jossa ateria- ja laitoshuolto ovat pääosin päivähoidon omaa toimintaa.

Kunnallisten päiväkotien muihin kustannuksiin sisältyy muun muassa leikki- ja muun toimintavälineistön ja materiaalikustannukset sekä henkilöstön koulutuskustannuksia. Elintarvikkeet sekä laitoshuollon tarvikkeet sisältyvät muihin kustannuksiin niissä kunnissa, jossa ateria- ja laitoshuolto ovat päivähoidon omaa toimintaa. Muissa kunnissa ne ovat pääosin tukipalvelujen kustannuksissa.

Kuntien käytännöt kohdentaa muita yleisluonteisempia kustannuksia päivähoidon vaihtelevat. Esimerkiksi muissa kunnissa paitsi Vantaalla päiväkotihoidon muihin kustannuksiin sisältyy myös asiakastietojärjestelmän ylläpito- ja atk-kustannuksia. Helsingissä, Tampereella ja Oulussa työterveyshuollon kustannukset ovat päiväkotihoidon muissa kustannuksissa. Edellä mainittujen kustannusten vaikutus laskennallisen lapsen vuosikustannuksiin on eritelty kappaleen 6 taulukossa sivulla 15.

3.1.4 Päiväkotien määrä ja koko

Vuodelta 2007 tehtiin kartoitus kunnallisten päiväkotien määrästä ja koosta. Päiväkotikartoituksen tavoitteena oli verrata päiväkotien kokoa ja arvioida sen mahdollista vaikutusta päiväkotihoidon yksikkökustannuksiin. Päiväkodiksi määriteltiin kiinteistö, kiinteistön osa tai huoneisto, jossa on päiväkotitiloja samalla tontilla yhdessä tai useammassa rakennuksessa. Muun toiminnan tiloissa olevat päiväkodin henkilöstömitoituksen mukaiset lapsiryhmät laskettiin erikseen.

Päiväkotien koon ryhmittelyn perustana oli ryhmätilojen määrä, jossa ryhmätila tarkoittaa yhden tai useamman huoneen tilaa, joka muodostaa lapsiryhmän ns. kotialueen. Eteinen ja saniteettitilat voivat olla useamman lapsiryhmän käytössä. Lapsiryhmien muodostaminen ei pohjautu vain päiväkodin ryhmätilojen määrään ja päiväkotien suunnittelussakin ollaan vähitellen siirtymässä muihin käytäntöihin. Päiväkotien koon vertailun kannalta ryhmätilojen määrää pidettiin kuitenkin toistaiseksi yhtenäisimpänä vertailuperusteena. Vertailussa ei selvitetty päiväkotitilojen kokoa lapsiryhmien käytössä olevan huoneistoalan (m²) mukaan.

Kuusikon kunnissa oli vuoden 2007 lopussa yhteensä 786 päiväkotia. Lapsia päiväkotia kohden oli keskimäärin 64 ja laskennallisia lapsia keskimäärin 77. Hoito- ja kasvatustehtävissä työskenteleviä työntekijöitä päiväkodeissa oli keskimäärin 12.

	Päiväkotien määrä	Lapsia / päiväkoti	Lask.lapsia / päiväkoti	Hoito- ja kasv.hk / päiväkoti
Helsinki	274	63	75	11
Espoo	149	55	70	11
Vantaa	125	67	81	12
Turku	75	64	76	12
Tampere	92	71	85	13
Oulu	71	70	84	13
Kuusikko	786	64	77	12

Taulukko 3. Päiväkotien määrä sekä koko lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön määrään suhteutettuna vuoden 2007 lopussa

Päiväkodit olivat lasten määrään suhteutettuna pienimpiä Espoossa ja suurimpia Tampereella. Hoito- ja kasvatushenkilöstön määrään suhteutettuna kuntien väliset erot olivat pieniä.

Päiväkodin hoito- ja kasvatushenkilöstön mitoituksen mukaisia lapsiryhmiä oli muissa kuin päiväkotitiloissa Helsingissä 25, Espoossa 6, Vantaalla 15, Turussa 5, Tampereella 14 ja Oulussa 12. Nämä ryhmät olivat useimmin esiopetusryhmiä.

Helsingissä ja Tampereella yleisin päiväkodin koko ryhmätilojen määrän mukaan oli 3, Espoossa 2, Vantaalla 5 ja Turussa ja Oulussa 4. Helsingissä ja Espoossa puolet päiväkodeista oli enintään kolmen ryhmän päiväkotiteja, muissa kunnissa näiden pienempien päiväkotien osuus oli noin 40 %. Tampereella 24 % päiväkodeista oli yli kuuden ryhmän päiväkotiteja, muissa kunnissa yli kuuden ryhmän päiväkotien osuus oli enintään 13 % (Helsinki ja Turku). (liite 2, kaavio 12)

Päiväkotien koko näyttäisi osaltaan selittävän kuntien välisiä eroja päiväkotihoidon kustannuksissa. Ateria- ja laitoshuollon palvelujen järjestäminen pieneen päiväkotiin on kalliimpaa kuin suurempiin päiväkotiteihin. Lisäksi pienen päiväkodin sijaisjärjestelyt edellyttävät enemmän resursointia kuin suuremmassa päiväkodissa.

3.2 Kunnallinen perhepäivähoito

Kunnalliseen perhepäivähoitoon sisältyy hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito, kolmiperhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito.

Kunnallisessa perhepäivähoidossa oli vuoden 2007 lopussa yhteensä 5 387 lasta, mikä oli 4 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Perhepäivähoidossa olevien lasten määrä väheni vuodesta 2006 muissa Kuusikon kunnissa paitsi Oulussa.(ks. liite 2, kaaviot 13 - 14).

Ryhmäperhepäivähoitoa oli eniten Espoossa, siellä 60 % perhepäivähoidon lapsista oli ryhmäperhepäivähoidossa. Ryhmäperhepäivähoidossa olevien lasten osuus perhepäivähoidon lapsista kasvoi edellisestä vuodesta Espoon lisäksi Helsingissä ja Oulussa. Vantaalla ja Tampereella osuus pieneni. Turussa ei ole ryhmäperhepäivähoitoa.

Perhepäivähoidossa oli vuoden lopussa yhteensä 124 erityistä tukea tarvitsevaa lasta. Ilta- ja ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevia lapsia oli perhepäivähoidossa Espoossa, Turussa ja iltahoitoa tarvitsevia lapsia Oulussa. Oulussa iltahoitoa järjestetään kattavasti ryhmäperhepäiväkodeissa. Siellä kaikista ilta- ja ympärivuorokautisessa päivähoitossa olevista lapsista 40 % (101 lasta) oli ryhmäperhepäivähoidossa.

Kotonaan työtä tekeviä perhepäivähoitajia ja kolmiperhepäivähoitajia oli vuoden 2007 lopussa Kuusikon kunnissa yhteensä 827, mikä oli 99 hoitajaa vähemmän kuin edellisen vuoden lopulla. Hoitajien määrä väheni kaikissa Kuusikon kunnissa, eniten Espoossa. Perhepäivähoitajien siirtyminen eläkkeelle vähentää omassa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien määrää, eikä tilalle saada uusia kunnallisia perhepäivähoitajia.

Ryhmäperhepäivähoidossa oli 586 työntekijää, mikä oli 12 työntekijää enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Espooseen perustettiin kahdeksan ja Ouluun kaksi uutta ryhmäperhepäiväkotiä vuoden 2007 aikana. Vantaalla lakkautettiin kaksi ja Tampereella yksi ryhmäperhepäiväkoti. Perhepäivähoidossa oli varahenkilöstöä muissa kunnissa paitsi Tampereella.

Hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon ja kolmiperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta kohden olivat keskimäärin 9 761 euroa, mikä oli 2,5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuosikustannukset lasta kohden kasvoivat muissa kunnissa paitsi Vantaalla. Ryhmäperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta kohden olivat keskimäärin 11 545 euroa, mikä oli 4,3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006. Vuosikustannukset lasta kohden kasvoivat muissa kunnissa paitsi Tampereella. (liite 3, taulukko 2 C)

Kustannusten kohdentamista perhepäivähoitoon on tarkennettu etenkin Helsingissä. Kohdentamista hankaloittaa kaikissa Kuusikon kunnissa muun muassa se, että osa perhepäivähoidon sijaishoidosta järjestetään päiväkodeissa joko päiväkodin yhteydessä toimivassa sijaishoitopaikassa tai sijoittamalla sijaishoidossa olevia lapsia päiväkotiryhmiin. Tällöin muun muassa vuokratustannukset kohdentuvat yleensä päiväkoteihin.

3.3 Kunnallisen päivähoiton toimintayksikköjen rakenne

Kuusikon kunnissa päivähoitoyksiköiden johtamisessa ollaan siirtymässä ns. hallinnolliseen johtamiseen, jossa päiväkodin ja muiden hoitomuotojen johtaminen eriytetään lapsiryhmätyöstä omaksi kokonaisuudekseen. Vuoden 2007 Kuusikko-raportin valmistelun yhteydessä tehtiin kartoitus päivähoitoyksiköiden johtamisen nykytilasta.

Kuusikon kunnissa oli vuoden 2007 lopussa 492 hallinnollista päiväkodin johtajaa ja 39 lapsiryhmässä työskentelevää päiväkodin johtajaa sekä 28 perhepäivähoidon ohjaajaa. Viiden vuoden aikana lapsiryhmässä työskentelevien johtajien määrä on vähentynyt 238 johtajalla ja hallinnollisten johtajien määrä on kasvanut 98 johtajalla (277 lapsiryhmässä työskentelevää johtajaa ja 394 hallinnollista johtajaa vuonna 2003). Perhepäivähoidon ohjaajien määrä on vähentynyt vastaavana ajanjaksona kuudella.

Vantaalla hallinnollisten johtajien osuus on ollut lähes 100 % ja Espoossa yli 80 % jo 1990-luvun lopulta alkaen. Vantaalla päiväkotien johtamisrakenne muutettiin pääosin hallinnolliseksi vuonna 1997, Turussa vuonna 2004, Tampereella vuonna 2006 ja Helsingissä vuonna 2007. Oulussa hallinnollisten päiväkodin johtajien määrää on lisätty usean vuoden ajan yhdistelemällä vapautuvia johtajavakansseja (ks. liite 3, taulukko 3B). Edellä mainituissa määrissä eivät ole mukana päivähoiton esimiehet, joilla oli johdettavanaan vain avointa varhaiskasvatustoimintaa.

Päivähoitoyksikkö muodostuu yhdestä tai useammista hoitomuodosta. Eri hoitomuotoja ovat tässä yhteydessä päiväkotitoiminta, perhepäivähoito, ryhmäperhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatustoiminta (sis. asukaspuisto-, avoin päiväkotitoiminta ja kerhotoiminnan). Vuoden 2007 lopussa Espoossa ja Vantaalla useamman hoitomuodon yksiköiden osuus oli suurempi kuin yhden hoitomuodon yksiköiden. Muissa Kuusikon kunnissa yli puolet päivähoitoyksiköistä oli yhden hoitomuodon yksiköitä. (liite 2, kaavio 16) Yksiköiden muodostamiseen vaikuttaa muun muassa kunnan palvelurakenne eli eri hoitomuotojen määrä kunnan eri alueilla. Helsingissä avoin varhaiskasvatustoiminta kerhotoimintaa lukuun ottamatta on perhepalvelujen vastuualueella.

Päivähoidon toimintayksikkörakenteen kartoitus tehtiin suhteellisen karkealla tasolla. Kaikkiaan voidaan todeta, että Kuusikon kunnissa päivähoitotoiminnan johtaminen on siirtymässä hallinnolliseksi, lapsiryhmätyöskentelystä eriytetyksi tehtäväksi. Johtamisen rakenteiden selvittäminen edellyttää laajempaa tutkimista kuin Kuusikko-työn yhteydessä oli mahdollista toteuttaa.

4 Ostopalvelut ja yksityisen hoidon tuki

Yksityistä päivähoitoa voidaan järjestää ostopalveluna, jolloin kunnan ja yksityisen palveluntuottajan välille tehdään ostopalvelusopimus, tai yksityisen hoidon tuella, jolloin osa yksityisen palveluntuottajan lapsesta perimästä hoitomaksusta katetaan lakisääteisellä yksityisen hoidon tuella sekä kuntien päätösten mukaisilla kunnallisilla lisillä.

Ostopalvelupäivähoidossa kunta sijoittaa lapset ostopalvelupäivähoitoon ja perii lapsen päivähoiton asiakasmaksun. Espoossa osa ostopalvelusopimuksista tehdään nettosopimuksina, jolloin palveluntuottaja perii asiakasmaksun. Yksityisen hoidon tuella järjestetyssä päivähoitossa perhe tekee hoitosopimuksen suoraan yksityisen palveluntuottajan kanssa. Ostopalvelupäivähoitoon sisältyvät lisäksi

muissa kunnissa kuin asuinkunnassaan päivähoitossa olevat lapset. Muussa kunnassa päivähoitossa olevien lasten määrän arvioidaan kasvavan, kun PARAS- hankkeen myötä kunnat tekevät erilaisia sopimuksia palvelujen käytöstä yli kuntarajojen.

Yksityistä päivähoitoa on Kuusikon kunnista suhteessa eniten Espoossa ja Turussa. Espoossa sekä ostopalveluna että yksityisen hoidon tuella järjestetyssä päivähoitossa oli molemmissa noin 10 % päivähoitoikäisistä (10kk - 6v) lapsista. Muissa Kuusikon kunnissa yksityisen hoidon tuella olevien lasten osuus oli suurempi kuin ostopalvelupäivähoitossa olevien lasten osuus. Oulussa yksityinen päivähoito järjestetään pääosin yksityisen hoidon tuella. Kunta ostaa vain ruotsinkielistä päivähoitoa muutamalle lapselle vuosittain. (liite 2, kaavio 5)

4.1 Ostopalvelupäivähoito

Vuoden 2007 lopussa Kuusikon kuntien ostopalvelupäivähoitossa oli yhteensä 4 280 lasta, mikä oli 3,1 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Lasten kasvoi edellisestä vuodesta Espoossa, Tampereella ja Oulussa, oli vuoden 2006 tasolla Vantaalla ja väheni Helsingissä ja Turussa.

Suurin osa ostopalvelupäivähoidosta on päiväkotihoidoa. Espoo ja Vantaa ostavat lisäksi ryhmäperhepäivähoitoa. Helsingissä ja Espoossa ostetaan ilta- ja ympärivuorokautista päivähoitoa ja Turussa iltahoitoa. Helsinki ja Espoo ostavat myös erityistä tukea tarvitsevien lasten päivähoitoa. Muissa kunnissa erityistä tukea tarvitsevia lapsia on ostopalvelupäivähoitossa satunnaisesti.

Ostopalvelupäivähoidon vuosikustannukset olivat yhteensä 37,9 miljoonaa euroa, mikä oli 3,4 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Kustannuksista puuttuu osa asiakasmaksuista. Kustannukset kasvoivat muissa kunnissa paitsi Vantaalla, jossa vuonna 2006 toteutettu ostopalvelupäivähoidon kilpailuttaminen ja ostopalveluna hankitun päivähoitovähentäminen vaikutti ensimmäistä vuotta kokovuotisenä vuonna 2007. Helsinki ja Turku kilpailuttivat ostopalvelupäivähoidon siten, että Helsingissä uudet sopimukset alkoivat 1.8.2007 ja Turussa 1.1.2007.

Vuosikustannukset lasta kohden kasvoivat vuodesta 2006 kaikissa Kuusikon kunnissa. Lapsikohtaisia kustannuksia ei voi verrata kuntien kesken muun muassa kuntien erilaisten sopimuskäytäntöjen vuoksi.

4.2 Yksityisen hoidon tuki

Vuoden 2007 lopussa Kuusikon kunnissa oli yksityisen hoidon tuella yhteensä 6 347 lasta, mikä oli 6,3 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden lopulla. Lasten määrä kasvoi muissa kunnissa paitsi Turussa. (ks. liite 2, kaavio 19)

Tampereella yksityisen hoidon tuella olevista lapsista suurin osa oli perhepäivähoitossa. Muissa Kuusikon kunnissa päiväkotihoidossa olevien lasten osuus oli suurin. Espoossa, Tampereella ja Oulussa oli työsopimussuhteinen hoitaja kotona yleisemmin kuin muissa Kuusikon kunnissa.

Kuusikon kunnat maksavat yksityisen hoidon tuen kunnallisia lisiä liitteen 2, kaavio 19 mukaisesti. Kunnallisia lisiä muutettiin vuoden aikana Helsingissä ja Oulussa.

Yksityisen hoidon tuen vuosikustannukset lasta kohden olivat keskimäärin 4 724 euroa, mikä oli 6,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006. Kunnallisen lisän osuus yksityisen hoidon tuen kustannuksista oli keskimäärin 63,6 prosenttia. Kustannuksiin vaikuttaa kuntalisten lisäksi yksityisen hoidon tuella olevien lasten ikä ja hoitomuoto. Alle 3-vuotiaille maksetaan yleisesti suurempia kuntalisiä kuin 3 vuotta täyttäneille ja hoitomuodoista päiväkotihoidon kuntalisät ovat suuremmat kuin muiden hoitomuotojen. Lakisääteistä yksityisen hoidon tukea ei ole muutettu vuoden 1997 jälkeen, jolloin laki yksityisen hoidon tuesta tuli voimaan. (liite 2, kaavio 19)

5 Lasten kotihoidon tuki

Kotihoidon tuella oli vuoden 2007 lopussa yhteensä 24 651 lasta, mikä oli 1,5 prosenttia (373 lasta) vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Lasten määrä väheni eniten Helsingissä. Espoossa ja Vantaalla kotihoidon tuella olevien lasten määrä kasvoi vuodesta 2006. (liite 2, kaavio 23)

Kotihoidon tuella oli keskimäärin 25,2 prosenttia päivähoitoikäisistä (10 kk - 6 v) lapsista. Osuus pieneni muissa kunnissa paitsi Vantaalla ja Turussa. Alle 2-vuotiaasta väestöstä kotihoidon tuella olevien lasten osuus kasvoi muissa kunnissa paitsi Helsingissä. 2-vuotiaasta väestöstä kotihoidon tuella olevien lasten osuus kasvoi edellisestä vuodesta Espoossa. 3-6-vuotiaasta väestöstä kotihoidon tuella olevien lasten osuus kasvoi Turussa. (ks. liite 4, taulukko 1F)

Lasten kotihoidon tuen käytössä yhtenä vaikuttavana tekijänä on kunnalliset lisät. Kunnallista lisää maksetaan kattavimmin Espoossa ja Helsingissä. Turussa kotihoidon tukeen ei makseta kunnallista lisää ja Tampereella sitä maksetaan vain vaikeasti sairaan lapsen hoitotukena. Vantaalla ja Oulussa kunnallista lisää maksetaan alle 2-vuotiaalle perheen nuorimmalle lapselle. Kuntalisiin ei tullut muutoksia vuonna 2007. Kuusikon kuntien kunnalliset lisät vuoden 2007 lopussa ovat liitteessä 2, kaavio 22.

Kotihoidon tuen vuosikustannukset lasta kohden olivat keskimäärin 4 633 euroa, mikä oli 0,9 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Vuosikustannukset lasta kohden kasvoivat muissa Kuusikon kunnissa paitsi Turussa ja Oulussa.

Kunnallisen lisän osuus vuosikustannuksista lasta kohden oli Espoossa 36,7 %, Helsingissä 32,5 %, Vantaalla 21,6 % ja Oulussa 20,1 %. Tampereella kunnallisen lisän osuus oli 0,2 %. Kotihoidon tuen vuosikustannuksiin lasta kohden vaikuttaa kunnallisten lisien lisäksi muun muassa yksilapsisten perheiden osuus kotihoidon tuella olevista perheistä, perheen nuorimpien lasten osuus kotihoidon tuella olevista lapsista, hoitolisää saavien määrä ja hoitolisän keskimääräinen määrä lasta kohden. Kuusikko-vertailussa näitä tekijöitä ei tarkastella erikseen.

6 Yhteenveto

Päivähoidon kysyntä vaihtelee toimintavuoden (1.8. - 31.7) aikana merkittävästi muun muassa sen vuoksi, että syksyllä päivähoiton palveluja käyttää kuusi ikäluokkaa ja seuraavana keväänä ennen ko. vuonna koulun aloittavien lasten siirtymistä perusopetukseen 6,5 ikäluokkaa.

Vuonna 2006 alkanut normaalia suurempi päivähoiton kysynnän kasvu jatkui myös vuonna 2007. Osa kasvusta johtui etenkin pienimpien lasten ikäluokkien kasvusta. 10 kk - 2-vuotiaan väestön määrä kasvoi edellisestä vuodesta 1,2 % ja 3-6-vuotiaiden lasten määrä 0,6 %. Lasten sijoittumiseen päivähoiton palveluihin vaikutti muun muassa kotihoidon tuen kunnallinen lisä alle 3-vuotiaiden osalta, työllisyystilanne ja päivähoitopalvelujen käyttötappamutokset. Lisäksi vanhemmat tarvitsevat lapselleen kokopäiväisen päivähoitopaikan koko- tai osaviikkoisena muistakin syistä kuin työssä käynnin tai opiskelun vuoksi.

Lasten kotihoidon tuen kunnallista lisää maksetaan muissa kunnissa paitsi Turussa ja Tampereella. Kunnallisiin lisiin ei tullut muutoksia vuoden 2007 aikana. Työllisyyden kehitys jatkui hyvänä kaikissa Kuusikon kunnissa. Kuusikon kunnissa on lisätty kokopäivähoidolle vaihtoehtoisten palvelujen tarjontaa. Näiden yleensä viikoittain tai päivittäin lyhytkestoisempien palvelujen lisääminen ei ainakaan toistaiseksi ole merkittävästi vähentänyt kokopäivähoidon kysyntää.

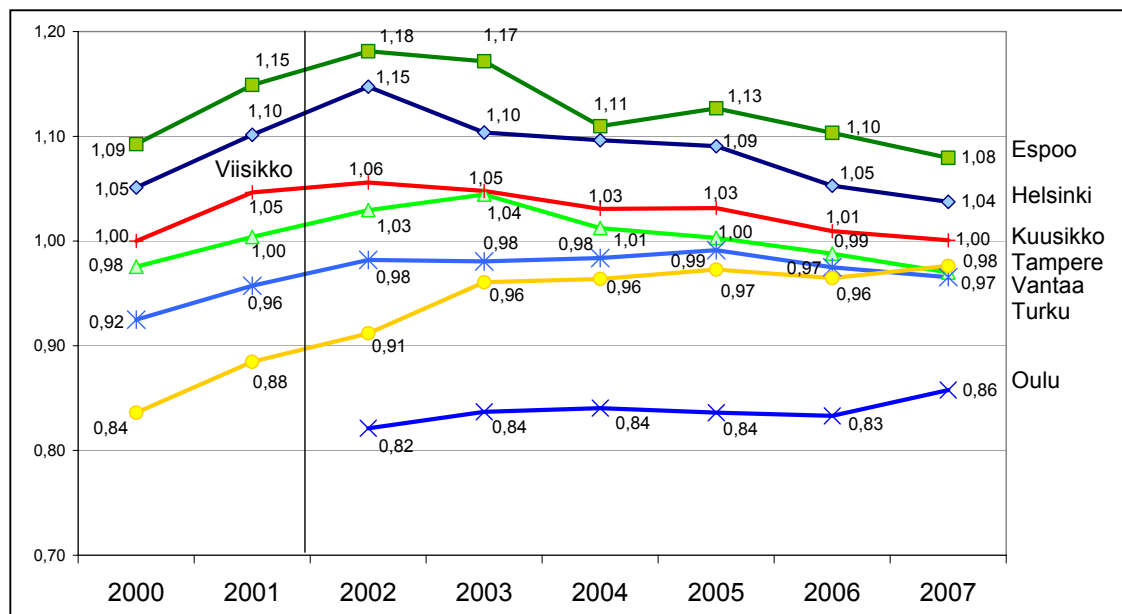
Uudet hoitopaikat sijoittuvat suurelta osin kunnallisiin päiväkoteihin. Sen vuoksi kysynnän kasvu näkyi erityisesti kunnallisessa päiväkotihoidossa, jossa lasten määrä kasvoi yhteensä 1 195 lapsella.

Perhepäivähoidossa lasten määrä väheni edelleen muissa kunnissa paitsi Oulussa. Ostopalvelupäivähoidossa lasten määrä väheni Helsingissä ja Turussa. Yksityisen hoidon tuella olevien lasten määrä kasvoi muissa kunnissa paitsi Turussa. Kaikkiaan kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoidossa oli yhteensä 1 474 lasta enemmän kuin vuoden 2006 lopussa. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä väheni muissa kunnissa paitsi Espoossa ja Vantaalla.

Päivähoidon palvelujen kustannukset kasvoivat kaikissa Kuusikon kunnissa. Päivähoidon kokonaiskustannusten kasvuun vaikutti päivähoidon palveluja käyttävien lasten määrän kasvun lisäksi alle 3-vuotiaiden lasten osuuden kasvaminen sekä palvelujen käytön muutokset. Alle 3-vuotiaiden päivähoitopalvelujen yksikkökustannukset ovat pääosin suuremmat kuin 3 vuotta täyttäneiden lasten. Päivähoidossa olevien lasten määrä kasvoi muissa kunnissa paitsi Turussa ja kotihoidon tuella väheni muissa kunnissa paitsi Espoossa ja Vantaalla.

Vuoden 2007 raportin yhteydessä tehtiin alkukartoitus kunnallisten päivähoitoyksiköiden johtamisrakenteesta. Kuusikon kunnissa päivähoitotoiminnan johtaminen on siirtymässä hallinnolliseksi, lapsiryhmätyöskentelystä eriytetyksi tehtäväksi. Kaikkiaan johtamisen rakenteiden selvittäminen edellyttää laajempaa tutkimista kuin Kuusikko-työn yhteydessä oli mahdollista toteuttaa.

Lapsikohtaisten vuosikustannusten kasvu oli yleistä kustannustason kasvua pienempi kunnallisessa päiväkotihoidossa Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Turussa. Kaikkiaan Kuusikon kuntien kunnallisen päiväkotihoidon deflatoidut eli vuoden 2007 rahan arvoon muutetut kustannukset laskennallista lasta kohden ovat tasoittuneet 2000-luvun aikana (kaavio 1).

Kaavio 1. Kunnallisen päiväkotihoidon deflatoitujen vuosikustannusten kehitys laskennallista lasta kohden vuosina 2000 - 2007 suhteutettuna Viisikon aritmeettiseen keskiarvoon vuonna 2000 = 1

Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla vuoden 2007 päiväkotihoidon kustannukset laskennallista lasta kohden olivat pienemmät kuin vuoden 2000 deflatoidut kustannukset.

Perhepäivähoidon lapsikohtaiset kustannukset kasvoivat yleistä kustannustasoa vähemmän Vantaalla, Turussa ja Tampereella. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuella yleisen kustannustason muutos ei vaikuta lapsikohtaisiin kustannuksiin. Kotihoidon lakisääteinen tuki on ollut saman suuruinen vuodesta 2002 alkaen ja yksityisen hoidon lakisääteinen tuki vuodesta 1997 alkaen. Kuusikon kunnissa ei muutettu kotihoidon tuen kunnallisia lisiä vuonna 2007. Yksityisen hoidon tuen kunnallista lisää muutettiin Helsingissä ja Oulussa.

Seuraavaan taulukkoon on koottu Kuusikon kuntien päivähoiton palvelujen lapsikohtaisten kustannusten eroja ainakin osittain selittäviä tekijöitä:

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
Päivähoidon palvelut € asukasta kohden	465 €	702 €	602 €	391 €	411 €	478 €
-päivähoitoikäisten osuus väestöstä	5,6 %	8,5 %	7,8 %	5,3 %	5,7 %	7,3 %
Päivähoidon palvelut päivähoitoikäistä kohden	8 274 €	8 265 €	7 703 €	7 381 €	7 243 €	6 549 €
- kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa sekä kotihoidon tuella olevien osuus päivähoitoikäisistä	91,8 %	93,6 %	93,4 %	93,8 %	92,7 %	93,3 %
-päivähoitossa olevien alle 3-vuotiaiden lasten osuus vastaavasta ikäluokasta	36,4 %	41,4 %	39,1 %	46,3 %	41,6 %	41,2 %
-kotihoidon tuen kunnallinen lisä	alle 3v perheen nuorimmalle	alle 3v perheen nuorimmalle	alle 2 v perheen nuorimmalle	ei makseta	vain vaikeasti sairaan lapsen hoitoon	alle 2v perheen nuorimmalle
-päivähoitossa olevien 3 - 6-vuotiaiden lasten osuus vastaavasta ikäluokasta	85,4 %	83,0 %	83,5 %	85,7 %	84,4 %	81,5 %
Kunnallinen päiväkotihoito laskennallista lasta kohden	9 148 €	9 519 €	8 553 €	8 514 €	8 609 €	7 564 €
- kunnallisen päiväkotihoidon kustannukset tosiasiallista läsnäolopäivää kohden	62 €	68 €	58 €	61 €	60 €	56 €
-laskennallisia lapsia yhtä hoito- ja kasvatustehtävissä työskentelevää kohden	6,7	6,8	6,9	6,6	6,5	6,7
-lapsia/lapsiryhmää avustavaa henkilöstöä suhteessa hoito- ja kasvatushenkilöstöön	6 %	21 %	11 %	5 %	5 %	10 %
-avustavan henk. osuus kustannuksista	188 €	656 €	221 €	138 €	121 €	321 €
-varahenkilöstön osuus kustannuksista	43 €	131 €	89 €	..	16 €	146 €
-päiväkotien koko: laskenn.lapsia / päiväkotia	75	70	81	76	85	84
-tilakustannusten osuus kustannuksista	1 420 €	1 345 €	1 255 €	924 €	937 €	1 058 €
-päivähoito kilpailuttaa itse osan tukipalveluista	ei	ei	ei	ei	ei	kyllä
-kustannuksiin sisältyy päivähoiton asiakastietojärjestelmä- ja atk-kustannuksia	28 €	41 €	ei sisälly	37 €	67 €	54 €
-kustannuksiin sisältyy työterveyshuollon kustannuksia	36 €	ei sisälly	ei sisälly	ei sisälly	51 €	39 €
Kunnallinen perhepäivähoito lasta kohden	11 330 €	11 540 €	9 926 €	9 136 €	8 170 €	8 521 €
-varahenkilöstöä	on	on	on	on	ei	on
-ryhmäperhepäivähoidon osuus	36 %	60 %	39 %	0 %	22 %	32 %
-ryhmäperhepäivähoidon tilakustannukset lasta kohden	1 374 €	1 039 €	1 310 €	0 €	649 €	890 €
Yksityisen hoidon tuki lasta kohden	4 465 €	5 418 €	4 825 €	4 827 €	3 642 €	4 377 €
-kunnallisen lisän osuus	2 625 €	3 360 €	3 030 €	2 951 €	2 009 €	2 594 €
-alle 3-vuotiaiden lasten osuus yksityisen hoidon tuella olevista lapsista	16 %	22 %	31 %	41 %	33 %	28 %
Kotihoidon tuki lasta kohden	5 453 €	5 063 €	4 267 €	3 619 €	3 501 €	3 873 €
-ks. yllä päivähoiton palvelut päivähoitoikäistä lasta kohden						
-kunnallisen lisän osuus	1 770 €	1 858 €	920 €	0 €	7 €	777 €
- 3-6-vuotiaiden lasten osuus kotihoidon tuella olevista lapsista	17 %	23 %	23 %	22 %	22 %	28 %

Liitteet

- 1 Lasten päivähoiton määritelmät ja perusteet vuoden 2007 tietojen keruulle
- 2 Taulukoita ja kaavioita päivähoiton palveluista ja kustannuksista
- 3 Päivähoidon toiminta- ja kustannustietoja vuosilta 2003 - 2007
- 4 Kuusikko-työryhmän jäsenten yhteystiedot

LASTEN PÄIVÄHOIDON MÄÄRITELMÄT JA PERUSTEET VUODEN 2007 TIETOJEN KERUULLE

1 MÄÄRITELMÄT

1.1 Yleisiä määritelmiä

Kunnallinen päivähoito on kunnan itse tuottamaa päivähoitoa kunnallisessa päiväkodissa ja kunnallisessa perhepäivähoidossa.

Perhepäivähoitoon sisältyvät hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito, hoidettavien lasten kodeissa tapahtuva perhepäivähoito ja ryhmäperhepäiväkodissa tapahtuva ryhmäperhepäivähoito.

Kunnan ostopalveluna hankkima päivähoito on päivähoitoa, jota kunta ostaa yksityiseltä palveluntuottajalta joko ostopalvelusopimuksella tai antamalla palveluntuottajalle maksusitoumuksen yksittäisestä lapsesta. Kunta voi ostaa päivähoitoa myös toiselta kunnalta ja kuntayhtymältä. Lisäksi kunta voi ostaa esiopetusta määräämälleen perusteilla.

Kunnan järjestämä päivähoito on kunnallinen ja kunnan ostopalveluna hankkima päivähoito.

Lasten yksityisen hoidon tuki on lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemman tai muun huoltajan osoittamalle päivähoidon tuottajalle suoritettava taloudellinen tuki, johon kuuluu hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä. Kunta voi maksaa hoitorahaa tai hoitolisää korotettuna päättämiensä perusteiden mukaisesti (kunnallinen lisä). (Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996)

Hoidon tuottaja voi olla yksityinen henkilö, yhteisö tai yritys, joka korvausta vastaan harjoittaa lasten päivähoitotoimintaa tai vanhemman tai muun huoltajan kanssa lasten päivähoidosta työsopimuksen tehnyt henkilö, ei kuitenkaan saman kotitalouden jäsen.

Kunnan järjestämä ja tukema päivähoito on kunnallinen ja kunnan ostopalveluna hankkima päivähoito sekä lasten yksityisen hoidon tuella järjestetty päivähoito. Kunnan järjestämästä ja tukemasta päivähoidosta käytetään myös käsitettä **päivähoito**.

Lasten kotihoidon tuki on lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemmalle tai muulle huoltajalle suoritettava tuki, johon kuuluu hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä. Oikeus kotihoidon tukeen on perheellä, jossa on alle kolmevuotias lapsi. Kunta voi maksaa hoitorahaa tai hoitolisää korotettuna päättämiensä perusteiden mukaisesti (kunnallinen lisä). (Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996) Tukea saava vanhempi tai muu huoltaja voi hoitaa lasta itse tai järjestää lapsen päivähoidon kunnallisen päivähoidon ulkopuolella.

Osittainen hoitoraha ei sisälly lasten kotihoidon tukeen. Osittaista hoitorahaa on oikeus saada lain lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 13. §:ssä määritellyillä perusteilla.

Esiopetus on perusopetuslain mukaista toimintaa, jota lapsella on oikeus saada oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna. Lapsilla, joilla on päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta ja lapsilla, jotka aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin (koulun käynnin aloittamisen siirto), on oikeus saada esiopetusta myös oppivelvollisuuden alkamisvuonna. Esiopetus on vapaaehtoista ja siihen osallistumisesta päättää pääsääntöisesti lapsen huoltaja. Kunta voi järjestää esiopetuksen itse tai hankkia esiopetuspalvelut muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelun tuottajalta (Perusopetuslaki 628/1998).

Pienten lasten hoitojärjestelmä on varhaiskasvatuksen kokonaisuus, johon sisältyvät kunnallinen päivähoito, kunnan ostopalveluna hankkima päivähoito, lasten yksityisen hoidon tuki, lasten kotihoidon tuki, esiopetus ja leikki- sekä muu toiminta. Leikki- ja muu toiminta ei ole mukana tässä vertailussa.

1.2 Hoitoajan mukaiset määritelmät

Kokopäivähoito on yleensä yhtäjaksoisesti yli viisi tuntia ja enintään kymmenen tuntia vuorokaudessa kestävä päivähoito (Asetus lasten päivähoitosta 239/1973 § 4).

Osapäivähoito on yleensä yhtäjaksoisesti enintään viisi tuntia vuorokaudessa kestävä päivähoito (Asetus lasten päivähoitosta 239/1973 § 4).

Ympärivuorokautinen päivähoito on päivähoitoa, jossa lapsi voi olla hoidossa vuoden jokaisena päivänä minä vuorokauden aikana tahansa.

Ilta- ja lauantaihoito on päivähoitoa, jossa lapsi on hoidossa klo 18.00 (Helsingissä klo 17.30) jälkeen enintään klo 22.00 asti maanantaista perjantaihin, osassa päivähoitopaikoista myös lauantaisin klo 6.30-22.00 välisenä aikana.

Päivähoitoasetuksessa ei ole määritelty ympärivuorokautista eikä ilta- ja lauantaihoitoa.

1.3 Muut määritelmät

Päivähoitoikäiset lapset on ikäryhmä vanhempainrahakauden päättymisestä oppivelvollisuuden alkuun (noin 10 kk - 6v). Vanhemmilla tai muilla huoltajilla on subjektiivinen oikeus saada päivähoitoikäiselle lapselleen kunnan järjestämä päivähoitopaikka (Laki lasten päivähoitosta 36/1973 11a §).

Kouluikäiset lapset ovat joko koulussa olevia tai koulun käynnin aloittamisen siirron saaneita 7 vuotta täyttäneitä lapsia, jotka ovat pienten lasten hoitojärjestelmässä. Koulun käynnin aloittamisen siirron saaneilla lapsilla on subjektiivinen oikeus kunnan järjestämään päivähoitoon.

Laskennallinen lapsi on kunnallisen päiväkotihoidon kustannusten vertailussa ja henkilöstön suhteuttamisessa käytettävä lasten määrä, jossa otetaan huomioon päivähoitoasetuksen määrittelemä eri ikäisten ja eri ajan päiväkotihoidossa olevien lasten määrä yhtä hoito- ja kasvatustehtävissä työskentelevää työntekijää kohden. Laskennallinen lasten määrä saadaan muuttamalla päiväkotihoidossa olevat lapset päivähoitoasetuksen määritelmien suhdelukujen avulla 3 vuotta täyttäneiksi kokopäivähoitossa oleviksi lapsiksi ja ottamalla erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevat lapset lisäksi erikseen huomioon.

Erityistä tukea tarvitseva lapsi¹ on lapsi, jolla on alan erikoislääkärin tai muun asiantuntijan lausunto (Päivähoitoasetus 239/1973 2§, 4 mom.) ja jolle on suunnattu joko

- 1 varhaiskasvatuksellisia tai
- 2 sekä varhaiskasvatuksellisia että rakenteellisia tukitoimia.

Päivähoidon toteuttamaan esiopetukseen osallistuvat lapset, jotka on otettu tai siirretty perusopetuslain mukaiseen erityisopetukseen, sisältyvät erityistä tukea tarvitseviin lapsiin.

2 TOIMINTATIETOJEN KOONTI

2.1 Lapsitiedot

2.1.1 Pienten lasten hoitojärjestelmässä olevat lapset (Lasten päivähoiton ja kotihoidon tuen kattavuus 31.12.)

Pienten lasten hoitojärjestelmässä **31.12.2007** olevat lapset kootaan kunnallisesta päiväkotihoidosta, kunnallisesta hoitajan tai asiakkaan kotona tapahtuvasta perhepäivähoidosta, kunnallisesta ryhmäperhepäivähoidosta ja ostopalveluna hankitusta päivähoitosta erikseen

- ikäluokittain (alle 1 v, 1 v, 2 v, 3v, 4v, 5v, 6v, 7 vuotta täyttäneet koontiajankohdan iän mukaan) ja
- huoltajan kanssa sovitun hoitoajan mukaan kokopäivähoitossa ja osapäivähoitossa oleviin lapsiin.

---

¹ Laissa lasten päivähoitosta käytetään käsitettä "erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitseva lapsi"

Lasten yksityisen hoidon ja kotihoidon tuella **31.12.2007** olevat lapset kootaan ikäluokittain. Kotihoidon tuella oleviin lapsiin ei lasketa osittaisella kotihoidon tuella olevia lapsia.

Esiopetukseen osallistuvat lapset sisältyvät sen hoitomuodon lapsiin, jossa he ovat olleet kyseisenä ajankohtana. Jos esiopetukseen osallistuva lapsi on kyseisessä hoitomuodossa ainoastaan esiopetuksessa, hän on mukana osapäivähoidon lasten määrässä. Jos lapsi on kyseisessä hoitomuodossa esiopetuksen lisäksi täydentävässä päivähoitossa siten, että päivän kesto on yli viisi tuntia lapsi on mukana kokopäivähoidon lasten määrässä.

Väestötietojen koonnissa ikäluokka 10-11kk lasketaan jakamalla väestötietojen 0-vuotaiden ikäluokka kuudella.

2.1.2 Erityistä tukea tarvitsevat lapset (31.12.)

Erityistä tukea tarvitseviin lapsiin kootaan ne kunnan päivähoiton tilastoinnissa erityistä tukea tarvitseviksi lapsiksi kirjatut lapset, joilla on alan erikoislääkärin tai muun asiantuntijan lausunto ja joille tehdään kuntoutussuunnitelma tai henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (hojks). Näistä lapsista osalla tai kaikilla voi olla rakenteellisia tukitoimia.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä kootaan hoitoajan (kokopäivä ja osapäivä) mukaan erikseen kunnallisesta päiväkotihoidosta, kunnallisesta perhepäivähoidosta ja ostopalveluna hankitusta päivähoitosta.

2.1.3 Ympäri vuorokautisessa ja ilta- ja lauantaihoitossa hoidossa olevat lapset (31.12.)

Ympäri vuorokautista ja ilta- ja lauantaihoitoa saavat lapset kootaan erikseen kunnallisesta päiväkotihoidosta, kunnallisesta perhepäivähoidosta ja ostopalveluna hankitusta päivähoitosta. Mainitaan, mikäli tähän sisältyy muitakin kuin kyseistä hoitoa saavia lapsia.

2.1.4 Esiopetukseen osallistuvat lapset (päivähoito ja koulut)

Esiopetuksesta kootaan vuonna 2001 syntyneiden (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) päivähoiton yhteydessä ja kouluissa esiopetukseen osallistuvien lasten määrä **20.9.2007** järjestäjän mukaan jaottelulla

- päivähoiton tuottama esiopetus
- koulujen tuottama esiopetus

2.1.5 Yksityisen hoidon tuella olevien lasten erillinen erittely

Yksityisen hoidon tuella kootaan ikäluokittaisen koonnin lisäksi 31.12.2007 päiväkotihoidossa ja perhepäivähoidossa olevien lasten määrä sekä niiden lasten määrä, joilla on työsopimussuhteinen hoitaja kotona.

2.1.6 Pienten lasten hoitojärjestelmässä olevien lasten määrä suhteutuksissa

Vuoden 2007 vuosikustannukset lasta kohden pienten lasten hoitojärjestelmän eri hoitomuodoissa lasketaan suhteuttamalla vuosikustannukset vuosien 2006 ja 2007 lopun lapsimäärien keskiarvoon. Lapsimäärän keskiarvoa käyttämällä saadaan jonkin verran otettua huomioon lasten määrän muutosta ja lasten sijoittumisen vaihtelua pienten lasten hoitojärjestelmään vuoden aikana.

2.1.7 Laskennalliset lapset kunnallisissa päiväkodeissa

Laskennallisten lasten määrä lasketaan sihteerityönä kuntien ilmoittamasta päiväkotihoidossa olevien lasten määrästä seuraavasti:

X = päiväkotihoidossa olevat lapset laskennallisesti

A = 0-2-vuotiaat kokopäivähoidossa olevat lapset, kerroin $7/4 = 1,75$

B = 0-2-vuotiaat osapäivähoidossa olevat lapset, kerroin $7/4 = 1,75$

C = 3 vuotta täyttäneet kokopäivähoidossa olevat lapset, kerroin 1

D = 3 vuotta täyttäneet osapäivähoidossa olevat lapset, kerroin $7/13 = 0,54$

E = erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä

$$X = 1,75 * A + 1,75 * B + C + 0,54 * D + E$$

2.1.8 Tosiasialliset läsnäolopäivät kunnallisessa päiväkotihoidossa vuoden 2007 aikana

Vuodelta 2007 kootaan kunnallisessa päiväkotihoidossa vuoden aikana olleiden lasten tosiasialliset läsnäolopäivät eritellen kokopäivähoidon ja osapäivähoidon läsnäolopäivien määrä. Tarkempi koontiohje on läsnäolopäivien koontipohjassa. Läsnäolopäivien määrää käytetään vuosikustannusten suhteuttamisessa.

2.2 Kunnallisen päivähoiton henkilöstötiedot

Kunnallisen päivähoiton henkilöstöön **31.12.2007** kootaan vakinaisen, määräaikaisen ja tilapäisen henkilöstön sekä sijaisten määrä siten, että kunkin vakanssin / tehtävän hoitaminen tulee mukaan vain yhteen kertaan. Äitiys- ja vanhempainlomalla, työlomalla yms. 31.12. työstä poissa oleva vakainainen henkilöstö ei ole mukana henkilöstön määrässä.

Leikki- ja muun toiminnan (avoin varhaiskasvatustoiminta), työllistetty, siviilipalvelus- ja ulkopuolinen oppisopimuskoulutuksessa oleva henkilöstö ei ole mukana päivähoiton henkilöstön määrässä.

Kunnallisten päiväkotien henkilöstö ryhmitellään: Hoito- ja kasvatushenkilöstö, lapsiryhmää avustava henkilöstö, laitos- ja vaatehuollon henkilöstö ja ruokahuollon henkilöstö.

Kunnallisen perhepäivähoidon henkilöstö ryhmitellään: Perhepäivähoidon ohjaajat, hoitajan kotona tapahtuvan ja kolmiperhepäivähoidon henkilöstö ja ryhmäperhepäivähoidon henkilöstö.

Lisäksi kootaan hallinnollisten päiväkodin johtajien ja päivähoiton tukemisen erityishenkilöstön määrä.

Tarkempi tehtävän tai nimikkeen mukainen ryhmittely ohjeistetaan tiedonkeruupohjissa.

3 KUSTANNUKSET JA TULOT

3.1 Kunnallinen päivähoito

Kootaan erikseen kunnallinen päiväkotihoito sekä perhepäivähoito, josta eriteltynä hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito (sisältää kolmiperhepäivähoidon) ja ryhmäperhepäivähoito. Kustannuksista otetaan pois sellaiset erät, jotka annetuissa palveluissa on rajattu raportin ulkopuolelle. Esimerkiksi mukaan ei oteta sen henkilöstön palkkakustannuksia, jotka eivät ole mukana henkilöstössä, kuten työllistetyt tai oppisopimuskoulutuksessa olevat. Näin saadaan bruttotuotantokustannukset, jotka tuotantomäärään suhteutettuna kuvaavat palvelujen tuottamisen taloudellisuutta. **Kuusikon kuntien kunnallisen päivähoiton kustannusten vertailussa käytetään bruttokustannuksia.**

Kunnallisesta päivähoitosta kootaan seuraavat kustannukset:

1. Henkilöstömenot
  - palkat, josta eriteltynä virka- ja työsuhteisten palkat, sijaistyövoiman palkat, varahenkilöstön palkat ja ryhmä- ja henkilökohtaisten avustajien palkat
  - muut henkilöstömenot, josta eriteltynä työnantajan sosiaalimaksut ja kaupungin eläkkeet
2. Huoneistomenot, josta eriteltynä vuokrat ja vastikkeet (ulkopuoliset), sisäiset vuokrat sekä käyttökustannukset
3. Muut menot
  - materiaalit, josta eritellään elintarvikkeet
  - palvelut, josta eritellään ateriapalvelut ja vuokratyön käyttö
  - irtaimen korot ja poistot (päiväkotien käytössä oleva kiinteä ja irtain omaisuus)
  - muut kulut
4. Päivähoidon yhteiset menot
Päivähoidon yhteiset menot, joiden kustannukset kohdistetaan laskennallisesti kunnallisille päiväkodeille ja perhepäivähoidolle. Kyseisiä menoja voivat olla esimerkiksi kiertävien erityislastentarhanopettajien ja päivähoiton toimisto- ja hallinnon henkilöstön palkkakustannukset ja yhteiset koulutuskustannukset. Yhteiset menot eritellään yhteisiin henkilöstömenoihin ja muihin yhteisiin menoihin.

Vuodelta 2007 kootaan lisäksi erikseen sovittuja kunnallisen päivähoiton kustannuksiin sisältyviä kustannuksia (esim. henkilöstön koulutus ja kehittäminen, atk ja asiakastietojärjestelmä, palkitseminen).

Toimialan ja muun hallinnon yleiskustannuslisiä ei oteta mukaan kustannusten laskentaan. Kuusikon kuntien tapa järjestää hallintonsa ja tukipalvelut sekä vyöryttää niiden kustannukset vaihtelee kunnittain.

5. Kunnallisen päivähoiton asiakasmaksut

Sisältää kunnan itse tuottaman päivähoiton asiakasmaksutulot. Ei sisällä ostopalveluna hankitun päivähoiton asiakasmaksutuloja eikä toisen kunnan suorittamaa korvausta päivähoitosta.

3.2 Kunnan ostopalveluna hankkima päivähoito (sisältää maksusitoumukset)

Kootaan kunnan ostopalveluna hankkiman päivähoiton kustannukset yhteensä, joihin sisältyy nettokustannukset, asiakasmaksutulot ja päivähoiton yhteiset menot (ks. kunnallisen päivähoiton kohta 4), mikäli yhteisiä menoja on kohdistettu ostopalveluna hankitulle päivähoitolle (esim. päivähoiton toimistohenkilöstön palkkakustannuksia). Kuntien välisessä vertailussa käytetään kokonais- eli bruttokustannuksia.

3.3 Lasten yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tuen kustannukset kootaan eritellen lakisääteinen tuki ja kunnalliset lisät sekä päivähoiton yhteiset menot (ks. kunnallisen päivähoiton kohta 4), mikäli yhteisiä menoja on kohdistettu yksityisen hoidon tuen päivähoitolle. Näitä kustannuksia yhteensä käytetään kuntien välisessä vertailussa.

Kunnan yksityisille palveluntuottajille maksamat starttirahat ja avustukset ilmoitetaan erikseen.

Yksityisen hoidon tuen kunnalliset lisät lasta kohden eri hoitomuodoissa vuoden 2007 lopulla kootaan erilliseen taulukkoon.

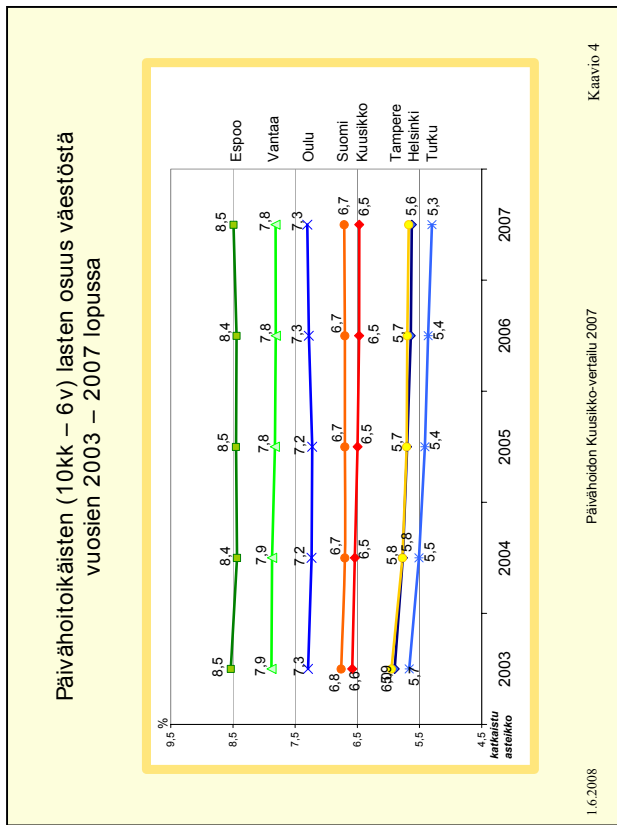
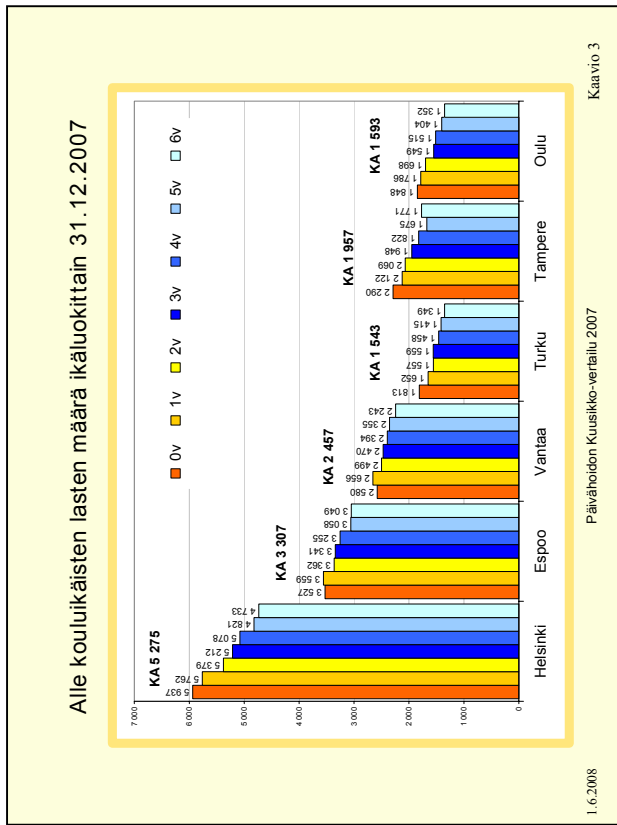
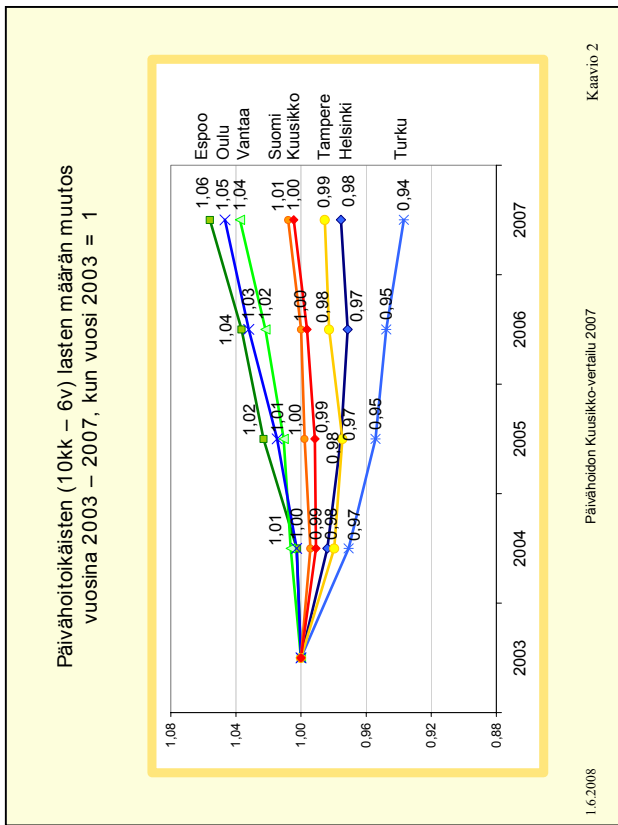
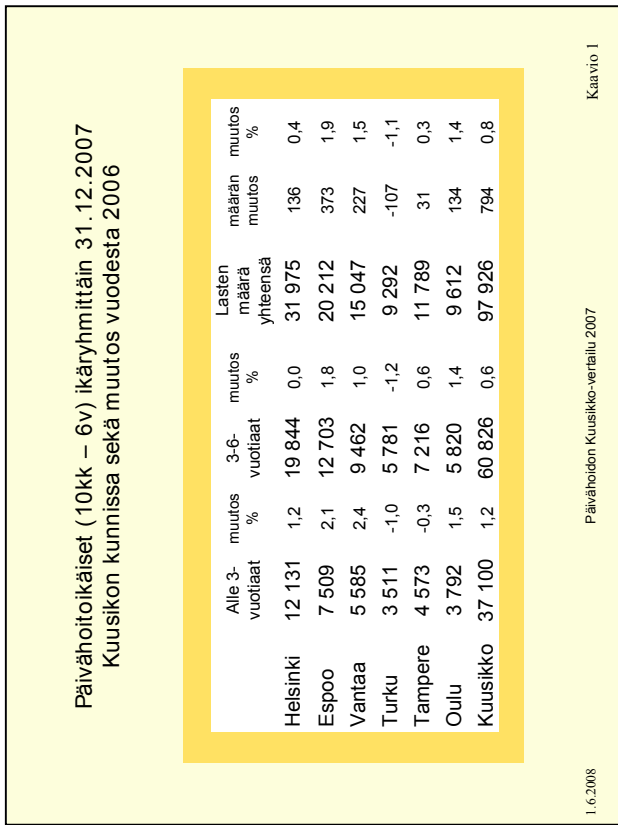
3.4 Lasten kotihoidon tuki

Lasten kotihoidon tuen kustannukset kootaan eritellen lakisääteinen tuki ja kunnalliset lisät sekä päivähoiton yhteiset menot (ks. kunnallisen päivähoiton kohta 4), mikäli yhteisiä menoja on kohdistettu lasten kotihoidon tuelle. **Lakisääteisestä kotihoidon tuesta vähennetään osittaisen kotihoidon tuen kustannukset.**

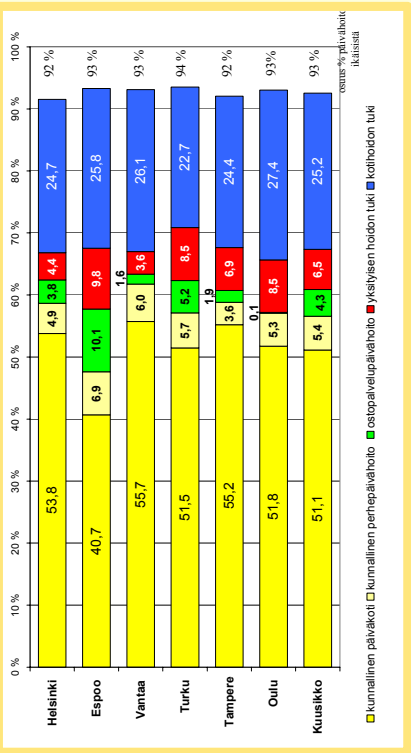
Lasten kotihoidontuen kunnalliset lisät lasta kohden eri hoitomuodoissa vuoden 2007 lopulla kootaan erilliseen taulukkoon.

Päivähoiton kustannusten koontia tarkennetaan lisäksi tarpeen mukaan kustannusten koontipohjassa.

Kuuden suurimman kaupungin päivähoidon palvelujen ja kustannusten vertailu 2007
Kaaviot ja taulukot

Päivähoidon (10kk – 6v) lasten jakautuminen pienten lasten hoitojärjestelmään joulukuussa 2007

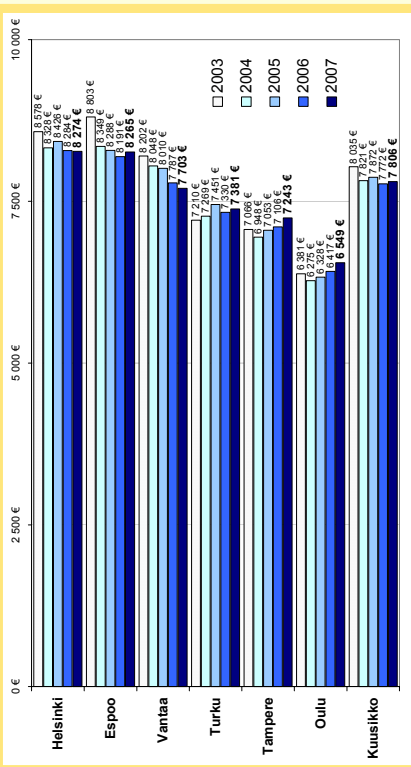

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 5

Pienten lasten hoitojärjestelmän DEFLATOIDUT vuosikustannukset päivähoitoikäistä (10kk – 6v) lasta kohden vuosina 2003 -2007

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 6

Lapsia kunnallisissa päiväkodeissa joulukuussa 2007 sekä muutos vuodesta 2006

Kunta	lasten määrä	määrän muutos	muutos %	Alle 3-vuotiaiden osuus kunn. päiväkotien lapsista %
Helsinki	17 234	351	2,1	19,5
Espoo	8 252	258	3,2	21,3
Vantaa	8 423	225	2,7	18,6
Turku	4 804	102	2,2	19,2
Tampere	6 563	161	2,5	20,3
Oulu	4 998	98	2,0	22,0
Kuusikko	50 274	1 195	2,4	20,0

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 7

Kunnallisten päiväkotien henkilöstö sekä hallinnolliset johtajat joulukuussa 2007 sekä muutos vuodesta 2006

Kunta	Hallinnolliset johtajat	Holto- ja kasvatustehävät	Lapsen- ja lapsiryhmän avustaminen	Laitos- ja ruokahuolto	Yhteensä	muutos henkilöä
Helsinki	145	3 083	200	425	4 233	36
Espoo	115	1 611	332	51	2 108	95
Vantaa	82	1 497	170	0	1 748	-167
Turku	47	863	47	151	1 108	-81
Tampere	64	1 223	60	102	1 451	88
Oulu	39	924	88	32	1 119	80
Kuusikko	492	9 199	896	761	11 767	51

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 8

Kunnallisten päiväkotien vuosikustannukset laskennallista lasta¹⁾ kohden sekä muutos vuodesta 2006

	2007	muutos euroa	muutos %	muutos % DEFL
Helsinki	9 148	148	1,6	-1,5
Espoo	9 519	88	0,9	-2,2
Vantaa	8 553	108	1,3	-1,8
Turku	8 514	179	2,2	-1,0
Tampere	8 609	363	4,4	1,2
Oulu	7 564	442	6,2	3,0
Kuusikko	8 824	195	2,3	-0,9

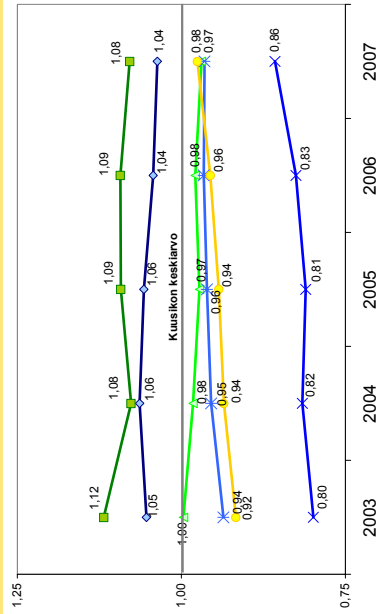
1) Laskennallinen lapsi ks. Lasten päivähoiton määrittelyt ja perusteet vuoden 2007 tietojen keruulle. Lasten määrä on vuosien 2006 ja 2007 joulukuun keskiarvo.

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 9

Kunnallisen päiväkotihoidon vuosikustannusten ero laskennallista lasta kohden kunkin vuoden Viisikon/Kuusikon aritmeettiseen keskiarvoon, kun keskiarvo on 1

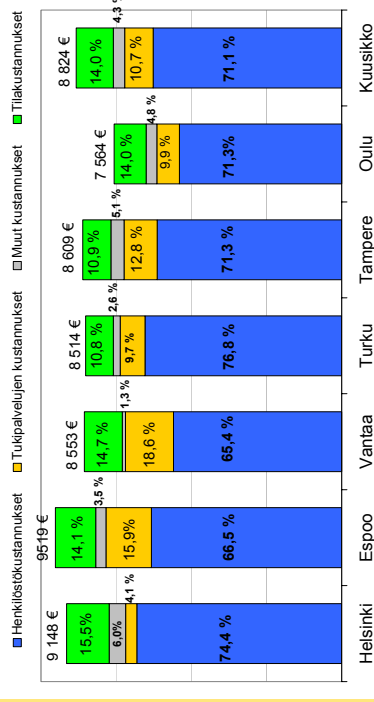

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 11

Kustannusten osuudet (%) menolajeittain kunnallisen päiväkotihoidon laskennallisen lapsen vuosikustannuksista

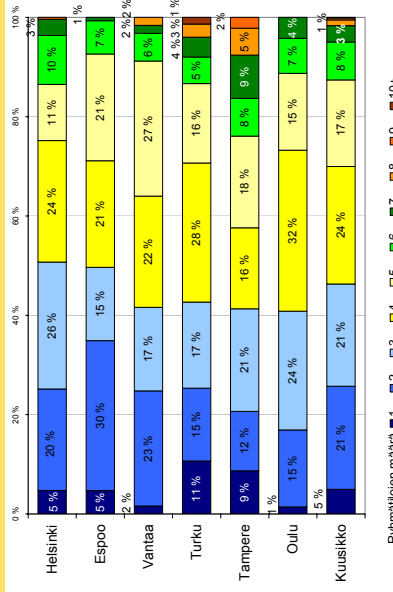

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 10

Päiväkotien osuudet kaikista päiväkodeista ryhmätilojen määrän mukaan (%)

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 12

Lapsia ja henkilöstöä kunnallisessa ryhmäperhepäivähoidossa joulukuussa 2007 sekä muutos vuodesta 2006

	Lasten määrä	määrän muutos	muutos %	Henkilöstö	määrän muutos
Helsinki	576	-11	-1,9	188	-8
Espoo	846	71	9,2	235	29
Vantaa	357	-35	-8,9	102	-2
Turku	-	-	-	-	-
Tampere	92	-7	-7,1	24	-7
Oulu	164	37	29,1	38	2
Kuusikko	2 035	55	2,8	586	15

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 14

Lapsia ja henkilöstöä hoitajan kotona tapahtuvassa ja kolmiperhepäivähoidossa joulukuussa 2007 sekä muutos vuodesta 2006

	Lasten määrä	määrän muutos	muutos %	Perhepäivä- ja kolmiperhepäivähoitajien määrä	määrän muutos
Helsinki	1 014	-88	-8,0	289	-10
Espoo	563	-77	-12,0	148	-25
Vantaa	563	-40	-6,6	157	-6
Turku	531	-45	-7,8	152	-8
Tampere	334	-12	-3,5	84	-13
Oulu	347	-17	-4,7	120	6
Kuusikko	3 352	-279	-7,7	949	-55

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 13

Hoitajan kotona tapahtuvan ja kolmiperhepäivähoidon sekä ryhmäperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta kohden sekä niiden muutos vuodesta 2006

	Hoitajan kotona tapahtuva ja kolmiperhepäivähoito		Ryhmäperhepäivähoito	
	Kustannukset € lasta kohden	muutos % DEFL	Kustannukset € lasta kohden	muutos % DEFL
Helsinki	11 284	4,6	11 412	11,5
Espoo	10 651	6,4	12 200	1,7
Vantaa	9 153	-2,8	11 129	0,5
Turku	9 136	1,5	-	-
Tampere	7 421	-1,5	10 834	-2,7
Oulu	7 931	3,7	9 964	6,9
Kuusikko	9 761	2,5	11 545	4,3

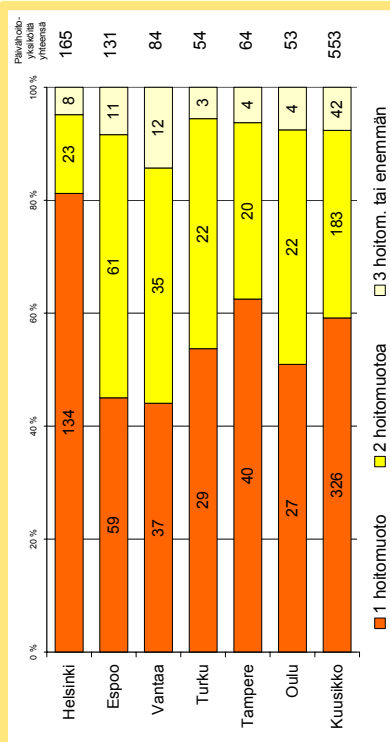
1) Vuosikustannusten jakajana käytetään joulukuun 2006 ja 2007 lasten määrän keskiarvoa

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 15

Kunnallisten päivähoitoyksiköiden määrä ja osuudet hoitomuodon mukaan vuoden 2007 lopulla

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 16

Lapsia ostopaivelupäivähoitossa joulukuussa 2007 sekä muutos vuodesta 2006

	lasten määrä	osuus päivähoitossa olevista lapsista %	määrän muutos	muutos %
Helsinki	1 218	5,7	-2	-0,2
Espoo	2 075	15,1	141	7,3
Vantaa	240	2,4	0	0,0
Turku	486	7,4	-47	-8,8
Tampere	250	3,1	32	14,7
Oulu	11	0,2	5	83,3
Kuusikko	4 280	6,5	129	3,1

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 17

Ostopaivelupäivähoidon kustannukset ¹⁾ vuonna 2007 sekä muutos vuodesta 2006

	euroa	muutos	%	muutos % defl
Helsinki	10 893 620	13,1		9,6
Espoo	17 961 978	11,3		7,9
Vantaa	2 407 329	-40,0		-41,9
Turku	4 513 213	3,4		0,2
Tampere	2 049 319	10,9		7,5
Oulu	106 496	189,6		180,8
Kuusikko	37 931 955	3,4		2,1

¹⁾ Kustannuksista osa on asiakasmaksutuloina vähennettyjä nettokustannuksia

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 18

Yksityisen hoidon tuen kunnalliset lisät joulukuussa 2007

	Helsinki ⁴⁾	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu ⁵⁾
Päiväkoti¹⁾						
Kokopäiväinen alle 3 v. lapsi	€/kk 290,00	€/kk 403,64	€/kk 600,00	€/kk 279,00	€/kk 218,64	€/kk 380,00
Kokopäiväinen 3 v. täytännyn lapsi	280,00	288,19	270,00	197,00	218,64	219,00
Ostapaivähoido: kunnan järjestämän esopäivähoitoon osallistuvat lapset			100,00			
Perhepäivähoito²⁾					84,09	
Kokopäiväinen alle 3 v. lapsi	290,00	285,92	160,00	220,00	201,83	170,00
Kokopäiväinen 3 v. täytännyn lapsi	150,00	151,36	160,00	152,00	134,55	170,00
Ostapaivähoido: kunnan järjestämän esopäivähoitoon osallistuvat lapset			67,28		56,57	
Työsköppimussuhteinen hoitoja						
Alle 3 v. lapsi	290,00	538,20	160,00	220,00	201,83	170,00
3 v. täytännyn lapsi	150,00	117,73	160,00	152,00	134,55	170,00
Ostapaivähoido: kunnan järjestämän esopäivähoitoon osallistuvat lapset			67,28			
Yksityinen ostapaivähoido, kun 3-5 v. lapsi on seka kunnallisessa että yksityisessä päivähoitossa.	67,28	100,91				
Yksityinen päivähoito 3-5 v. lapselle, jonka alle 3 v. sisarus on kotihoidon tuella	67,28	100,91				

²⁾ Helsinki myös ryhmäperhepäivähoito

³⁾ Espoo, Vantaa ja Turku myös ryhmäperhepäivähoito

⁴⁾ Tampere ryhmäperhepäivähoito 10 kk - 6-vuotias lapsi 201,83 euroa

⁵⁾ Päivähoitoidon kunnallisen korotus 1.8.2007 alkaen alle 3-vuotiaalle lapselle 210 eurosta 290 euroon ja 3 vuotta täyttäneille lapselle 100,91 eurosta 150,00 euroon.

⁶⁾ Alle 3-vuotiaan kokopäivähoito päiväkodissa, kunnallisen korotus 1.1.2007 alkaen 250 eurosta 380 euroon.

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 19

Lapsia yksityisen hoidon tuella joulukuussa 2007 sekä muutos vuodesta 2006

	lasten määrä	osuus päivähoitossa olevista lapsista %	määrän muutos	muutos %
Helsinki	1 400	6,5	124	9,7
Espoo	1 981	14,4	122	6,6
Vantaa	548	5,4	39	7,7
Turku	790	11,9	-11	-1,4
Tampere	815	10,1	64	8,5
Oulu	813	12,8	36	4,6
Kuusikko	6 347	9,6	374	6,3

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 20

Yksityisen hoidon tuen vuosikustannukset lasta¹⁾ kohden, muutos vuodesta 2006 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	2007	muutos %	kunnallisen lisän osuus €	osuus %
Helsinki	4 465	3,5	2 811	63,0
Espoo	5 418	5,6	3 474	64,1
Vantaa	4 825	36,8	3 854	79,9
Turku	4 827	12,1	2 994	62,0
Tampere	3 642	-0,9	2 055	56,4
Oulu	4 377	0,1	2 684	61,3
Kuusikko	4 724	6,4	3 005	63,6

1) Lasten määrä vuosien 2006 ja 2007 joulukuun keskiarvo

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

1.6.2008

Kaavio 21

Lapsia kotihoidon tuella joulukuussa 2007 sekä muutos vuodesta 2006

	lasten määrä	määrän muutos	muutos %
Helsinki	7 902	-374	-4,5
Espoo	5 207	35	0,7
Vantaa	3 926	78	2,0
Turku	2 105	-15	-0,7
Tampere	2 879	-47	-1,6
Oulu	2 632	-50	-1,9
Kuusikko	24 651	-373	-1,5

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 23

Kotihoidon tuen kunnalliset lisät¹⁾ joulukuussa 2007

	Helsinki €/kk	Espoo ³⁾ €/kk	Vantaa €/kk	Turku €/kk	Tampere €/kk	Oulu €/kk
Alle 1 v 6 kk lapsi			163,00			
1 v 6 kk - alle 2-vuotias lapsi			110,00			
Alle 2-vuotias lapsi	218,64	218,64				143,00
kaksi vuotta täyttänyt, alle 3-vuotias lapsi	134,55	218,64				
alle 3-vuotias lapsi, sairaan lapsen hoitotuki					252,00	
Alle 3-vuotias kotihoidon tuella oleva sisarus		99,00				
3,6-vuotias sisarus, joka on osapäiväisesti yksityisessä päivähoitossa	67,28	100,91				
hoitotuki pienempen vanhempien kanssa, josta jätettiin on syyntä tai oireita perheeseen, josta on aikaisesti enemmän kuin yksi lapsi (ks. 2)		218,64	163,00			

1) Maksetaan perheen nuorimmasta lapsesta
2) Kotihoidon tuen yhteismäärän ja vanhempien enotus perheille, jotka saavat sairausvakuutuslääm maksaisua vähimmäispäivärahaa
3) Espoossa maksetaan määränäkaisena kokeiluna (1.8.2007-31.7.2009) kotihoidon tuella oleville alle 3-vuotiaille sisaruksille sisarensisää 99 euroa kuukaudessa.

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 22

Kotihoidon tuen vuosikustannukset lasta¹⁾ kohden, muutos vuodesta 2006 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	2007	muutos %	kunnallisen lisän osuus €	osuus %
Helsinki	5 453	1,4	1 770	32,5
Espoo	5 063	0,2	1 858	36,7
Vantaa	4 263	4,1	920	21,6
Turku	3 619	-3,1	0	0,0
Tampere	3 501	1,2	7	0,2
Oulu	3 873	-1,4	777	20,1
Kuusikko	4 632	0,9	1 191	25,7

1.6.2008

Päivähoidon Kuusikko-vertailu 2007

Kaavio 24

1) Lasten määrä vuosien 2006 ja 2007 joulukuun keskiarvo

Suomen kuuden suurimman kaupungin päivähoiton palvelujen ja kustannusten vertailu 2007

Toiminta- ja kustannustiedot

- 1A Päivähoitoikäiset, 7-vuotiaat ja väestö Kuusikon kunnissa 2003 - 2007
- 1B Lasten päivähoiton, yksityisen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus kunnittain 31.12.2007
- 1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa ikäryhmittäin 2003 - 2007
- 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa järjestämisuodoittain 2003-2007
- 1E Lapset kunnan järjestämässä päivähoitossa hoitoajan mukaan 2003 - 2007
- 1F Lapset kotihoidon tuella 2003 - 2007
- 2A Lasten päivähoiton ja kotihoidon tuen kustannukset 2007, kooste kunnittain
- 2B Kuusikon kuntien lasten päivähoiton ja kotihoidon tuen kustannusten 2003 - 2007 tarkastelua
- 2C Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton (sisältäen päivähoitossa järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset 2003 - 2007
- 2D Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton (sisältäen päivähoitossa järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset 2003 - 2007
- 2E Kunnallisen päiväkotihoidon kustannusten tarkastelu laskennallista lasta kohden 2007
- 3A Kunnallisen päivähoiton henkilöstö 31.12.2007
- 3B Kunnallisen päivähoiton henkilöstö 2003 - 2007

Päivähoitoikäiset (10 kk-6v), 7-vuotiaat ja väestö Kuusikon kunnissa 2003-2007

Taulukko 1A

Tilanne 31.12.		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE		OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %
10kk-6-vuotiaat	2003	32 778	-2,0	19 139	-0,7	14 503	-0,1	9 919	-2,3	11 963	-3,1	9 183	0,0	97 485	-1,4
	2004	32 250	-1,6	19 189	0,3	14 596	0,6	9 629	-2,9	11 719	-2,0	9 208	0,3	96 591	-0,9
	2005	31 974	-0,9	19 580	2,0	14 658	0,4	9 465	-1,7	11 659	-0,5	9 318	1,2	96 654	0,1
	2006	31 839	-0,4	19 839	1,3	14 820	1,1	9 399	-0,7	11 757	0,8	9 478	1,7	97 133	0,5
	2007	31 975	0,4	20 212	1,9	15 047	1,5	9 292	-1,1	11 789	0,3	9 612	1,4	97 926	0,8
10kk-1vuotiaat	2003	6 449	-1,3	3 786	0,7	2 875	4,3	1 937	2,6	2 321	-2,7	1 928	1,9	19 296	0,4
	2004	6 657	3,2	3 861	2,0	2 912	1,3	1 930	-0,4	2 416	4,1	2 000	3,7	19 776	2,5
	2005	6 589	-1,0	3 925	1,7	2 954	1,4	1 968	2,0	2 506	3,7	1 991	-0,5	19 933	0,8
	2006	6 588	0,0	3 996	1,8	2 954	0,0	1 938	-1,5	2 531	1,0	2 123	6,6	20 131	1,0
	2007	6 752	2,5	4 147	3,8	3 086	4,5	1 954	0,8	2 504	-1,1	2 094	-1,4	20 536	2,0
2-vuotiaat	2003	5 366	-4,0	3 157	2,4	2 332	-3,2	1 551	-9,7	1 947	-2,7	1 521	-1,9	15 874	-2,9
	2004	5 215	-2,8	3 234	2,4	2 443	4,8	1 577	1,7	1 850	-5,0	1 545	1,6	15 864	-0,1
	2005	5 357	2,7	3 318	2,6	2 455	0,5	1 540	-2,3	1 962	6,1	1 619	4,8	16 251	2,4
	2006	5 398	0,8	3 361	1,3	2 498	1,8	1 610	4,5	2 054	4,7	1 614	-0,3	16 535	1,7
	2007	5 379	-0,4	3 362	0,0	2 499	0,0	1 557	-3,3	2 069	0,7	1 698	5,2	16 564	0,2
10kk-2-vuotiaat	2003	11 815	-2,6	6 943	1,5	5 207	0,8	3 488	-3,2	4 268	-2,7	3 449	0,2	35 170	-1,1
	2004	11 872	0,5	7 095	2,2	5 355	2,8	3 507	0,5	4 266	0,0	3 545	2,8	35 640	1,3
	2005	11 946	0,6	7 243	2,1	5 409	1,0	3 508	0,0	4 468	4,7	3 610	1,8	36 184	1,5
	2006	11 986	0,3	7 357	1,6	5 452	0,8	3 548	1,1	4 585	2,6	3 737	3,5	36 666	1,3
	2007	12 131	1,2	7 509	2,1	5 585	2,4	3 511	-1,0	4 573	-0,3	3 792	1,5	37 100	1,2
% 10kk-6-vuotiaista	2003	36,0		36,3		35,9		35,2		35,7		37,6		36,1	
	2004	36,8		37,0		36,7		36,4		36,4		38,5		36,9	
	2005	37,4		37,0		36,9		37,1		38,3		38,7		37,4	
	2006	37,6		37,1		36,8		37,8		39,0		39,4		37,7	
	2007	37,9		37,2		37,1		37,8		38,8		39,5		37,9	
10kk-2-vuotiaita % väestöstä	2003	2,11		3,10		2,83		1,99		2,12		2,74		2,39	
	2004	2,12		3,12		2,89		2,01		2,10		2,79		2,41	
	2005	2,13		3,13		2,89		2,01		2,19		2,80		2,43	
	2006	2,12		3,13		2,87		2,02		2,22		2,87		2,44	
	2007	2,13		3,15		2,90		2,00		2,20		2,88		2,45	
3-6-vuotiaat	2003	20 963	-1,7	12 196	-1,9	9 296	-0,5	6 431	-1,7	7 695	-3,3	5 734	0,0	62 315	-1,6
	2004	20 378	-2,8	12 094	-0,8	9 241	-0,6	6 122	-4,8	7 453	-3,1	5 663	-1,2	60 951	-2,2
	2005	20 028	-1,7	12 337	2,0	9 249	0,1	5 957	-2,7	7 191	-3,5	5 708	0,8	60 470	-0,8
	2006	19 853	-0,9	12 482	1,2	9 368	1,3	5 851	-1,8	7 172	-0,3	5 741	0,6	60 467	0,0
	2007	19 844	-0,05	12 703	1,8	9 462	1,0	5 781	-1,2	7 216	0,6	5 820	1,4	60 826	0,6
3-6-vuotiaita % väestöstä	2003	3,7		5,4		5,1		3,7		3,8		4,6		4,2	
	2004	3,6		5,3		5,0		3,5		3,7		4,5		4,1	
	2005	3,6		5,3		4,9		3,4		3,5		4,4		4,1	
	2006	3,5		5,3		4,9		3,3		3,5		4,4		4,0	
	2007	3,5		5,3		4,9		3,3		3,5		4,4		4,0	
7-vuotiaat	2003	5 261	-5,0	3 109	-2,2	2 338	-4,0	1 640	1,7	1 988	-8,0	1 361	-11,0	15 697	-4,6
	2004	5 146	-2,2	3 060	-1,6	2 366	1,2	1 580	-3,7	1 952	-1,8	1 404	3,2	15 508	-1,2
	2005	4 943	-3,9	2 875	-6,0	2 217	-6,3	1 445	-8,5	1 807	-7,4	1 299	-7,5	14 586	-5,9
	2006	4 849	-1,9	3 005	4,5	2 255	1,7	1 488	3,0	1 801	-0,3	1 408	8,4	14 806	1,5
	2007	4 874	0,5	2 953	-1,7	2 269	0,6	1 455	-2,2	1 730	-3,9	1 380	-2,0	14 661	-1,0
Koko väestö	2003	559 330	-0,1	224 231	1,2	184 039	1,2	175 059	0,3	200 966	0,6	125 928	1,0	1 469 553	0,5
	2004	559 046	-0,1	227 472	1,4	185 429	0,8	174 824	-0,1	202 932	1,0	127 226	1,0	1 476 929	0,5
	2005	560 905	0,3	231 704	1,9	187 281	1,0	174 868	0,0	204 337	0,7	128 962	1,4	1 488 057	0,8
	2006	564 521	0,6	235 019	1,4	189 711	1,3	175 354	0,3	206 368	1,0	130 178	0,9	1 501 151	0,9
	2007	568 531	0,7	238 047	1,3	192 522	1,5	175 286	-0,04	207 866	0,7	131 585	1,1	1 513 837	0,8
Päivähoitoikäisiä % väestöstä	2003	5,9 %		8,5 %		7,9 %		5,7 %		6,0 %		7,3 %		6,6 %	
	2004	5,8 %		8,4 %		7,9 %		5,5 %		5,8 %		7,2 %		6,5 %	
	2005	5,7 %		8,5 %		7,8 %		5,4 %		5,7 %		7,2 %		6,5 %	
	2006	5,6 %		8,4 %		7,8 %		5,4 %		5,7 %		7,3 %		6,5 %	
	2007	5,6 %		8,5 %		7,8 %		5,3 %		5,7 %		7,3 %		6,5 %	

LASTEN PÄIVÄHOIDON, YKSITYISEN JA KOTIHOIDON TUEN SEKÄ ESIOPETUKSEN KATTAVUUS 31.12.2007

HELSINKI

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA VUOSILUOKITTAIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki Lapset	Väestö 1.1.2008 (10-11kk)	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht		0-6-vuotiaita lasten kotihoitojen tuella 12/2007 Lkm % väestöstä	
	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Yksityisen hoidon tuki				lapset yht.	%väestöstä		Lapset
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	lkm	%väestöstä						
0v	22	0	6	0	1	1	0	0	0	5	990	35	3,5%	801	80,9%	
1v	1 080	30	189	1	101	3	47	1	84	84	5 762	1 536	26,7%	3 728	64,7%	
2v	2 165	62	241	3	127	1	117	6	128	128	5 379	2 850	53,0%	2 003	37,2%	
3v	2 994	111	252	0	168	1	197	10	297	297	5 212	4 030	77,3%	586	11,2%	
4v	3 329	162	171	0	101	2	203	16	318	318	5 078	4 302	84,7%	387	7,6%	
5v	3 344	150	99	2	68	1	231	21	328	328	4 821	4 244	88,0%	190	3,9%	
6v	3 317	434	4	11	0	1	136	229	239	239	4 733	4 371	92,4%	207	4,4%	
0-6v yht.	16 251	949	962	17	566	10	931	283	1 399	1 399	31 975	21 368	66,8%	7 902	24,7%	

7-v	19	15	1	34	0	0	0	4	1	74	4 874	74	1,5%
-----	----	----	---	----	---	---	---	---	---	----	-------	----	------

Kaikki yht. 16 270 964 963 51 566 10 931 287 1 400 36 849 (10kk-7v) 21 442

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA IKÄRYHMITTÄIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki lapset	Väestö 1.1.2008 (10kk-2v) (3-6v) (7v)	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht		0-6-vuotiaita lasten kotihoitojen tuella 12/2007 Lkm % väestöstä	
	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Yksityisen hoidon tuki				lkm	%väestöstä		Lapset
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	lkm	%väestöstä						
0-2v	3 267	92	436	4	229	5	164	7	217	217	12 131	4 421	36,4%	6 532	53,8%	
3-6v	12 984	857	526	13	337	5	767	276	1 182	1 182	19 844	16 947	85,4%	1 370	6,9%	
7-v	19	15	1	34	0	0	0	4	1	1	4 874	74	1,5%			
0-6v	16 251	949	962	17	566	10	931	283	1 399	1 399	31 975	21 368	66,8%	7 902	24,7%	

Kaikista lapsista erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia sekä ympäri vuorokautisessa ja ilta- ja lauantaihoitossa olleita lapsia

Erit.lapset Ymp.vrk ja ilta- lauantaihoito	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Kunnallinen päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito		Kunnan järjestämä päivähoito yht		Lapset 20.9.2007		Osuus 6-vuotiaiden ikäluokasta %	
	1 110	55	24	4	1 193	6,3 %	20	5	1 218	6,1 %	3 984	84,2 %	323	6,8 %
558	0	0	0	0	558	3,0 %	21	21	579	2,9 %	4 307	91,0 %	4 307	91,0 %

Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2001 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka)

Taulukko 1B
Helsinki

LASTEN PÄIVÄHOIDON, YKSITYISEN JA KOTIHOIDON TUEN SEKÄ ESIOPIETUKSEN KATTAVUUS 31.12.2007

ESPOO

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA VUOSILUOKITTAIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki	Väestö 1.1.2008 (10-11kk)	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht		0-6-vuotiaita lasten kotihoito tuella 12/2007 Lkm % väestöstä	
	Kunnallinen päiväkotito		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Yksityisen hoidon tuki				Lapset	Lapset yht.		%väestöstä
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	Lapset	%väestöstä						
0v	18	1	4	0	4	1	1	4	0	6	38	6,5%	606	103,1%		
1v	615	11	101	0	124	1	1	134	2	187	1 175	33,0%	2 240	62,9%		
2v	1 095	16	128	2	175	2	2	221	7	252	1 898	56,5%	1 158	34,4%		
3v	1 445	36	120	0	209	7	7	322	19	389	2 547	76,2%	467	14,0%		
4v	1 589	35	104	0	179	4	4	351	25	448	2 735	84,0%	344	10,6%		
5v	1 594	40	70	1	132	8	8	356	28	417	2 646	86,5%	210	6,9%		
6v	1 496	232	15	10	0	0	0	257	322	280	2 612	85,7%	182	6,0%		
0-6v yht.	7 852	371	542	13	823	23	23	1 645	403	1 979	20 212	(10kk-6v)	13 651	67,5%	5 207	25,8%
7-v	11	18	0	8	0	0	0	7	20	2	2 953	(7v)	66	2,2%		
Kaikki yht.	7 863	389	542	21	823	23	23	1 652	423	1 981	23 165	(10kk-7v)	13 717			

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA IKÄRYHMITTÄIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki	Väestö 1.1.2008	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht		0-6-vuotiaita lasten kotihoito tuella 12/2007 Lkm % väestöstä	
	Kunnallinen päiväkotito		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Yksityisen hoidon tuki				Lapset	Lapset yht.		%väestöstä
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	Lapset	%väestöstä						
0-2v	1 728	28	233	2	303	4	4	359	9	445	7 509	(10kk-2v)	3 111	41,4%	4 004	53,3%
3-6v	6 124	343	309	11	520	19	19	1 286	394	1 534	12 703	(3-6v)	10 540	83,0%	1 203	9,5%
7-v	11	18	0	8	0	0	0	7	20	2	2 953	(7v)	66	2,2%		
0-6v	7 852	371	542	13	823	23	23	1 645	403	1 979	20 212	(10kk-6v)	13 651	67,5%	5 207	25,8%

Kaikista lapsista erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia sekä ympärivuorokautisessa ja ilta- ja lauantaihoitossa olleita lapsia

Eritt.lapset Ymp.vrk ja ilta- lauantaihoito	Kunnallinen päiväkotito		Kunnallinen pph		Kunnallinen päivähoito yhteensä		Kunnan järjestämä päivähoito yht	Lapset 20.9.2007	Osuus 6-vuotiaiden ikäluokasta %
	888	73	37	5	1 003	10,4%			
342	40		41		382		423	1 115	37%
	40		41		382		423	2 879	94%

Taulukko 1B
Espoo

LASTEN PÄIVÄHOIDON, YKSITYISEN JA KOTIHOIDON TUEN SEKÄ ESIOPETUKSEN KATTAVUUS 31.12.2007

VANTAA

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA VUOSILUOKITTAIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki Lapset	Väestö 1.1.2008 (10-11kk)	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht lapset yht.	0-6-vuotiaita lasten kotihoitojen tuella 12/2007 Lkm	% väestöstä
	Kunnallinen päiväkotito		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe- päivähoito		Ostopalvelu- päivähoito		Yksityisen hoidon tuki						
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	Lapset	%väestöstä					
0v	10	0	4	0	0	0	0	1	0	3	430	18	436	101,4%	
1v	498	7	109	0	48	2	16	0	0	66	2 656	746	1 744	65,7%	
2v	1 031	24	159	0	68	2	35	0	0	102	2 499	1 421	847	33,9%	
3v	1 397	52	125	0	92	1	50	1	1	112	2 470	1 830	355	14,4%	
4v	1 586	60	93	0	78	1	55	2	0	93	2 394	1 968	236	9,9%	
5v	1 702	68	65	0	61	0	44	0	0	91	2 355	2 031	172	7,3%	
6v	1 665	281	2	2	4	0	18	18	0	81	2 243	2 071	136	6,1%	
0-6v yht.	7 889	492	557	2	351	6	219	21	21	548	15 047	10 085	3 926	26,1%	
7-v	21	21	0	4	0	0	0	0	0	0	2 269	46	2,0%		
Kaikki yht.	7 910	513	557	6	351	6	219	21	21	548	17 316	10 131			

0-6v yht.	7 889	492	557	2	351	6	219	21	21	548	15 047	10 085	3 926	26,1%
7-v	21	21	0	4	0	0	0	0	0	0	2 269	46	2,0%	

Kaikki yht. 7 910 513 557 6 351 6 219 21 548 17 316 (10kk-7v) 10 131

240

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA IKÄRYHMITTÄIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki lapset	Väestö 1.1.2008 (10kk-2v) (3-6v) (7v)	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht lkm	0-6-vuotiaita lasten kotihoitojen tuella 12/2007 Lkm	% väestöstä
	Kunnallinen päiväkotito		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe- päivähoito		Ostopalvelu- päivähoito		Yksityisen hoidon tuki						
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	Lapset	%väestöstä					
0-2v	1 539	31	272	0	116	4	52	0	0	171	5 585	2 185	3 027	54,2%	
3-6v	6 350	461	285	2	235	2	167	21	21	377	9 462	7 900	899	9,5%	
7-v	21	21	0	4	0	0	0	0	0	0	2 269	46	2,0%		
0-6v	7 889	492	557	2	351	6	219	21	21	548	15 047	10 085	3 926	26,1%	

Kaikista lapsista erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia sekä ympäri vuorokaudessa ja ilta- ja lauantaihoitossa olleita lapsia

Eritt. lapset Ymp. yrk ja ilta- lauantaihoito	Kunnallinen päiväkotito		Kunnallinen pph		Kunnallinen päivähoito yhteensä		Ostopalvelu- päivähoito		Kunnan järjestämä päivähoito yht		Lapset 20.9.2007	Osuus 6-vuotiaiden ikäluokasta %
	651	45	36	2	734	7,9 %	3	0	737	7,7 %		
463					463	5,0 %			463	4,8 %	2 908	85,1 %
											296	13,2 %
											2 204	98,3 %

Taulukko 1B
Vantaa

LASTEN PÄIVÄHOIDON, YKSITYISEN JA KOTIHOIDON TUEN SEKÄ ESIOPETUKSEN KATTAVUUS 31.12.2007

TURKU

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA VUOSILUOKITTAIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito				Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Yksityisen hoidon tuki Lapset	Väestö 1.1.2008		Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht		0-6-vuotiaita lasten kotihoitoon tuella 12/2007 Lkm % väestöstä	
	Kunnallinen päivähoito		Kunnallinen pph		Kunnallinen pph		Kunnallinen pph			Lapset	Väestö (10k-11kk)		%väestöstä		
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito			lapset yht.	(1v)	(2v)		11,9%
0v	15	1	7	0	0	0	0	2	0	11	302	36	11,9%	280	92,7 %
1v	322	4	123	1	1	1	1	55	0	143	1 652	648	39,2%	884	53,5 %
2v	556	25	123	1	1	1	1	68	0	170	1 557	943	60,6%	488	31,3 %
3v	772	54	145	0	0	0	0	80	1	167	1 559	1 219	78,2%	179	11,5 %
4v	838	63	75	0	0	0	0	92	4	142	1 458	1 214	83,3%	127	8,7 %
5v	937	79	43	2	2	2	2	86	1	108	1 415	1 256	88,8%	65	4,6 %
6v	849	268	2	4	4	4	4	80	16	49	1 349	1 268	94,0%	82	6,1 %
0-6v yht.	4 289	494	518	8	0	0	0	463	22	790	9 292	6 584	70,9%	2 105	22,7 %
7-v	15	6	2	3	3	3	3	0	1	0	1 455	27	1,9%		
Kaikki yht.	4 304	500	520	11	0	0	0	463	23	790	10 747	6 611			

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA IKÄRYHMITTÄIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito				Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Yksityisen hoidon tuki lapset	Väestö 1.1.2008		Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht		0-6-vuotiaita lasten kotihoitoon tuella 12/2007 Lkm % väestöstä	
	Kunnallinen päivähoito		Kunnallinen pph		Kunnallinen pph		Kunnallinen pph			Lapset	Väestö (10kk-2v)		%väestöstä		
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito			3-6v	(7v)	46,3 %		85,7 %
0-2v	893	30	253	2	0	0	0	125	0	324	3 511	1 627	46,3 %	1 652	47,0 %
3-6v	3 396	464	265	6	0	0	0	338	22	466	5 781	4 957	85,7 %	453	7,8 %
7- v	15	6	2	3	0	0	0	0	1	0	1 455	27	1,9 %		
0-6v	4 289	494	518	8	0	0	0	463	22	790	9 292	6 584	70,9 %	2 105	22,7 %

Kaikista lapsista erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia sekä ympärivuorokautisessa ja iltaja- lauantaihoitossa olleita lapsia

Eritt.lapset Ymp.vrk ja iltalauantaihoito	Kunnallinen päivähoito		Kunnallinen pph		Kunnallinen päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito		Kunnan järjestämä päivähoito yht		Lapset 20.9.2007		Osuus 6-vuotiaiden ikäluokasta %	
	377	8	5	0	390	7,3 %	8	0	398	6,8 %	1 123	83,2 %	141	10,5 %
386	9		395		7,4 %		24		419		1 264		93,7 %	

Taulukko 1B
Turku

TAMPERE

LASTEN PÄIVÄHOIDON, YKSITYISEN JA KOTIHOIDON TUEN SEKÄ ESIOPETUKSEN KATTAVUUS 31.12.2007

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA VUOSILUOKITTAIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki	Väestö 1.1.2008	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht	0-6-vuotiaita lasten kotihoidon tuella 12/2007
	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Lapset					
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	Lapset	%väestöstä				
0v	7	1	2	0	1	0	0	0	0	10	382	21	325	85,2 %
1v	448	10	87	1	27	1	10	0	0	121	2 122	705	1 247	58,8 %
2v	858	9	111	0	32	0	28	0	0	140	2 069	1 178	667	32,2 %
3v	1 196	35	72	0	18	1	45	1	1	149	1 948	1 517	229	11,8 %
4v	1 184	40	35	0	11	0	44	3	3	144	1 822	1 461	200	11,0 %
5v	1 151	49	23	0	1	0	60	1	1	141	1 675	1 426	108	6,4 %
6v	1 268	254	0	0	0	0	31	27	0	109	1 771	1 689	103	5,8 %
0-6v yht.	6 112	398	330	1	90	2	218	32	814	814	11 789	7 997	2 879	24,4%
7-v	44	9	0	3	0	0	0	0	1	1	1 730	57	57	3,3%
Kaikki yht.	6 156	407	330	4	90	2	218	32	815	815	13 519	8 054	8 054	

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA IKÄRYHMITTÄIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki	Väestö 1.1.2008	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht	0-6-vuotiaita lasten kotihoidon tuella 12/2007
	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Lapset					
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	Lapset	%väestöstä				
0-2v	1 313	20	200	1	60	1	38	0	271	4 573	1 904	1 904	2 239	49,0 %
3-6v	4 799	378	130	0	30	1	180	32	543	7 216	6 093	6 093	640	8,9 %
7-v	44	9	0	3	0	0	0	0	1	1 730	57	57	57	3,3 %
0-6v	6 112	398	330	1	90	2	218	32	814	11 789	7 997	7 997	2 879	24,4 %

Kaikista lapsista erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia sekä ympäri vuorokaudessa ja ilta- ja lauantaihoitossa olleita lapsia

Erit.lapset Ymp.vrk ja ilta- lauantaihoito	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Kunnallinen päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito		Kunnan järjestämä päivähoito yht		Lapset 20.9.2007	Osuus 6-vuotiaiden ikäluokasta %
	417	33	4	0	454	6,5 %	9	0	463	6,4 %		
432	0	0	432	6,2 %	0	0	432	6,0 %	37	2,1 %	1 706	96,3 %
											1 743	98,4 %

Taulukko 1B
Tampere

LASTEN PÄIVÄHOIDON, YKSITYISEN JA KOTIHOIDON TUEN SEKÄ ESIOPETUKSEN KATTAVUUS 31.12.2007

OULU

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA VUOSILUOKITTAIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki	Väestö 1.1.2008	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht		0-6-vuotiaita lasten kotihoitojen tuella 12/2007		
	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Lapset				Lapset yht.	%väestöstä		Lkm	% väestöstä
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	Lapset	%väestöstä							
0v	9	0	2	0	4	0	1	1	1	9	308	25	8,1%	285	92,5%		
1v	388	5	79	0	22	1	1	1	87	1 786	583	32,6%	1 060	59,4%			
2v	697	3	93	1	28	0	3	3	131	1 698	956	56,3%	547	32,2%			
3v	794	23	69	0	37	0	1	1	155	1 549	1 079	69,7%	259	16,7%			
4v	872	16	59	1	32	0	4	4	161	1 515	1 145	75,6%	227	15,0%			
5v	919	28	36	1	29	0	1	1	157	1 404	1 171	83,4%	135	9,6%			
6v	914	307	5	1	11	0	0	0	113	1 352	1 351	99,9%	119	8,8%			
0-6v yht.	4 593	382	343	4	163	1	11	0	813	9 612 (10kk-6v)	6 310	65,6%	2 632	27,4%			
7-v	23	0	0	0	0	0	0	0	0	1 380	23	1,7%					
Kaikki yht.	4 616	382	343	4	163	1	11	0	813	10 992 (10kk-7v)	6 333						

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA IKÄRYHMITTÄIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki	Väestö 1.1.2008	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht		0-6-vuotiaita lasten kotihoitojen tuella 12/2007		
	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Lapset				Lapset yht.	%väestöstä		Lkm	% väestöstä
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	Lapset	%väestöstä							
0-2v	1 094	8	174	1	54	1	5	0	227	3 792	1 564	41,2%	1 892	49,9%			
3-6v	3 499	374	169	3	109	0	6	0	586	5 820	4 746	81,5%	740	12,7%			
7-v	23	0	0	0	0	0	0	0	0	1 380	23	1,7%					
0-6v	4 593	382	343	4	163	1	11	0	813	9 612 (10kk-6v)	6 310	65,6%	2 632	27,4%			

Kaikista lapsista erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia sekä ympäri vuorokaudessa ja ilta- ja lauantaihoitossa olleita lapsia

Erit.lapset Ymp.vrk ja ilta- lauantaihoito	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Kunnallinen päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito		Kunnan järjestämä päivähoito yht		Lapset 20.9.2007		Osuus 6-vuotiaiden ikäluokasta %	
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	Päivähoidon esiopetus	Lapset	Päivähoidon esiopetus	Osuus 6-vuotiaiden ikäluokasta %
	315	18	6	1	340	6,2%	0	0	340	6,2%	1 269	93,9%		
	197		101		298	5,4%	0		298	5,4%	45	3,3%		
											1 314	97,2%		

Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2001 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka)

Taulukko 1B
Oulu

LASTEN PÄIVÄHOIDON, YKSITYISEN JA KOTIHOIDON TUEN SEKÄ ESIOPETUKSEN KATTAVUUS 31.12.2007

Kuusikko YHT.

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA VUOSILUOKITTAIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki	Väestö 1.1.2008	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht		0-6-vuotiaita lasten kotihoitojen tuella 12/2007	
	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Lapset				Lkm	%väestöstä		%väestöstä
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	lapset yht.	%väestöstä						
0v	81	3	25	0	10	2	8	0	44	173	5,8 %	2 733	91,1 %			
1v	3 351	67	688	3	322	8	263	3	688	5 393	30,8 %	10 903	62,2 %			
2v	6 402	139	855	7	430	5	472	13	923	9 246	55,8 %	5 710	34,5 %			
3v	8 598	311	783	0	524	10	695	32	1 269	12 222	76,0 %	2 075	12,9 %			
4v	9 398	376	537	1	401	7	749	50	1 306	12 825	82,6 %	1 521	9,8 %			
5v	9 647	414	336	6	291	9	778	51	1 242	12 774	86,7 %	880	6,0 %			
6v	9 509	1 776	28	28	15	1	522	612	871	13 362	92,2 %	829	5,7 %			
0-6v yht.	46 986	3 086	3 252	45	1 993	42	3 487	761	6 343	97 926	(10kk-6v)	65 995	67,4 %	24 651	25,2 %	
7-v	133	69	3	52	0	0	7	25	4	14 661	(10kk-6v)	293	2,0 %			
Kaikki yht.	47 119	3 155	3 255	97	1 993	42	3 494	786	6 347	112 587	(10kk-7v)	66 288				

LAPSET KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ JA TUKESSA PÄIVÄHOIDOSSA JA KOTIHOIDON TUELLA IKÄRYHMITTÄIN SUHTEUTETTUNA SAMAN IKÄISEEN VÄESTÖÖN

Lapsen ikä	Kunnan itse tuottama päivähoito										Yksityisen hoidon tuki	Väestö 1.1.2008	Kunnan järjestämä päivähoito ja yksityisen hoidon tuki yht		0-6-vuotiaita lasten kotihoitojen tuella 12/2007	
	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Ryhmäperhe-päivähoito		Ostopalvelu-päivähoito		Lapset				Lkm	%väestöstä		%väestöstä
	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	KP-hoito	OP-hoito	lapset	%väestöstä						
0-2v	9 834	209	1 568	10	762	15	743	16	1 655	14 812	39,9 %	19 346	52,1 %			
3-6v	37 152	2 877	1 684	35	1 231	27	2 744	745	4 688	51 183	84,1 %	5 305	8,7 %			
7-v	133	69	3	52	0	0	7	25	4	293	2,0 %		0,0 %			
0-6v	46 986	3 086	3 252	45	1 993	42	3 487	761	6 343	97 926	(10kk-6v)	65 995	67,4 %	24 651	25,2 %	

Kaikista lapsista erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia sekä ympäri vuorokautisessa ja ilta- ja lauantaihoitossa olleita lapsia

Erit.lapset Ymp.vrk ja tila- lauantaihoito	Kunnallinen päiväkotit		Kunnallinen pph		Kunnallinen päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito		Kunnan järjestämä päivähoito yht		Lapset 20.9.2007	Osuus 6-vuotiaiden ikäluokasta %
	3 758	232	112	12	4 114	7,4 %	97	9	4 220	7,0 %		
	2 378		150		2 528		86		2 614		1 957	13,5 %
					4,5 %				Esiopetus yhteensä		13 711	94,6 %
									Päivähoidon esiopetus		11 754	81,1 %
									Koulujen esiopetus		1 957	13,5 %

Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2001 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka)

Taulukko 1B
Kuusikko

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa ikäryhmittäin 2003 - 2007

Taulukko 1C

Tilanne 31.12.		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %
10kk-6-vuotiaat	2003	20 842	-3,1	12 796	-0,8	9 265	-0,5	6 802	-2,2	7 824	-2,8	5 911	-1,6	63 440	-2,0
	2004	20 536	-1,5	12 705	-0,7	9 360	1,0	6 612	-2,8	7 675	-1,9	5 944	0,6	62 832	-1,0
	2005	20 743	1,0	12 711	0,0	9 503	1,5	6 555	-0,9	7 640	-0,5	6 139	3,3	63 291	0,7
	2006	20 952	1,0	13 116	3,2	9 890	4,1	6 555	0,0	7 779	1,8	6 152	0,2	64 444	1,8
	2007	21 368	2,0	13 651	4,1	10 085	2,0	6 584	0,4	7 997	2,8	6 310	2,6	65 995	2,4
% 10kk-6-vuotiaista	2003	63,6		66,9		63,9		68,6		65,4		64,4		65,1	
	2004	63,7		66,2		64,1		68,7		65,5		64,6		65,0	
	2005	64,9		64,9		64,8		69,3		65,5		65,9		65,5	
	2006	65,8		66,1		66,7		69,7		66,2		64,9		66,3	
	2007	66,8		67,5		67,0		70,9		67,8		65,6		67,4	
10kk-2-vuotiaat	2003	3 762	-7,3	2 743	3,0	1 755	-0,5	1 441	-7,9	1 567	-4,2	1 427	4,1	12 695	-2,8
	2004	3 874	3,0	2 785	1,5	1 909	8,8	1 451	0,7	1 613	2,9	1 374	-3,7	13 006	2,4
	2005	4 117	6,3	2 730	-2,0	1 975	3,5	1 475	1,7	1 768	9,6	1 410	2,6	13 475	3,6
	2006	4 258	3,4	2 896	6,1	2 149	8,8	1 555	5,4	1 884	6,6	1 514	7,4	14 256	5,8
	2007	4 421	3,8	3 111	7,4	2 185	1,7	1 627	4,6	1 904	1,1	1 564	3,3	14 812	3,9
% 10kk-2-vuotiaista	2003	31,8		39,5		33,7		41,3		36,7		41,4		36,1	
	2004	32,6		39,3		35,6		41,4		37,8		38,8		36,5	
	2005	34,5		37,7		36,5		42,0		39,6		39,1		37,2	
	2006	35,5		39,4		39,4		43,8		41,1		40,5		38,9	
	2007	36,4		41,4		39,1		46,3		41,6		41,2		39,9	
3-6-vuotiaat	2003	17 080	-2,2	10 053	-1,8	7 510	-0,5	5 361	-0,5	6 257	-2,4	4 484	-3,3	50 745	-1,8
	2004	16 662	-2,4	9 920	-1,3	7 451	-0,8	5 161	-3,7	6 062	-3,1	4 570	1,9	49 826	-1,8
	2005	16 626	-0,2	9 981	0,6	7 528	1,0	5 080	-1,6	5 872	-3,1	4 729	3,5	49 816	0,0
	2006	16 694	0,4	10 220	2,4	7 741	2,8	5 000	-1,6	5 895	0,4	4 638	-1,9	50 188	0,7
	2007	16 947	1,5	10 540	3,1	7 900	2,1	4 957	-0,9	6 093	3,4	4 746	2,3	51 183	2,0
% 3-6-vuotiaista	2003	81,5		82,4		80,8		83,4		81,3		78,2		81,4	
	2004	81,8		82,0		80,6		84,3		81,3		80,7		81,7	
	2005	83,0		80,9		81,4		85,3		81,7		82,8		82,4	
	2006	84,1		81,9		82,6		85,5		82,2		80,8		83,0	
	2007	85,4		83,0		83,5		85,7		84,4		81,5		84,1	
7-vuotiaat	2003	276	-67,8	104	-43,8	75	-7,4	78	14,7	57	-3,4	12	-86,4	602	-55,0
	2004	193	-30,1	62	-40,4	76	1,3	77	-1,3	65	14,0	15	25,0	488	-18,9
	2005	139	-28,0	91	46,8	55	-27,6	61	-20,8	82	26,2	9	-40,0	437	-10,5
	2006	116	-16,5	86	-5,5	52	-5,5	57	-6,6	37	-54,9	22	144,4	370	-15,3
	2007	74	-36,2	66	-23,3	46	-11,5	27	-52,6	57	54,1	23	4,5	293	-20,8
% 7-vuotiaista	2003	5,2		3,3		3,2		4,8		2,9		0,9		3,8	
	2004	3,8		2,0		3,2		4,9		3,3		1,1		3,1	
	2005	2,8		3,2		2,5		4,2		4,5		0,7		3,0	
	2006	2,4		2,9		2,3		3,8		2,1		1,6		2,5	
	2007	1,5		2,2		2,0		1,9		3,3		1,7		2,0	
Lapsia kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa yhteensä	2003	21 118	-5,6	12 900	-1,4	9 340	-0,6	6 880	-2,0	7 881	-2,8	5 923	-2,8	64 042	-3,1
	2004	20 729	-1,8	12 767	-1,0	9 436	1,0	6 689	-2,8	7 740	-1,8	5 959	0,6	63 320	-1,1
	2005	20 882	0,7	12 802	0,3	9 558	1,3	6 616	-1,1	7 722	-0,2	6 148	3,2	63 728	0,6
	2006	21 068	0,9	13 202	3,1	9 942	4,0	6 612	-0,1	7 816	1,2	6 174	0,4	64 814	1,7
	2007	21 442	1,8	13 717	3,9	10 131	1,9	6 611	0,0	8 054	3,0	6 333	2,6	66 288	2,3

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa järjestämisuudoittain 2003-2007

Taulukko 1D (1)

Tilanne 31.12.		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE	Muutos %	OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %
Kunnallinen päiväkotiki	2003	16 821	-6,6	7 561	-2,5	7 334	1,2	4 886	-1,8	6 340	-3,3	4 741	-1,7	47 683	-3,4
	2004	16 483	-2,0	7 593	0,4	7 527	2,6	4 738	-3,0	6 212	-2,0	4 774	0,7	47 327	-0,7
	2005	16 651	1,0	7 599	0,1	7 689	2,2	4 730	-0,2	6 227	0,2	4 874	2,1	47 770	0,9
	2006	16 883	1,4	7 994	5,2	8 198	6,6	4 702	-0,6	6 402	2,8	4 900	0,5	49 079	2,7
	2007	17 234	2,1	8 252	3,2	8 423	2,7	4 804	2,2	6 563	2,5	4 998	2,0	50 274	2,4
Kunnallinen päiväkotiki / laskennallisten lasten määrä	2003	19 302	-6,8	9 073	-0,8	8 681	2,4	5 566	-2,5	7 410	-2,3	5 631	0,3	55 663	-2,8
	2004	19 099	-1,1	9 177	1,1	8 982	3,5	5 472	-1,7	7 199	-2,8	5 630	0,0	55 557	-0,2
	2005	19 447	1,8	9 257	0,9	9 168	2,1	5 498	0,5	7 370	2,4	5 696	1,2	56 434	1,6
	2006	19 930	2,5	9 829	6,2	9 768	6,5	5 500	0,0	7 676	4,2	5 862	2,9	58 564	3,8
	2007	20 517	2,9	10 364	5,4	10 075	3,1	5 665	3,0	7 835	2,1	5 985	2,1	60 441	3,2
% kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa olevista lapsista	2003	79,7		58,6		78,5		71,0		80,4		80,0		74,5	
	2004	79,5		59,5		79,8		70,8		80,3		80,1		74,7	
	2005	79,7		59,4		80,4		71,5		80,6		79,3		75,0	
	2006	80,1		60,6		82,5		71,1		81,9		79,4		75,7	
	2007	80,4		60,2		83,1		72,7		81,5		78,9		75,8	
Kunnallinen päiväkotiki 0-2-vuotiaat	2003	2 687	-8,1	1 376	-1,9	1 156	1,1	772	-7,8	1 015	-3,8	1 005	9,0	8 011	-3,3
	2004	2 748	2,3	1 451	5,5	1 299	12,4	760	-1,6	1 017	0,2	950	-5,5	8 225	2,7
	2005	2 977	8,3	1 416	-2,4	1 380	6,2	812	6,8	1 187	16,7	962	1,3	8 734	6,2
	2006	3 142	5,5	1 616	14,1	1 523	10,4	845	4,1	1 335	12,5	1 090	13,3	9 551	9,4
	2007	3 359	6,9	1 756	8,7	1 570	3,1	923	9,2	1 333	-0,1	1 102	1,1	10 043	5,2
% kunnallisten päiväkotien lapsista	2003	16,0		18,2		15,8		15,8		16,0		21,2		16,8	
	2004	16,7		19,1		17,3		16,0		16,4		19,9		17,4	
	2005	17,9		18,6		17,9		17,2		19,1		19,7		18,3	
	2006	18,6		20,2		18,6		18,0		20,9		22,2		19,5	
	2007	19,5		21,3		18,6		19,2		20,3		22,0		20,0	
Kunnallinen päiväkotiki 3+ vuotiaat	2003	14 134	-6,3	6 185	-2,6	6 178	1,2	4 114	-0,7	5 325	-3,2	3 736	-4,2	39 672	-3,4
	2004	13 735	-2,8	6 142	-0,7	6 228	0,8	3 978	-3,3	5 195	-2,4	3 824	2,4	39 102	-1,4
	2005	13 674	-0,4	6 183	0,7	6 309	1,3	3 918	-1,5	5 040	-3,0	3 912	2,3	39 036	-0,2
	2006	13 741	0,5	6 378	3,2	6 675	5,8	3 857	-1,6	5 067	0,5	3 810	-2,6	39 528	1,3
	2007	13 875	1,0	6 496	1,9	6 853	2,7	3 881	0,6	5 230	3,2	3 896	2,3	40 231	1,8
Kunnallisen päiväkotihoidon läsnäolopäivät	2004			1 315 916		1 311 358		..		1 173 999		758 941			
	2005	2 874 587		1 332 536	1,3	1 325 944	1,1	847 692		..		742 639	-2,1	7 123 398	
	2006	2 943 292	2,4	1 370 789	2,9	1 402 019	5,7	763 099	-10,0	971 202		763 357	2,8	8 208 687	15,2
	2007	2 995 246	1,8	1 417 299	3,4	1 457 906	4,0	776 963	1,8	1 119 120	15,2	796 897	4,4	8 563 431	4,3
Kunnallinen perhepäivähoito	2003	1 844	-6,9	1 670	-1,9	1 142	-3,3	665	-7,8	509	-4,0	511	-12,6	6 341	-5,4
	2004	1 837	-0,4	1 536	-8,0	1 058	-7,4	611	-8,1	447	-12,2	499	-2,3	5 988	-5,6
	2005	1 775	-3,4	1 444	-6,0	967	-8,6	576	-5,7	469	4,9	506	1,4	5 737	-4,2
	2006	1 689	-4,8	1 415	-2,0	995	2,9	576	0,0	445	-5,1	491	-3,0	5 611	-2,2
	2007	1 590	-5,9	1 409	-0,4	920	-7,5	531	-7,8	426	-4,3	511	4,1	5 387	-4,0
% kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa olevista lapsista	2003	8,7		12,9		12,2		9,7		6,5		8,6		9,9	
	2004	8,9		12,0		11,2		9,1		5,8		8,4		9,5	
	2005	8,5		11,3		10,1		8,7		6,1		8,2		9,0	
	2006	8,0		10,7		10,0		8,7		5,7		8,0		8,7	
	2007	7,4		10,3		9,1		8,0		5,3		8,1		8,1	
josta tavallinen perhepäivähoito	2003	1 268	-8,4	782	-2,0	639	-4,6	665	-7,8	401	-5,6	415	-7,0	4 170	-6,2
	2004	1 295	2,1	714	-8,7	599	-6,3	611	-8,1	344	-14,2	386	-7,0	3 949	-5,3
	2005	1 185	-8,5	687	-3,8	582	-2,8	576	-5,7	360	4,7	385	-0,3	3 775	-4,4
	2006	1 102	-7,0	640	-6,8	603	3,6	576	0,0	346	-3,9	364	-5,5	3 631	-3,8
	2007	1 014	-8,0	563	-12,0	563	-6,6	531	-7,8	334	-3,5	347	-4,7	3 352	-7,7
% kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa olevista lapsista	2003	6,0		6,1		6,8		9,7		5,1		7,0		6,5	
	2004	6,2		5,6		6,3		9,1		4,4		6,5		6,2	
	2005	5,7		5,4		6,1		8,7		4,7		6,3		5,9	
	2006	5,2		4,8		6,1		8,7		4,4		5,9		5,6	
	2007	4,7		4,1		5,6		8,0		4,1		5,5		5,1	
josta ryhmäperhepäivähoito	2003	576	-3,4	888	-1,9	503	-1,6			108	2,9	96	-30,9	2 171	-3,8
	2004	542	-5,9	822	-7,4	459	-8,7			103	-4,6	113	17,7	2 039	-6,1
	2005	590	8,9	757	-7,9	385	-16,1			109	5,8	121	7,1	1 962	-3,8
	2006	587	-0,5	775	2,4	392	1,8			99	-9,2	127	5,0	1 980	0,9
	2007	576	-1,9	846	9,2	357	-8,9			92	-7,1	164	29,1	2 035	2,8
%kunnallisesta perhepäivähoidosta	2003	31,2		53,2		44,0				21,2		18,8		34,2	
	2004	29,5		53,5		43,4				23,0		22,6		34,1	
	2005	33,2		52,4		39,8				23,2		23,9		34,2	
	2006	34,8		54,8		39,4				22,2		25,9		35,3	
	2007	36,2		60,0		38,8				21,6		32,1		37,8	
% kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa olevista lapsista	2003	2,7		6,9		5,4				1,4		1,6		3,4	
	2004	2,6		6,4		4,9				1,3		1,9		3,2	
	2005	2,8		5,9		4,0				1,4		2,0		3,1	
	2006	2,8		5,9		3,9				1,3		2,1		3,1	
	2007	2,7		6,2		3,5				1,1		2,6		3,1	

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa järjestämisuudoittain 2003-2007

Taulukko 1D (2)

Tilanne 31.12.		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE	OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %	
Kunnallinen päivähoito yhteensä	2003	18 665	-6,6	9 231	-2,4	8 476	0,6	5 551	-2,6	6 849	-3,3	5 252	-2,8	54 024	-3,6
	2004	18 320	-1,8	9 129	-1,1	8 585	1,3	5 349	-3,6	6 659	-2,8	5 273	0,4	53 315	-1,3
	2005	18 426	0,6	9 043	-0,9	8 656	0,8	5 306	-0,8	6 696	0,6	5 380	2,0	53 507	0,4
	2006	18 572	0,8	9 409	4,0	9 193	6,2	5 278	-0,5	6 847	2,3	5 391	0,2	54 690	2,2
	2007	18 824	1,4	9 661	2,7	9 343	1,6	5 335	1,1	6 989	2,1	5 509	2,2	55 661	1,8
% kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa olevista lapsista	2003	88,4		71,6		90,7		80,7		86,9		88,7		84,4	
	2004	88,4		71,5		91,0		80,0		86,0		88,5		84,2	
	2005	88,2		70,6		90,6		80,2		86,7		87,5		84,0	
	2006	88,2		71,3		92,5		79,8		87,6		87,3		84,4	
	2007	87,8		70,4		92,2		80,7		86,8		87,0		84,0	
Ostopalvelupäivähoito (sis. maksusitoumus)	2003	1 334	3,7	1 818	2,7	587	-5,2	411	0,0	238	0,4			4 388	1,5
	2004	1 207	-9,5	1 828	0,6	578	-1,5	559	36,0	261	9,7			4 433	1,0
	2005	1 233	2,2	1 904	4,2	580	0,3	543	-2,9	246	-5,7	8		4 514	1,8
	2006	1 220	-1,1	1 934	1,6	240	-58,6	533	-1,8	218	-11,4	6	-25,0	4 151	-8,0
	2007	1 218	-0,2	2 075	7,3	240	0,0	486	-8,8	250	14,7	11	83,3	4 280	3,1
% kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa olevista lapsista	2003	6,3		14,1		6,3		6,0		3,0				6,9	
	2004	5,8		14,3		6,1		8,4		3,4				7,0	
	2005	5,9		14,9		6,1		8,2		3,2		0,1		7,1	
	2006	5,8		14,6		2,4		8,1		2,8		0,1		6,4	
	2007	5,7		15,1		2,4		7,4		3,1		0,2		6,5	
Yksityisen hoidon tuki	2003	1 119	2,0	1 851	-0,2	277	-20,6	918	0,9	794	1,0	671	-2,5	5 630	-1,0
	2004	1 202	7,4	1 810	-2,2	273	-1,4	781	-14,9	820	3,3	686	2,2	5 572	-1,0
	2005	1 223	1,7	1 855	2,5	322	17,9	767	-1,8	780	-4,9	760	10,8	5 707	2,4
	2006	1 276	4,3	1 859	0,2	509	58,1	801	4,4	751	-3,7	777	2,2	5 973	4,7
	2007	1 400	9,7	1 981	6,6	548	7,7	790	-1,4	815	8,5	813	4,6	6 347	6,3
% kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa olevista lapsista	2003	5,3		14,3		3,0		13,3		10,1		11,3		8,8	
	2004	5,8		14,2		2,9		11,7		10,6		11,5		8,8	
	2005	5,9		14,5		3,4		11,6		10,1		12,4		9,0	
	2006	6,1		14,1		5,1		12,1		9,6		12,6		9,2	
	2007	6,5		14,4		5,4		11,9		10,1		12,8		9,6	
Lapsia kunnan järjestämässä ja tukemassa päivähoitossa yhteensä	2003	21 118	-5,6	12 900	-1,4	9 340	-0,6	6 880	-2,0	7 881	-2,8	5 923	-2,8	64 042	-3,1
	2004	20 729	-1,8	12 767	-1,0	9 436	1,0	6 689	-2,8	7 740	-1,8	5 959	0,6	63 320	-1,1
	2005	20 882	0,7	12 802	0,3	9 558	1,3	6 616	-1,1	7 722	-0,2	6 148	3,2	63 728	0,6
	2006	21 068	0,9	13 202	3,1	9 942	4,0	6 612	-0,1	7 816	1,2	6 174	0,4	64 814	1,7
	2007	21 442	1,8	13 717	3,9	10 131	1,9	6 611	0,0	8 054	3,0	6 333	2,6	66 288	2,3

1) Sisältää kunnallisessa päivähoitossa, päivähoiton järjestämässä esiopetuksessa, ostopalvelupäivähoitossa ja yksityisen hoidon tuella olevat lapset

Lapset kunnan järjestämässä päivähoitossa hoitoajan mukaan 2003-2007 ¹⁾

Taulukko 1E

Tilanne 31.12.		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE	OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %	
Kokopäivähoito	2003	17 984	-3,0	10 041	-0,3	8 448	1,0	5 207	-1,7	6 573	-3,1	4 765	-2,2	53 018	-1,7
	2004	17 441	-3,0	10 243	2,0	8 528	0,9	5 234	0,5	6 383	-2,9	4 821	1,2	52 650	-0,7
	2005	17 899	2,6	9 970	-2,7	8 644	1,4	5 159	-1,4	6 498	1,8	4 848	0,6	53 018	0,7
	2006	18 231	1,9	10 350	3,8	8 833	2,2	5 260	2,0	6 645	2,3	4 985	2,8	54 304	2,4
	2007	18 730	2,7	10 880	5,1	9 037	2,3	5 287	0,5	6 794	2,2	5 133	3,0	55 861	2,9
% kunnan järjestämässä päivähoitossa olevista lapsista	2003	89,9		90,9		93,2		87,3		92,7		90,7		90,8	
	2004	89,3		93,5		93,1		88,6		92,2		91,4		91,2	
	2005	91,0		91,1		93,6		88,2		93,6		90,0		91,4	
	2006	92,1		91,2		93,6		90,5		94,1		92,4		92,3	
	2007	93,5		92,7		94,3		90,8		93,9		93,0		93,2	
Osapäivähoito	2003	2 015	-26,5	1 008	-12,6	615	-9,6	755	-7,0	514	-4,6	487	-8,8	5 394	-16,5
	2004	2 086	3,5	714	-29,2	635	3,3	674	-10,7	537	4,5	452	-7,2	5 098	-5,5
	2005	1 760	-15,6	977	36,8	592	-6,8	690	2,4	444	-17,3	540	19,5	5 003	-1,9
	2006	1 561	-11,3	993	1,6	600	1,4	551	-20,1	420	-5,4	412	-23,7	4 537	-9,3
	2007	1 312	-16,0	856	-13,8	546	-9,0	534	-3,1	445	6,0	387	-6,1	4 080	-10,1
% kunnan järjestämässä päivähoitossa olevista lapsista	2003	10,1		9,1		6,8		12,7		7,3		9,3		9,2	
	2004	10,7		6,5		6,9		11,4		7,8		8,6		8,8	
	2005	9,0		8,9		6,4		11,8		6,4		10,0		8,6	
	2006	7,9		8,8		6,4		9,5		5,9		7,6		7,7	
	2007	6,5		7,3		5,7		9,2		6,1		7,0		6,8	

1) Sisältää kunnallisessa päivähoitossa, päivähoiton järjestämässä esiopetuksessa ja ostopalvelupäivähoitossa olevat lapset

Kunnallinen ympärivuorokautinen sekä ilta- ja lauantaihoito 2003-2007

Ympärivuorokautinen ja ilta-lauantaihoito yhteensä	2003	534	-20,2	230	2,7	456	-3,6	420	1,4	410	-1,0	336	5,3	2 386	-5,1
	2004	591	10,7	272	18,3	501	9,9	379	-9,8	374	-8,8	317	-5,7	2 434	2,0
	2005	581	-1,7	267	-1,8	463	-7,6	387	2,1	410	9,6	297	-6,3	2 357	-3,2
	2006	558	-4,0	366	37,1	482	4,1	370	-4,4	406	-1,0	296	-0,3	2 478	5,1
	2007	558	0,0	382	4,4	463	-3,9	395	6,8	432	6,4	298	0,7	2 528	2,0
% kunnallisessa päivähoitossa olevista lapsista	2003	2,9		2,5		5,4		7,6		6,0		6,4		4,4	
	2004	3,2		3,0		5,8		7,1		5,6		6,0		4,6	
	2005	3,2		3,0		5,3		7,3		6,1		5,5		4,4	
	2006	3,0		3,9		5,2		7,0		5,9		5,5		4,5	
	2007	3,0		4,0		5,0		7,4		6,2		5,4		4,5	

Erityistä tukea tarvitsevat lapset kunnallisessa päivähoitossa 2003-2007

Tilanne 31.12.		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE	OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %	
Lasten määrä / kunnallinen päivähoito	2003	1 173		834	3,5	781	11,9	428	-3,2	541	11,3	366	8,6	4 123	-4,1
	2004	1 307	11,4	743	-10,9	776	-0,6	437	2,1	465	-14,0	358	-2,2	4 086	-0,9
	2005	1 183	-9,5	882	18,7	707	-8,9	429	-1,8	442	-4,9	347	-3,1	3 990	-2,3
	2006	1 205	1,9	921	4,4	702	-0,7	388	-9,6	455	2,9	332	-4,3	4 003	0,3
	2007	1 193	-1,0	1 003	8,9	734	4,6	390	0,5	454	-0,2	340	2,4	4 114	2,8
% kunnallisessa päivähoitossa olevista lapsista	2003	6,3		9,0		9,2		7,7		7,9		7,0		7,6	
	2004	7,1		8,1		9,0		8,2		7,0		6,8		7,7	
	2005	6,4		9,8		8,2		8,1		6,6		6,4		7,5	
	2006	6,5		9,8		7,6		7,4		6,6		6,2		7,3	
	2007	6,3		10,4		7,9		7,3		6,5		6,2		7,4	
Erityistä tukea tarvitsevia lapsia kunnan järjestämässä päivähoitossa	2003	1 226	-22,7	896	1,1	792	12,2	444	-0,2	552	11,7	366	8,6	4 276	-4,0
	2004	1 392	13,5	800	-10,7	790	-0,3	475	7,0	467	-15,4	358	-2,2	4 282	0,1
	2005	1 206	-13,4	928	16,0	713	-9,7	452	-4,8	448	-4,1	347	-3,1	4 094	-4,4
	2006	1 240	2,8	974	5,0	703	-1,4	394	-12,8	460	2,7	332	-4,3	4 103	0,2
	2007	1 218	-1,8	1 064	9,2	737	4,8	398	1,0	463	0,7	340	2,4	4 220	2,9
% kunnan järjestämässä päivähoitossa olevista lapsista	2003	6,1		8,1		8,7		7,4		7,8		7,0		7,3	
	2004	7,1		7,3		8,6		8,0		6,7		6,8		7,4	
	2005	6,1		8,5		7,7		7,7		6,5		6,4		7,1	
	2006	6,3		8,6		7,5		6,8		6,5		6,2		7,0	
	2007	6,1		9,1		7,7		6,8		6,4		6,2		7,0	

Lapset kotihoidon tuella 2003 - 2007

Taulukko 1F

Tilanne 31.12.		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE	Muutos %	OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %
10kk-6-vuotiaat	2003	9 162	-0,5	5 336	3,4	4 347	3,7	2 348	-2,4	3 085	-3,8	2 490	0,2	26 768	0,4
	2004	9 091	-0,8	5 270	-1,2	4 308	-0,9	2 274	-3,2	3 058	-0,9	2 527	1,5	26 528	-0,9
	2005	8 500	-6,5	5 138	-2,5	4 234	-1,7	2 184	-4,0	3 129	2,3	2 609	3,2	25 794	-2,8
	2006	8 276	-2,6	5 172	0,7	3 848	-9,1	2 120	-2,9	2 926	-6,5	2 682	2,8	25 024	-3,0
	2007	7 902	-4,5	5 207	0,7	3 926	2,0	2 105	-0,7	2 879	-1,6	2 632	-1,9	24 651	-1,5
% 10kk-6-vuotiaista	2003	28,0		27,9		30,0		23,7		25,8		27,1		27,5	
	2004	28,2		27,5		29,5		23,6		26,1		27,4		27,5	
	2005	26,6		26,2		28,9		23,1		26,8		28,0		26,7	
	2006	26,0		26,1		26,0		22,6		24,9		28,3		25,8	
	2007	24,7		25,8		26,1		22,7		24,4		27,4		25,2	
10kk-1-vuotiaat	2003	4 603	-1,8	2 615	5,9	2 195	6,9	1 212	7,8	1 464	-5,3	1 150	3,0	13 239	1,9
	2004	4 858	5,5	2 608	-0,3	2 129	-3,0	1 172	-3,3	1 551	5,9	1 170	1,7	13 488	1,9
	2005	4 604	-5,2	2 570	-1,5	2 196	3,1	1 172	0,0	1 623	4,6	1 218	4,1	13 383	-0,8
	2006	4 617	0,3	2 733	6,3	2 065	-6,0	1 150	-1,9	1 562	-3,8	1 314	7,9	13 441	0,4
	2007	4 529	-1,9	2 846	4,1	2 180	5,6	1 164	1,2	1 572	0,6	1 345	2,4	13 636	1,5
% 10kk-1-vuotiaista	2003	71,4		69,1		76,3		62,6		63,1		59,6		68,6	
	2004	73,0		67,5		73,1		60,7		64,2		58,5		68,2	
	2005	69,9		65,5		74,3		59,6		64,8		61,2		67,1	
	2006	70,1		68,4		69,9		59,3		61,7		61,9		66,8	
	2007	67,1		68,6		70,6		59,6		62,8		64,2		66,4	
2-vuotiaat	2003	2 456	-0,7	1 267	2,2	1 059	-1,6	567	-17,3	782	-5,1	583	-1,9	6 714	-2,6
	2004	2 304	-6,2	1 248	-1,5	1 083	2,3	580	2,3	700	-10,5	577	-1,0	6 492	-3,3
	2005	2 198	-4,6	1 243	-0,4	1 004	-7,3	540	-6,9	749	7,0	586	1,6	6 320	-2,6
	2006	2 051	-6,7	1 152	-7,3	851	-15,2	536	-0,7	683	-8,8	566	-3,4	5 839	-7,6
	2007	2 003	-2,3	1 158	0,5	847	-0,5	488	-9,0	667	-2,3	547	-3,4	5 710	-2,2
% 2-vuotiaista	2003	45,8		40,1		45,4		36,6		40,2		38,3		42,3	
	2004	44,2		38,6		44,3		36,8		37,8		37,3		40,9	
	2005	41,0		37,5		40,9		35,1		38,2		36,2		38,9	
	2006	38,0		34,3		34,1		33,3		33,3		35,1		35,3	
	2007	37,2		34,4		33,9		31,3		32,2		32,2		34,5	
10kk-2-vuotiaat	2003	7 059	-1,4	3 882	4,6	3 254	4,0	1 779	-1,7	2 246	-5,2	1 733	1,3	19 953	0,3
	2004	7 162	1,5	3 856	-0,7	3 212	-1,3	1 752	-1,5	2 251	0,2	1 747	0,8	19 980	0,1
	2005	6 802	-5,0	3 813	-1,1	3 200	-0,4	1 712	-2,3	2 372	5,4	1 804	3,3	19 703	-1,4
	2006	6 668	-2,0	3 885	1,9	2 916	-8,9	1 686	-1,5	2 245	-5,4	1 880	4,2	19 280	-2,1
	2007	6 532	-2,0	4 004	3,1	3 027	3,8	1 652	-2,0	2 239	-0,3	1 892	0,6	19 346	0,3
% 10kk-2-vuotiaista	2003	59,7		55,9		62,5		51,0		52,6		50,2		56,7	
	2004	60,3		54,3		60,0		50,0		52,8		49,3		56,1	
	2005	56,9		52,6		59,2		48,8		53,1		50,0		54,5	
	2006	55,6		52,8		53,5		47,5		49,0		50,3		52,6	
	2007	53,8		53,3		54,2		47,0		49,0		49,9		52,1	
3-6-vuotiaat	2003	2 103	2,9	1 454	0,3	1 093	2,8	569	-4,4	839	0,1	757	-2,2	6 815	0,8
	2004	1 929	-8,3	1 414	-2,8	1 096	0,3	522	-8,3	807	-3,8	780	3,0	6 548	-3,9
	2005	1 698	-12,0	1 325	-6,3	1 034	-5,7	472	-9,6	757	-6,2	805	3,2	6 091	-7,0
	2006	1 608	-5,3	1 287	-2,9	932	-9,9	434	-8,1	681	-10,0	802	-0,4	5 744	-5,7
	2007	1 370	-14,8	1 203	-6,5	899	-3,5	453	4,4	640	-6,0	740	-7,7	5 305	-7,6
% 3-6-vuotiaista	2003	10,0		11,9		11,8		8,8		10,9		13,2		10,9	
	2004	9,5		11,7		11,9		8,5		10,8		13,8		10,7	
	2005	8,5		10,7		11,2		7,9		10,5		14,1		10,1	
	2006	8,1		10,3		9,9		7,4		9,5		14,0		9,5	
	2007	6,9		9,5		9,5		7,8		8,9		12,7		8,7	
3-6-vuotiaita % kotihoidon tukea saaneista lapsista	2003	23,0		27,2		25,1		24,2		27,2		30,4		25,5	
	2004	21,2		26,8		25,4		23,0		26,4		30,9		24,7	
	2005	20,0		25,8		24,4		21,6		24,2		30,9		23,6	
	2006	19,4		24,9		24,2		20,5		23,3		29,9		23,0	
	2007	17,3		23,1		22,9		21,5		22,2		28,1		21,5	

LASTEN PÄIVÄHOIDON (sis. päivähoidossa järjestetyn esiopetuksen) JA KOTIHOIDON TUEN KUSTANNUKSET 2007, KOOSTE KUNNITTAIN

Taulukko 2A

HELSINKI	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito			Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä	Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoito tuki	Kustannukset yhteensä
		josta	tavallinen pph	ryhmäpph					
Kustannukset ilman vyörytyseriä josta	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
	185 009 104	18 574 806	11 938 946	6 635 860	203 583 910	10 893 620	5 973 740	44 107 532	264 558 802
Henkilöstökustannukset	137 694 688	15 656 146	10 730 710	4 925 436	153 350 834				
Tilakustannukset	28 712 320	1 050 841	251 907	798 934	29 763 161				
Tukipalvelujen kustannukset	7 551 292	707 018	52 783	654 235	8 258 310				
Muut kustannukset	11 050 804	1 160 801	903 546	257 255	12 211 605				
Tulot asiakasmaksuista	23 581 732	2 629 155	1 728 517	900 638	26 210 887	..			26 210 887

ESPOO	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito			Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä	Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoito tuki	Kustannukset yhteensä
		josta	tavallinen pph	ryhmäpph					
Kustannukset ilman vyörytyseriä josta	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
	96 108 764	16 294 606	6 406 678	9 887 928	112 403 369	17 961 978	10 401 790	26 276 048	167 043 185
Henkilöstökustannukset	63 905 107	13 203 799	5 778 848	7 424 951	77 108 905				
Tilakustannukset	13 579 859	886 584	44 245	842 339	14 466 443				
Tukipalvelujen kustannukset	15 261 007	1 252 661	19 352	1 233 309	16 513 668				
Muut kustannukset	3 362 791	951 562	564 233	387 329	4 314 353				
Tulot asiakasmaksuista	12 189 310	2 324 139	1 071 641	1 252 498	14 513 449	1 582 189			16 095 638

VANTAA	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito			Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä	Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoito tuki	Kustannukset yhteensä
		josta	tavallinen pph	ryhmäpph					
Kustannukset ilman vyörytyseriä josta	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
	84 860 889	9 503 889	5 336 226	4 167 663	94 364 778	2 407 329	2 550 147	16 584 446	115 906 700
Henkilöstökustannukset	55 528 723	7 924 467	4 861 899	3 062 568	63 453 190				
Tilakustannukset	12 454 778	526 934	36 267	490 667	12 981 711				
Tukipalvelujen kustannukset	15 781 117	571 475	923	570 551	16 352 592				
Muut kustannukset	1 096 271	481 013	437 137	43 876	1 577 284				
Tulot asiakasmaksuista	11 218 907	1 649 141	1 009 487	639 654	12 868 048	374 722			13 242 771

TURKU	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito			Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä	Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoito tuki	Kustannukset yhteensä
		josta	tavallinen pph	ryhmäpph					
Kustannukset ilman vyörytyseriä josta	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
	47 527 895	5 056 865	5 056 865	4 167 663	52 584 760	4 513 213	3 839 650	7 644 434	68 582 057
Henkilöstökustannukset	36 500 736	4 584 134	4 584 134		41 084 870				
Tilakustannukset	5 156 066	10 817	10 817		5 166 883				
Tukipalvelujen kustannukset	4 617 386	0	0		4 617 386				
Muut kustannukset	1 253 707	461 914	461 914		1 715 621				
Tulot asiakasmaksuista	5 308 876	797 515	797 515		6 106 391	642 773			6 749 164

TAMPERE	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito			Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä	Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoito tuki	Kustannukset yhteensä
		josta	tavallinen pph	ryhmäpph					
Kustannukset ilman vyörytyseriä josta	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
	66 768 288	3 557 938	2 523 250	1 034 688	70 326 226	2 049 319	2 851 615	10 163 085	85 390 245
Henkilöstökustannukset	47 584 266	3 197 708	2 301 035	896 673	50 781 974				
Tilakustannukset	7 267 028	61 999	0	61 999	7 329 027				
Tukipalvelujen kustannukset	8 524 358	4 455	701	3 754	8 525 059				
Muut kustannukset	3 392 636	293 776	221 514	72 262	3 614 150				
Tulot asiakasmaksuista	8 811 715	616 820	505 793	111 027	9 428 535	297 043			9 725 578

OULU	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito			Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä	Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoito tuki	Kustannukset yhteensä
		josta	tavallinen pph	ryhmäpph					
Kustannukset ilman vyörytyseriä josta	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
	44 804 516	4 269 046	2 819 315	1 449 731	49 073 562	106 496	3 480 095	10 290 996	62 951 149
Henkilöstökustannukset	31 965 336	3 698 575	2 570 493	1 128 082	35 663 911				
Tilakustannukset	6 270 100	129 497	0	129 497	6 399 597				
Tukipalvelujen kustannukset	4 426 540	110 920	3 779	107 141	4 537 460				
Muut kustannukset	2 142 540	330 054	245 043	85 011	2 472 594				
Tulot asiakasmaksuista	6 200 770	497 047	347 930	149 117	6 697 817				

KUUSIKKO	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito			Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä	Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoito tuki	Kustannukset yhteensä
		josta	tavallinen pph	ryhmäpph					
Kustannukset ilman vyörytyseriä josta	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
	525 079 455	57 257 150	34 081 280	23 175 870	582 336 604	37 931 955	29 097 037	115 066 541	764 432 137
Henkilöstökustannukset	373 178 855	48 264 829	30 827 119	17 437 710	421 443 684				
Tilakustannukset	73 440 151	2 666 672	343 236	2 323 436	76 106 822				
Tukipalvelujen kustannukset	56 161 700	2 646 529	77 538	2 568 991	58 808 229				
Muut kustannukset	22 298 749	3 679 120	2 833 387	845 733	25 977 869				
Tulot asiakasmaksuista	61 110 540	8 016 770	5 112 953	2 903 817	69 127 310	#ARVO!			#ARVO!

LASTEN PÄIVÄHOIDON (sis. päivähoidossa järjestetyn esiopetuksen) JA KOTIHOIDON TUEN KUSTANNUKSET 2007, KOOSTE KUNNITTAIN

Taulukko 2A

Osuudet kustannuksista (%)

HELSINKI	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito	Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoidon tuki	Kustannukset yhteensä	
	%	%	%	%					
Osuus kokonaiskustannuksista josta	69,931	7,021	4,513	2,508	76,952	4,118	2,258	16,672	100
Henkilöstökustannukset	74,4	84,3	89,9	74,2	75,3				
Tilakustannukset	15,5	5,7	2,1	12,0	14,6				
Tukipalvelujen kustannukset	4,1	3,8	0,4	9,9	4,1				
Muut kustannukset	6,0	6,2	7,6	3,9	6,0				
Tulot asiakasmaksuista	12,7	14,2	14,5	13,6	12,9	#ARVO!			9,9

ESPOO	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito	Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoidon tuki	Kustannukset yhteensä	
	%	%	%	%					
Osuus kokonaiskustannuksista josta	57,535	9,755	3,835	5,919	67,290	10,753	6,227	15,730	100
Henkilöstökustannukset	66,5	81,0	90,2	75,1	68,6				
Tilakustannukset	14,1	5,4	0,7	8,5	12,9				
Tukipalvelujen kustannukset	15,9	7,7	0,3	12,5	14,7				
Muut kustannukset	3,5	5,8	8,8	3,9	3,8				
Tulot asiakasmaksuista	12,7	14,3	16,7	12,7	12,9	8,8			9,6

VANTAA	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito	Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoidon tuki	Kustannukset yhteensä	
	%	%	%	%					
Osuus kokonaiskustannuksista josta	73,215	8,200	4,604	3,596	81,414	2,077	2,200	14,308	100
Henkilöstökustannukset	65,4	83,4	91,1	73,5	67,2				
Tilakustannukset	14,7	5,5	0,7	11,8	13,8				
Tukipalvelujen kustannukset	18,6	6,0	0,0	13,7	17,3				
Muut kustannukset	1,3	5,1	8,2	1,1	1,7				
Tulot asiakasmaksuista	13,2	17,4	18,9	15,3	13,6	15,6			11,4

TURKU	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito	Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoidon tuki	Kustannukset yhteensä	
	%	%	%	%					
Osuus kokonaiskustannuksista josta	69,301	7,373	7,373		76,674	6,581	5,599	11,146	100
Henkilöstökustannukset	76,8	90,7	90,7		78,1				
Tilakustannukset	10,8	0,2	0,2		9,8				
Tukipalvelujen kustannukset	9,7	0,0	0,0		8,8				
Muut kustannukset	2,6	9,1	9,1		3,3				
Tulot asiakasmaksuista	11,2	15,8	15,8		11,6	14,2			9,8

TAMPERE	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito	Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoidon tuki	Kustannukset yhteensä	
	%	%	%	%					
Osuus kokonaiskustannuksista josta	78,192	4,167	2,955	1,212	82,359	2,400	3,340	11,902	100
Henkilöstökustannukset	71,3	89,9	91,2	86,7	72,2				
Tilakustannukset	10,9	1,7	0,0	6,0	10,4				
Tukipalvelujen kustannukset	12,8	0,1	0,0	0,4	12,1				
Muut kustannukset	5,1	8,3	8,8	7,0	5,1				
Tulot asiakasmaksuista	13,2	17,3	20,0	10,7	13,4	14,5			11,4

OULU	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito	Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoidon tuki	Kustannukset yhteensä	
	%	%	%	%					
Osuus kokonaiskustannuksista josta	71,173	6,782	4,479	2,303	77,955	0,169	5,528	16,348	100,0
Henkilöstökustannukset	71,3	86,6	91,2	77,8	72,7				
Tilakustannukset	14,0	3,0	0,0	8,9	13,0				
Tukipalvelujen kustannukset	9,9	2,6	0,1	7,4	9,2				
Muut kustannukset	4,8	7,7	8,7	5,9	5,0				
Tulot asiakasmaksuista	13,8	11,6	12,3	10,3	13,6				0,0

KUUSIKKO	Kunnalliset päiväkodit	Kunnallinen perhe-päivähoito	Kunnan itse tuottama päivähoito yhteensä		Ostopalvelu-päivähoito	Lasten yksityisen hoidon tuki	Lasten kotihoidon tuki	Kustannukset yhteensä	
	%	%	%	%					
Osuus kokonaiskustannuksista josta	68,689	7,490	4,458	3,032	76,179	4,962	3,806	15,053	100,0
Henkilöstökustannukset	71,1	84,3	90,5	75,2	72,4				
Tilakustannukset	14,0	4,7	1,0	10,0	13,1				
Tukipalvelujen kustannukset	10,7	4,6	0,2	11,1	10,1				
Muut kustannukset	4,2	6,4	8,3	3,6	4,5				
Tulot asiakasmaksuista	11,6	14,0	15,0	12,5	11,9	#ARVO!			#ARVO!

Kuusikon kuntien lasten päivähoiton ja kotihoidon tuen kustannusten* 2006 - 2007 tarkastelua

	2006		2006 v. 2007 arvoon 1,032		2007		Muutos-% 06-07 abs	Muutos-% 06-07 defl
	Absol.euroa	%			%	%		
Helsinki	177 193 601	69,3	182 786 090	Päiväkodit	185 009 104	69,9	4,4	1,2
	18 357 858	7,2	18 937 259	Perhepäivähoito	18 574 806	7,0	1,2	-1,9
	195 551 459	76,5	201 723 349	Oma tuotanto(päiväkodit+perheph)	203 583 910	77,0	4,1	0,9
	9 631 400	3,8	9 935 381	Ostopalvelut	10 893 620	4,1	13,1	9,6
	5 390 171	2,1	5 560 293	Yksit.hoidon tuki	5 973 740	2,3	10,8	7,4
	15 021 571	5,9	15 495 674	Ostopalvelut+yks.hoidon tuki yht	16 867 360	6,4	12,3	8,9
	210 573 030	82,4	217 219 023	Edelliset yhteensä	220 451 270	83,3	4,7	1,5
	45 123 239	17,6	46 547 394	Kotihoidon tuki	44 107 532	16,7	-2,3	-5,2
	255 696 269	100,0	263 766 417	Kaikki yhteensä	264 558 802	100,0	3,5	0,3
Espoo	89 997 870	57,1	92 838 334	Päiväkodit	96 108 764	57,5	6,8	3,5
	15 828 429	10,0	16 327 997	Perhepäivähoito	16 294 606	9,8	2,9	-0,2
	105 826 299	67,2	109 166 331	Oma tuotanto(päiväkodit+perheph)	112 403 369	67,3	6,2	3,0
	16 133 679	10,2	16 642 882	Ostopalvelut	17 961 978	10,8	11,3	7,9
	9 524 556	6,0	9 825 165	Yksit.hoidon tuki	10 401 790	6,2	9,2	5,9
	25 658 235	16,3	26 468 047	Ostopalvelut+yks.hoidon tuki yht	28 363 768	17,0	10,5	7,2
	131 484 534	83,5	135 634 378	Edelliset yhteensä	140 767 137	84,3	7,1	3,8
	26 043 009	16,5	26 864 965	Kotihoidon tuki	26 276 048	15,7	0,9	-2,2
	157 527 543	100,0	162 499 343	Kaikki yhteensä	167 043 185	100,0	6,0	2,8
Vantaa	79 960 732	71,5	82 484 410	Päiväkodit	84 860 889	73,2	6,1	2,9
	9 883 357	8,8	10 195 290	Perhepäivähoito	9 503 889	8,2	-3,8	-6,8
	89 844 089	80,3	92 679 700	Oma tuotanto(päiväkodit+perheph)	94 364 778	81,4	5,0	1,8
	4 014 196	3,6	4 140 890	Ostopalvelut	2 407 329	2,1	-40,0	-41,9
	1 465 580	1,3	1 511 836	Yksit.hoidon tuki	2 550 147	2,2	74,0	68,7
	5 479 776	4,9	5 652 726	Ostopalvelut+yks.hoidon tuki yht	4 957 476	4,3	-9,5	-12,3
	95 323 865	85,2	98 332 426	Edelliset yhteensä	99 322 254	85,7	4,2	1,0
	16 548 579	14,8	17 070 876	Kotihoidon tuki	16 584 446	14,3	0,2	-2,8
	111 872 444	100,0	115 403 302	Kaikki yhteensä	115 906 700	100,0	3,6	0,4
Turku	45 831 972	68,0	47 278 496	Päiväkodit	47 527 895	69,3	3,7	0,5
	5 187 130	7,7	5 350 843	Perhepäivähoito	5 056 865	7,4	-2,5	-5,5
	51 019 102	75,6	52 629 339	Oma tuotanto(päiväkodit+perheph)	52 584 760	76,7	3,1	-0,1
	5 020 932	7,4	5 179 400	Ostopalvelut	4 513 213	6,6	-10,1	-12,9
	3 375 084	5,0	3 481 607	Yksit.hoidon tuki	3 839 650	5,6	13,8	10,3
	8 396 016	12,4	8 661 007	Ostopalvelut+yks.hoidon tuki yht	8 352 863	12,2	-0,5	-3,6
	59 415 118	88,1	61 290 346	Edelliset yhteensä	60 937 623	88,9	2,6	-0,6
	8 033 371	11,9	8 286 916	Kotihoidon tuki	7 644 434	11,1	-4,8	-7,8
	67 448 489	100,0	69 577 262	Kaikki yhteensä	68 582 057	100,0	1,7	-1,4
Tampere	62 038 267	76,6	63 996 285	Päiväkodit	66 768 288	78,2	7,6	4,3
	3 818 193	4,7	3 938 701	Perhepäivähoito	3 557 938	4,2	-6,8	-9,7
	65 856 460	81,3	67 934 986	Oma tuotanto(päiväkodit+perheph)	70 326 226	82,4	6,8	3,5
	1 848 660	2,3	1 907 006	Ostopalvelut	2 049 319	2,4	10,9	7,5
	2 814 594	3,5	2 903 427	Yksit.hoidon tuki	2 851 615	3,3	1,3	-1,8
	4 663 254	5,8	4 810 433	Ostopalvelut+yks.hoidon tuki yht	4 900 934	5,7	5,1	1,9
	70 519 714	87,1	72 745 419	Edelliset yhteensä	75 227 160	88,1	6,7	3,4
	10 475 854	12,9	10 806 487	Kotihoidon tuki	10 163 085	11,9	-3,0	-6,0
	80 995 568	100,0	83 551 907	Kaikki yhteensä	85 390 245	100,0	5,4	2,2
Oulu	41 151 389	69,8	42 450 187	Päiväkodit	44 804 516	71,2	8,9	5,5
	4 019 730	6,8	4 146 599	Perhepäivähoito	4 269 046	6,8	6,2	3,0
	45 171 119	76,6	46 596 786	Oma tuotanto(päiväkodit+perheph)	49 073 562	78,0	8,6	5,3
	36 769	0,1	37 929	Ostopalvelut	106 496	0,2	189,6	180,8
	3 360 136	5,7	3 466 187	Yksit.hoidon tuki	3 480 095	5,5	3,6	0,4
	3 396 905	5,8	3 504 116	Ostopalvelut+yks.hoidon tuki yht	3 586 591	5,7	5,6	2,4
	48 568 024	82,4	50 100 902	Edelliset yhteensä	52 660 153	83,7	8,4	5,1
	10 386 951	17,6	10 714 778	Kotihoidon tuki	10 290 996	16,3	-0,9	-4,0
	58 954 975	100,0	60 815 680	Kaikki yhteensä	62 951 149	100,0	6,8	3,5
Kuusikko	496 173 831	67,7	511 833 802	Päiväkodit	525 079 455	68,7	5,8	2,6
	57 094 697	7,8	58 896 689	Perhepäivähoito	57 257 150	7,5	0,3	-2,8
	553 268 528	75,5	570 730 491	Oma tuotanto(päiväkodit+perheph)	582 336 604	76,2	5,3	2,0
	36 685 637	5,0	37 843 489	Ostopalvelut	37 931 955	5,0	3,4	0,2
	25 930 121	3,5	26 748 513	Yksit.hoidon tuki	29 097 037	3,8	12,2	8,8
	62 615 758	8,5	64 592 002	Ostopalvelut+yks.hoidon tuki yht	67 028 992	8,8	7,0	3,8
	615 884 285	84,1	635 322 494	Edelliset yhteensä	649 365 597	84,9	5,4	2,2
	116 611 003	15,9	120 291 417	Kotihoidon tuki	115 066 541	15,1	-1,3	-4,3
	732 495 288	100,0	755 613 910	Kaikki yhteensä	764 432 137	100,0	4,4	1,2

*Kustannuksissa mukana omien päiväkotien sekä perhepäivähoiton bruttokustannukset sisältäen esiopetuksen kustannukset (ilman hallinnon vyörytyksiä) ostopalvelujen bruttokustannukset sekä yksityisen hoidon ja kotihoidon tuen kustannukset.

Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton (sisältäen päivähoitossa järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset 2003 - 2007

		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE	Muutos %	OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %
Päivähoidon, päivähoitossa järjestetyn esiopetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen kustannukset euroa	2003	246 762 793	-4,4	147 860 082	2,1	104 392 081	2,9	62 766 654	1,1	74 187 658	2,8	51 423 606	2,0	687 392 874	-0,3
	2004	244 134 254	-1,1	145 635 090	-1,5	106 774 903	2,3	63 628 555	1,4	74 014 577	-0,2	52 521 409	2,1	686 708 788	-0,1
	2005	253 572 540	3,9	152 743 707	4,9	110 506 136	3,5	66 376 783	4,3	77 395 103	4,6	55 501 523	5,7	716 095 792	4,3
	2006	255 696 269	0,8	157 527 543	3,1	111 872 444	1,2	66 792 204	0,6	80 995 568	4,7	58 954 975	6,2	731 839 003	2,2
	2007	264 558 802	3,5	167 043 185	6,0	115 906 700	3,6	68 582 057	2,7	85 390 245	5,4	62 951 149	6,8	764 432 137	4,5
Kunnallinen päivähoito	2003	189 065 513	-5,0	99 760 840	1,0	80 238 906	4,7	48 292 244	1,7	60 064 246	4,9	40 652 202	2,7	518 073 951	-0,1
	2004	187 316 828	-0,9	97 063 142	-2,7	82 370 529	2,7	48 911 850	1,3	60 388 824	0,5	41 804 418	2,8	517 855 591	0,0
	2005	193 558 280	3,3	101 991 501	5,1	85 523 282	3,8	50 383 457	3,0	62 681 619	3,8	43 188 659	3,3	537 326 798	3,8
	2006	195 551 459	1,0	105 826 299	3,8	89 844 089	5,1	51 019 102	1,3	65 856 460	5,1	45 171 119	4,6	553 268 528	3,0
	2007	203 583 910	4,1	112 403 369	6,2	94 364 778	5,0	52 584 760	3,1	70 326 226	6,8	49 073 562	8,6	582 336 604	5,3
Kunnallinen päiväkotihoido	2003	170 842 326	-5,5	82 614 926	0,4	69 339 068	5,7	42 773 454	2,1	55 746 722	5,9	36 414 643	4,0	457 731 139	-0,1
	2004	168 710 476	-1,2	81 162 113	-1,8	71 665 639	3,4	43 515 761	1,7	56 431 368	1,2	37 931 639	4,2	459 416 996	0,4
	2005	174 457 764	3,4	86 198 777	6,2	75 548 048	5,4	45 130 357	3,7	58 805 795	4,2	39 295 018	3,6	479 435 759	4,4
	2006	177 193 601	1,6	89 997 870	4,4	79 960 732	5,8	45 831 972	1,6	62 038 267	5,5	41 151 389	4,7	496 173 831	3,5
	2007	185 009 104	4,4	96 108 764	6,8	84 860 889	6,1	47 527 895	3,7	66 768 288	7,6	44 804 516	8,9	525 079 455	5,8
Kunnallinen perhepäivähoito	2003	18 223 187	-0,7	17 145 914	3,7	10 899 838	-1,5	5 518 790	-1,9	4 317 524	-5,7	4 237 559	-7,2	60 342 812	-0,6
	2004	18 606 352	2,1	15 901 029	-7,3	10 704 890	-1,8	5 396 089	-2,2	3 957 456	-8,3	3 872 779	-8,6	58 438 595	-3,2
	2005	19 100 516	2,7	15 792 724	-0,7	9 975 234	-6,8	5 253 100	-2,6	3 875 824	-2,1	3 893 641	0,5	57 891 039	-0,9
	2006	18 357 858	-3,9	15 828 429	0,2	9 883 357	-0,9	5 187 130	-1,3	3 818 193	-1,5	4 019 730	3,2	57 094 697	-1,4
	2007	18 574 806	1,2	16 294 606	2,9	9 503 889	-3,8	5 056 865	-2,5	3 557 938	-6,8	4 269 046	6,2	57 257 150	0,3
josta tavallinen perhepäivähoito	2003	12 350 158	-1,2	7 956 035	-1,8	5 729 453	-4,1	5 518 790	-1,9	3 420 649	-7,1	3 246 134	-6,1	38 221 219	-2,9
	2004	13 120 586	6,2	6 922 396	-13,0	5 605 018	-2,2	5 396 089	-2,2	3 076 428	-10,1	2 901 014	-10,6	37 021 531	-3,1
	2005	12 827 756	-2,2	6 667 130	-3,7	5 442 543	-2,9	5 253 100	-2,6	2 827 817	-8,1	2 814 274	-3,0	35 832 620	-3,2
	2006	12 332 389	-3,9	6 643 442	-0,4	5 580 855	2,5	5 187 130	-1,3	2 660 083	-5,9	2 864 477	1,8	35 268 376	-1,6
	2007	11 938 946	-3,2	6 406 678	-3,6	5 336 226	-4,4	5 056 865	-2,5	2 523 250	-5,1	2 819 315	-1,6	34 081 280	-3,4
josta ryhmäperhepäivähoito	2003	5 873 029	0,6	9 189 879	8,9	5 170 385	1,5			896 875	-0,2	991 425	-10,8	22 121 593	3,5
	2004	5 485 766	-6,6	8 978 633	-2,3	5 099 872	-1,4			881 028	-1,8	971 765	-2,0	21 417 064	-3,2
	2005	6 272 760	14,3	9 125 594	1,6	4 532 691	-11,1			1 048 007	19,0	1 079 367	11,1	22 058 419	3,0
	2006	6 025 469	-3,9	9 184 987	0,7	4 302 502	-5,1			1 158 110	10,5	1 155 253	7,0	21 826 321	-1,1
	2007	6 635 860	10,1	9 887 928	7,7	4 167 663	-3,1			1 034 688	-10,7	1 449 731	25,5	23 175 870	6,2
Ostopalvelupäivähoito (sis. maksusitoumus) 1998-1999 netto, 2000- brutto	2003	10 151 867	-1,9	15 171 429	0,5	4 754 595	-5,1	3 063 128	1,0	1 511 223	1,4			34 652 242	-0,9
	2004	9 357 843	-7,8	15 199 126	0,2	5 205 795	9,5	4 061 759	32,6	1 525 107	0,9			35 349 630	2,0
	2005	9 765 630	4,4	15 686 477	3,2	5 242 775	0,7	4 868 686	19,9	1 574 310	3,2	20 345		37 158 223	5,1
	2006	9 631 400	-1,4	16 133 679	2,9	4 014 196	-23,4	4 364 647	-10,4	1 848 660	17,4	36 769	80,7	36 685 637	-1,3
	2007	10 893 620	13,1	17 961 978	11,3	2 407 329	-40,0	4 513 213	3,4	2 049 319	10,9	106 496	189,6	37 931 955	3,4
Lasten yksityisen hoidon tuki	2003	3 385 932	-2,6	8 985 925	19,9	938 782	-21,6	3 872 922	5,5	2 999 449	2,6	2 557 116	-3,9	22 740 126	6,1
	2004	3 854 079	13,8	9 161 744	2,0	817 240	-12,9	3 365 027	-13,1	3 129 548	4,3	2 616 526	2,3	22 944 164	0,9
	2005	4 585 592	19,0	9 459 239	3,2	910 736	11,4	3 264 575	-3,0	3 465 644	10,7	2 951 016	12,8	24 636 802	7,4
	2006	5 390 171	17,5	9 524 556	0,7	1 465 580	60,9	3 375 084	3,4	2 814 594	-18,8	3 360 136	13,9	25 930 121	5,2
	2007	5 973 740	10,8	10 401 790	9,2	2 550 147	74,0	3 839 650	13,8	2 851 615	1,3	3 480 095	3,6	29 097 037	12,2
josta kunnalliset lisät	2004					421 112		1 855 633		1 826 062		1 685 930		13 916 447	
	2005	2 400 568		5 727 142		788 734	87,3	1 910 885	3,0	1 535 023	-15,9	1 818 262	7,8	14 993 577	7,7
	2006	3 088 249	28,6	5 852 424	2,2	1 601 375	103,0	2 347 204	22,8	1 573 044	2,5	2 062 421	13,4	17 548 164	17,0
	2007	3 512 177	13,7	6 451 943	10,2										
Lasten kotihoidon tuki	2003	44 159 481	-2,5	23 941 888	2,2	18 459 798	-0,9	7 538 360	-4,3	9 612 740	-8,6	8 214 288	0,6	111 926 555	-1,7
	2004	43 605 504	-1,3	24 211 078	1,1	18 381 339	-0,4	7 289 919	-3,3	8 971 098	-6,7	8 100 465	-1,4	110 559 403	-1,2
	2005	45 663 038	4,7	25 606 490	5,8	18 829 343	2,4	7 860 065	7,8	9 673 530	7,8	9 341 503	15,3	116 973 969	5,8
	2006	45 123 239	-1,2	26 043 009	1,7	16 548 579	-12,1	8 033 371	2,2	10 475 854	8,3	10 386 951	11,2	116 611 003	-0,3
	2007	44 107 532	-2,3	26 276 048	0,9	16 584 446	0,2	7 644 434	-4,8	10 163 085	-3,0	10 290 996	-0,9	115 066 541	-1,3
josta kunnalliset lisät	2004					4 865 282				61 950		1 473 675		30 642 413	
	2005	14 985 989		9 255 517		3 701 926	-23,9			67 688	9,3	2 104 753	42,8	30 013 165	-2,1
	2006	14 780 253	-1,4	9 358 545	1,1	3 718 707	0,5			57 319	-15,3	2 056 690	-2,3	30 255 086	0,8
	2007	14 844 703	0,4	9 577 667	2,3										

Kustannukset suhteutettuna väestöön

		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE	Muutos %	OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %
Kustannukset euroa / kunnan asukas	2003	441	-4,4	659	0,9	567	1,7	359	0,8	369	2,2	408	1,0	468	-0,7
	2004	437	-1,0	640	-2,9	576	1,5	364	1,5	365	-1,2	413	1,1	465	-0,6
	2005	452	3,5	659	3,0	590	2,5	380	4,3	379	3,8	430	4,3	481	3,5
	2006	453	0,2	670	1,7	590	-0,1	381	0,3	392	3,6	453	5,2	488	1,3
	2007	465	2,7	702	4,7	602	2,1	391	2,7	411	4,7	478	5,6	505	3,6
Kustannukset euroa / 10 kk-6 vuotiaat	2003	7 528	-2,4	7 726	2,8	7 198	2,9	6 328	3,4	6 201	6,1	5 600	1,9	7 051	1,2
	2004	7 570	0,6	7 590	-1,8	7 315	1,6	6 608	4,4	6 316	1,8	5 704	1,9	7 109	0,8
	2005	7 931	4,8	7 801	2,8	7 539	3,1	7 013	6,1	6 638	5,1	5 956	4,4	7 409	4,2
	2006	8 031	1,3	7 940	1,8	7 549	0,1	7 106	1,3	6 889	3,8	6 220	4,4	7 534	1,7
	2007	8 274	3,0	8 265	4,1	7 703	2,0	7 381	3,9	7 243	5,1	6 549	5,3	7 806	3,6

Päivähoidon kustannukset suhteutettuna kahden peräkkäisen vuoden joulukuussa päivähoitossa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon (Vertailussa käytetyt yksikkökustannustiedot)

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %
Kunnallinen päivähoito euroa / lapsi	2002-2003	8 627	-0,2	9 239	3,2	8 238	4,4	7 630	3,1	7 491	8,3	6 589	4,6	8 227	0,4
	2003-2004	8 903	3,2	9 048	-2,1	8 294	0,7	7 945	4,1	7 760	3,6	6 813	3,4	8 383	1,9
	2004-2005	9 183	3,1	9 526	5,3	8 478	2,2	8 289	4,3	8 096	4,3	7 005	2,8	8 686	3,6
	2005-2006	9 129	-0,6	9 645	1,2	8 599	1,4	8 398	1,3	8 253	1,9	7 196	2,7	8 758	0,8
	2006-2007	9 312	2,0	9 767	1,3	8 674	0,9	8 570	2,0	8 586	4,0	7 638	6,1	8 959	2,3
Kunnallinen päiväkotieuroa / lapsi	2002-2003	9 809	-0,7	10 789	3,3	9 512	5,6	8 673	3,8	8 647	9,9	7 617	5,5	9 433	3,0
	2003-2004	10 132	3,3	10 712	-0,7	9 645	1,4	9 043	4,3	8 992	4,0	7 973	4,7	9 671	2,5
	2004-2005	10 530	3,9	11 348	5,9	9 930	3,0	9 533	5,4	9 455	5,2	8 146	2,2	10 083	4,3
	2005-2006	10 568	0,4	11 543	1,7	10 066	1,4	9 718	1,9	9 825	3,9	8 421	3,4	10 246	1,6
	2006-2007	10 846	2,6	11 832	2,5	10 211	1,4	10 000	2,9	10 300	4,8	9 053	7,5	10 570	3,2
Kunnallinen päiväkotieuroa / laskennallinen lapsi	2002-2003	8 540	-0,7	9 067	2,4	8 083	4,7	7 589	3,1	7 434	8,7	6 477	5,2	8 108	2,4
	2003-2004	8 787	2,9	8 895	-1,9	8 115	0,4	7 885	3,9	7 726	3,9	6 737	4,0	8 261	1,9
	2004-2005	9 052	3,0	9 353	5,1	8 325	2,6	8 228	4,3	8 073	4,5	6 939	3,0	8 562	3,6
	2005-2006	9 000	-0,6	9 431	0,8	8 446	1,4	8 334	1,3	8 247	2,2	7 121	2,6	8 629	0,8
	2006-2007	9 148	1,6	9 519	0,9	8 553	1,3	8 514	2,2	8 609	4,4	7 564	6,2	8 824	2,3
Kunnallisen päiväkotihoidon kustannukset euroa / läsnäolopäivää kohden	2004			62		55		..		48		50			
	2005	61		65	4,9	57	4,3	53		..		53	5,9		
	2006	60	-0,8	66	1,5	57	0,1	60	12,8	64		54	1,9	60	
	2007	62	2,6	68	3,3	58	2,1	61	1,8	60	-6,6	56	4,3	61	1,4
Kunnallinen perhepäivähoito euroa / lapsi	2002-2003	9 531	5,2	10 167	7,2	9 384	3,1	7 964	3,3	8 311	4,6	7 733	1,2	9 254	5,0
	2003-2004	10 109	6,1	9 920	-2,4	9 732	3,7	8 458	6,2	8 279	-0,4	7 669	-0,8	9 480	2,4
	2004-2005	10 576	4,6	10 599	6,9	9 852	1,2	8 851	4,6	8 462	2,2	7 749	1,0	9 875	4,2
	2005-2006	10 599	0,2	11 073	4,5	10 075	2,3	9 005	1,7	8 355	-1,3	8 064	4,1	10 063	1,9
	2006-2007	11 330	6,9	11 540	4,2	9 926	-1,5	9 136	1,5	8 170	-2,2	8 521	5,7	10 412	3,5
Kotona tapahtuva perhepäivähoito euroa /	2002-2003	9 314	4,4	10 071	12,3	8 754	5,4	7 964	3,3	8 282	4,7	7 540	-1,6	8 874	5,3
	2003-2004	10 238	9,9	9 255	-8,1	9 055	3,4	8 458	6,2	8 259	-0,3	7 243	-3,9	9 120	2,8
	2004-2005	10 345	1,0	9 518	2,8	9 217	1,8	8 851	4,6	8 034	-2,7	7 300	0,8	9 278	1,7
	2005-2006	10 785	4,3	10 013	5,2	9 419	2,2	9 005	1,7	7 536	-6,2	7 649	4,8	9 524	2,7
	2006-2007	11 284	4,6	10 651	6,4	9 153	-2,8	9 136	1,5	7 421	-1,5	7 931	3,7	9 761	2,5
Ryhmäperhepäivähoito euroa / lapsi	2002-2003	10 022	7,1	10 251	2,1	10 198	-0,5			8 421	4,0	8 438	11,2	9 994	3,7
	2003-2004	9 814	-2,1	10 501	2,4	10 603	4,0			8 351	-0,8	9 299	10,2	10 174	1,8
	2004-2005	11 083	12,9	11 559	10,1	10 741	1,3			9 887	18,4	9 225	-0,8	11 026	8,4
	2005-2006	10 239	-7,6	11 991	3,7	11 075	3,1			11 136	12,6	9 317	1,0	11 074	0,4
	2006-2007	11 412	11,5	12 200	1,7	11 129	0,5			10 834	-2,7	9 964	6,9	11 545	4,3
Ostopalvelupäivähoito euroa / lapsi	2002-2003	7 750	1,4	8 457	-1,2	7 885	-3,3	7 453	2,2	6 363	3,9			7 956	-0,1
	2003-2004	7 365	-5,0	8 337	-1,4	8 937	13,3	8 375	12,4	6 113	-3,9			8 015	0,7
	2004-2005	8 005	8,7	8 406	0,8	9 055	1,3	8 836	5,5	6 210	1,6			8 306	3,6
	2005-2006	7 853	-1,9	8 407	0,0	9 791	8,1	8 113	-8,2	7 968	28,3			8 468	1,9
	2006-2007	8 937	13,8	8 961	6,6	10 031	2,4	8 858	9,2	8 758	9,9			8 998	6,3
Lasten yksityisen hoidon tuki euroa / lapsi	2002-2003	3 056	-1,9	4 849	21,5	2 999	-1,7	4 237	4,3	3 797	2,9	3 763	0,3	4 019	8,6
	2003-2004	3 321	8,7	5 005	3,2	2 972	-0,9	3 961	-6,5	3 878	2,1	3 856	2,5	4 096	1,9
	2004-2005	3 782	13,9	5 162	3,1	3 061	3,0	4 218	6,5	4 332	11,7	4 082	5,8	4 369	6,6
	2005-2006	4 314	14,1	5 129	-0,6	3 527	15,2	4 305	2,1	3 677	-15,1	4 372	7,1	4 440	1,6
	2006-2007	4 465	3,5	5 418	5,6	4 825	36,8	4 827	12,1	3 642	-0,9	4 377	0,1	4 724	6,4
Lasten kotihoidon tuki euroa / lapsi	2002-2003	4 809	-1,8	4 562	-1,0	4 324	-1,3	3 172	-2,5	3 055	-5,5	3 303	-0,3	4 190	-1,7
	2003-2004	4 778	-0,6	4 566	0,1	4 248	-1,8	3 154	-0,6	2 921	-4,4	3 229	-2,2	4 149	-1,0
	2004-2005	5 192	8,7	4 921	7,8	4 409	3,8	3 526	11,8	3 127	7,1	3 638	12,6	4 471	7,8
	2005-2006	5 379	3,6	5 052	2,7	4 095	-7,1	3 733	5,9	3 460	10,7	3 926	7,9	4 589	2,6
	2006-2007	5 453	1,4	5 063	0,2	4 267	4,2	3 619	-3,1	3 501	1,2	3 873	-1,4	4 633	0,9
Kustannukset euroa / pienten lasten hoitojärjestelmässä ollut lapsi	2002-2003	7 978	-1,0	8 107	2,7	7 655	3,8	6 730	2,8	6 659	6,7	6 053	3,5	7 491	2,0
	2003-2004	8 124	1,8	8 030	-1,0	7 785	1,7	6 996	3,9	6 802	2,1	6 216	2,7	7 602	1,5
	2004-2005	8 566	5,4	8 491	5,7	8 026	3,1	7 474	6,8	7 150	5,1	6 438	3,6	7 985	5,0
	2005-2006	8 708	1,7	8 676	2,2	8 112	1,1	7 619	2,0	7 502	4,9	6 694	4,0	8 161	2,2
	2006-2007	9 016	3,5	8 957	3,2	8 325	2,6	7 861	3,2	7 879	5,0	7 065	5,5	8 457	3,6

Kunnan järjestämän ja tukeman päivähoiton (sisältäen päivähoitossa järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset 2003 - 2007

		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE	Muutos %	OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %
Päivähoidon, päivähoitossa järjestetyn esiopetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen kustannukset euroa	2003	281 173 751	-7,4	168 479 103	-1,1	118 949 509	-0,3	71 519 435	-2,1	84 533 093	-0,4	58 594 604	-0,4	783 249 495	-3,3
	2004	268 569 303	-4,5	160 211 498	-4,9	117 461 851	-1,3	69 997 046	-2,1	81 422 590	-3,7	57 778 202	-1,4	755 440 491	-3,6
	2005	269 407 267	0,3	162 282 022	1,3	117 406 861	0,0	70 521 783	0,7	82 228 159	1,0	58 967 401	2,1	760 813 493	0,7
	2006	263 766 417	-2,1	162 499 343	0,1	115 403 302	-1,7	68 900 264	-2,3	83 551 907	1,6	60 815 680	3,1	754 936 912	-0,8
	2007	264 558 802	0,3	167 043 185	2,8	115 906 700	0,4	68 582 057	-0,5	85 390 245	2,2	62 951 149	3,5	764 432 137	1,3
Kunnallinen päivähoito	2003	215 430 612	-8,0	113 672 443	-2,2	91 428 185	1,4	55 026 575	-1,5	68 440 178	1,7	46 321 133	-0,5	590 319 126	-3,3
	2004	206 065 102	-4,3	106 778 053	-6,1	90 614 878	-0,9	53 807 367	-2,2	66 433 055	-2,9	45 988 563	-0,7	569 687 019	0,0
	2005	205 645 324	-0,2	108 360 517	1,5	90 863 915	0,3	53 529 729	-0,5	66 595 869	0,2	45 885 641	-0,2	570 880 995	0,2
	2006	201 723 349	-1,9	109 166 331	0,7	92 679 700	2,0	52 629 339	-1,7	67 934 986	2,0	46 596 786	1,5	570 730 491	0,0
	2007	203 583 910	0,9	112 403 369	3,0	94 364 778	1,8	52 584 760	-0,1	70 326 226	3,5	49 073 562	5,3	582 336 604	2,0
Kunnallinen päiväkotihoido	2003	194 666 210	-8,4	94 135 540	-2,7	79 008 369	2,4	48 738 193	-1,1	63 520 577	2,6	41 492 648	0,7	521 561 536	-3,2
	2004	185 596 467	-4,7	89 285 513	-5,2	78 838 551	-0,2	47 871 191	-1,8	62 079 503	-2,3	41 728 163	0,6	505 399 388	-3,1
	2005	185 352 047	-0,1	91 581 592	2,6	80 265 762	1,8	47 948 591	0,2	62 478 013	0,6	41 748 856	0,0	509 374 861	0,8
	2006	182 786 090	-1,4	92 838 334	1,4	82 484 410	2,8	47 278 496	-1,4	63 996 285	2,4	42 450 187	1,7	511 833 802	0,5
	2007	185 009 104	1,2	96 108 764	3,5	84 860 889	2,9	47 527 895	0,5	66 768 288	4,3	44 804 516	5,5	525 079 455	2,6
Kunnallinen perhepäivähoito	2003	20 764 402	-3,8	19 536 904	0,4	12 419 815	-4,6	6 288 383	-5,0	4 919 601	-8,7	4 828 485	-10,1	68 757 589	-3,7
	2004	20 468 635	-1,4	17 492 540	-10,5	11 776 327	-5,2	5 936 176	-5,6	4 353 552	-11,5	4 260 400	-11,8	64 287 631	-6,5
	2005	20 293 277	-0,9	16 778 925	-4,1	10 598 153	-10,0	5 581 138	-6,0	4 117 856	-5,4	4 136 785	-2,9	61 506 134	-4,3
	2006	18 937 259	-6,7	16 327 997	-2,7	10 195 290	-3,8	5 350 843	-4,1	3 938 701	-4,4	4 146 599	0,2	58 896 689	-4,2
	2007	18 574 806	-1,9	16 294 606	-0,2	9 503 889	-6,8	5 056 865	-5,5	3 557 938	-9,7	4 269 046	3,0	57 257 150	-2,8
josta tavallinen perhepäivähoito	2003	14 072 382	-4,3	9 065 500	-4,8	6 528 423	-7,1	6 288 383	-5,0	3 897 657	-10,0	3 698 806	7,0	43 551 150	-4,6
	2004	14 433 807	2,6	7 615 249	-16,0	6 166 016	-5,6	5 936 176	-5,6	3 384 343	-13,2	3 191 372	-13,7	40 726 963	-6,5
	2005	13 628 805	-5,6	7 083 469	-7,0	5 782 411	-6,2	5 581 138	-6,0	3 004 404	-11,2	2 990 016	-6,3	38 070 443	-6,5
	2006	12 721 617	-6,7	6 853 118	-3,3	5 756 995	-0,4	5 350 843	-4,1	2 744 039	-8,7	2 954 884	-1,2	36 381 497	-4,4
	2007	11 938 946	-6,2	6 406 678	-6,5	5 336 226	-7,3	5 056 865	-5,5	2 523 250	-8,0	2 819 315	-4,6	34 081 280	-6,3
josta ryhmäperhepäivähoito	2003	6 692 020	-2,5	10 471 403	5,5	5 891 393	-1,6			1 021 944	-3,3	1 129 679	-13,6	25 206 439	0,2
	2004	6 034 828	-9,8	9 877 292	-5,7	5 610 311	-4,8			969 209	-5,2	1 069 028	-5,4	23 560 667	-6,5
	2005	6 664 472	10,4	9 695 456	-1,8	4 815 742	-14,2			1 113 451	14,9	1 146 770	7,3	23 435 891	-0,5
	2006	6 215 642	-6,7	9 474 879	-2,3	4 438 295	-7,8			1 194 662	7,3	1 191 714	3,9	22 515 192	-3,9
	2007	6 635 860	6,8	9 887 928	4,4	4 167 663	-6,1			1 034 688	-13,4	1 449 731	21,7	23 175 870	2,9
Ostopalvelupäivähoito (sis. maksusitoumus) 1998-1999 netto, 2000- brutto	2003	11 567 540	-4,9	17 287 078	-2,7	5 417 621	-8,1	3 490 280	-2,2	1 721 962	-1,8	0		39 484 481	-4,0
	2004	10 294 456	-11,0	16 720 385	-3,3	5 726 836	5,7	4 468 295	28,0	1 677 753	-2,6	0		38 887 724	-1,5
	2005	10 375 460	0,8	16 666 043	-0,3	5 570 168	-2,7	5 172 719	15,8	1 672 620	-0,3	21 615		39 478 625	1,5
	2006	9 935 381	-4,2	16 642 882	-0,1	4 140 890	-25,7	4 502 402	-13,0	1 907 006	14,0	37 929	75,5	37 166 491	-5,9
	2007	10 893 620	9,6	17 961 978	7,9	2 407 329	-41,9	4 513 213	0,2	2 049 319	7,5	106 496	180,8	37 931 955	2,1
Lasten yksityisen hoidon tuki	2003	3 858 099	-5,6	10 239 008	16,1	1 069 695	-24,1	4 412 999	2,2	3 417 721	-0,6	2 913 705	9,5	25 911 226	4,8
	2004	4 239 828	9,9	10 078 730	-1,6	899 036	-16,0	3 701 828	-16,1	3 442 780	0,7	2 878 410	-1,2	25 240 613	-2,6
	2005	4 871 946	14,9	10 049 936	-0,3	967 608	7,6	3 468 436	-6,3	3 682 061	7,0	3 135 297	8,9	26 175 285	3,7
	2006	5 560 293	14,1	9 825 165	-2,2	1 511 836	56,2	3 481 607	0,4	2 903 427	-21,1	3 466 187	10,6	26 748 513	2,2
	2007	5 973 740	7,4	10 401 790	5,9	2 550 147	68,7	3 839 650	10,3	2 851 615	-1,8	3 480 095	0,4	29 097 037	8,8
josta kunnalliset lisät	2004					447 409		1 971 511		1 940 093		1 791 210		14 785 481	
	2005	2 550 475		6 084 782		813 628	81,9	1 971 195	0,0	1 583 471	-18,4	1 875 649	4,7	15 466 796	4,6
	2006	3 185 719	24,9	6 037 135	-0,8	1 601 375	96,8	2 347 204	19,1	1 573 044	-0,7	2 062 421	10,0	17 548 164	13,5
	2007	3 512 177	10,2	6 451 943	6,9										
Lasten kotihoidon tuki	2003	50 317 500	-5,6	27 280 573	-1,0	21 034 008	-4,0	8 589 581	-7,3	10 953 232	-11,5	9 359 767	-2,6	127 534 662	-4,8
	2004	47 969 917	-4,7	26 634 330	-2,4	20 221 101	-3,9	8 019 557	-6,6	9 869 002	-9,9	8 911 229	-4,8	121 625 136	-4,6
	2005	48 514 537	1,1	27 205 527	2,1	20 005 170	-1,1	8 350 899	4,1	10 277 608	4,1	9 924 847	11,4	124 278 588	2,2
	2006	46 547 394	-4,1	26 864 965	-1,3	17 070 876	-14,7	8 286 916	-0,8	10 806 487	5,1	10 714 778	8,0	120 291 417	-3,2
	2007	44 107 532	-5,2	26 276 048	-2,2	16 584 446	-2,8	7 644 434	-7,8	10 163 085	-6,0	10 290 996	-4,0	115 066 541	-4,3
josta kunnalliset lisät	2004														
	2005	15 921 812		9 833 492		5 169 102				65 819		1 565 701		32 555 926	
	2006	15 246 739	-4,2	9 653 914	-1,8	3 818 764	-26,1			69 824	6,1	2 171 182	38,7	30 960 424	-4,9
	2007	14 844 703	-2,6	9 577 667	-0,8	3 718 707	-2,6			57 319	-17,9	2 056 690	-5,3	30 255 086	-2,3

Deflatoidut kustannukset suhteutettuna väestöön

		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE	Muutos %	OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %
Kustannukset euroa / kunnan asukas	2003	503	-7,3	751	-2,2	646	-1,5	409	-2,3	421	-1,0	465	-1,4	533	-3,8
	2004	480	-4,4	704	-6,3	633	-2,0	400	-2,0	401	-4,6	454	-2,4	511	-4,0
	2005	480	0,0	700	-0,6	627	-1,0	403	0,7	402	0,3	457	0,7	511	0,0
	2006	467	-2,7	691	-1,3	608	-3,0	393	-2,6	405	0,6	467	2,2	503	-1,6
	2007	465	-0,4	702	1,5	602	-1,0	391	-0,4	411	1,5	478	2,4	505	0,4
Kustannukset euroa / 10 kk-6 vuotiaat	2003	8 578	-5,5	8 803	-0,4	8 202	-0,3	7 210	0,2	7 066	2,8	6 381	-0,4	8 035	-2,0
	2004	8 328	-2,9	8 349	-5,2	8 048	-1,9	7 269	0,8	6 948	-1,7	6 275	-1,7	7 821	-2,7
	2005	8 426	1,2	8 288	-0,7	8 010	-0,5	7 451	2,5	7 053	1,5	6 328	0,9	7 872	0,6
	2006	8 284	-1,7	8 191	-1,2	7 787	-2,8	7 330	-1,6	7 106	0,8	6 417	1,4	7 772	-1,3
	2007	8 274	-0,1	8 265	0,9	7 703	-1,1	7 381	0,7	7 243	1,9	6 549	2,1	7 806	0,4

Päivähoidon deflatoidut kustannukset suhteutettuna kahden peräkkäisen vuoden joulukuussa päivähoitossa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %
Kunnallinen päivähoito euroa / lapsi	2002-2003	9 830	-3,3	10 527	-0,1	9 387	1,1	8 694	-0,1	8 536	5,0	7 507	1,4	9 374	-2,8
	2003-2004	9 794	-0,4	9 953	-5,5	9 124	-2,8	8 740	0,5	8 537	0,0	7 495	-0,2	9 222	-1,6
	2004-2005	9 756	-0,4	10 121	1,7	9 008	-1,3	8 807	0,8	8 602	0,8	7 443	-0,7	9 229	0,1
	2005-2006	9 417	-3,5	9 949	-1,7	8 870	-1,5	8 663	-1,6	8 513	-1,0	7 423	-0,3	9 034	-2,1
	2006-2007	9 312	-1,1	9 767	-1,8	8 674	-2,2	8 570	-1,1	8 586	0,9	7 638	2,9	8 959	-0,8
Kunnallinen päiväkotieuroa / lapsi	2002-2003	11 177	-3,8	12 294	0,1	10 839	2,3	9 882	0,6	9 853	6,5	8 679	2,2	10 749	-0,2
	2003-2004	11 146	-0,3	11 784	-4,2	10 610	-2,1	9 948	0,7	9 892	0,4	8 771	1,1	10 639	-1,0
	2004-2005	11 188	0,4	12 057	2,3	10 550	-0,6	10 129	1,8	10 046	1,6	8 654	-1,3	10 713	0,7
	2005-2006	10 902	-2,6	11 908	-1,2	10 384	-1,6	10 025	-1,0	10 135	0,9	8 686	0,4	10 570	-1,3
	2006-2007	10 846	-0,5	11 832	-0,6	10 211	-1,7	10 000	-0,3	10 300	1,6	9 053	4,2	10 570	0,0
Kunnallinen päiväkotieuroa / laskennallinen lapsi	2002-2003	9 731	-3,8	10 332	-0,8	9 210	1,5	8 647	-0,1	8 471	5,3	7 380	1,9	9 239	-0,8
	2003-2004	9 666	-0,7	9 785	-5,3	8 927	-3,1	8 674	0,3	8 499	0,3	7 411	0,4	9 088	-1,6
	2004-2005	9 617	-0,5	9 937	1,5	8 845	-0,9	8 742	0,8	8 577	0,9	7 373	-0,5	9 097	0,1
	2005-2006	9 284	-3,5	9 729	-2,1	8 712	-1,5	8 597	-1,7	8 507	-0,8	7 346	-0,4	8 902	-2,1
	2006-2007	9 148	-1,5	9 519	-2,2	8 553	-1,8	8 514	-1,0	8 609	1,2	7 564	3,0	8 824	-0,9
Kunnallisen päiväkotihoidon kustannukset euroa / läsnäolopäivää kohden	2004			68		60		..		53		55			
	2005	64		69	1,3	61	0,7	57		..		56	2,2		
	2006	62	-3,7	68	-1,5	59	-2,8	62	9,5	64		56	-1,1	60	
	2007	62	-0,5	68	0,1	58	-1,1	61	-1,3	60	-6,6	56	1,1	61	1,4
	2008														
Kunnallinen perhepäivähoito euroa / lapsi	2002-2003	10 860	2,0	11 584	3,8	10 693	-0,1	9 074	0,1	9 470	1,3	8 811	-2,0	10 545	1,7
	2003-2004	11 121	2,4	10 912	-5,8	10 706	0,1	9 304	2,5	9 108	-3,8	8 436	-4,3	10 429	-1,1
	2004-2005	11 237	1,0	11 261	3,2	10 467	-2,2	9 404	1,1	8 991	-1,3	8 232	-2,4	10 491	0,6
	2005-2006	10 934	-2,7	11 422	1,4	10 393	-0,7	9 290	-1,2	8 619	-4,1	8 318	1,0	10 380	-1,1
	2006-2007	11 330	3,6	11 540	1,0	9 926	-4,5	9 136	-1,7	8 170	-5,2	8 521	2,4	10 412	0,3
Kotona tapahtuva perhepäivähoito euroa /	2002-2003	10 613	1,1	11 475	8,8	9 975	2,1	9 074	0,1	9 437	1,4	8 592	12,1	10 112	3,4
	2003-2004	11 263	6,1	10 181	-11,3	9 961	-0,1	9 304	2,5	9 085	-3,7	7 968	-7,3	10 033	-0,8
	2004-2005	10 991	-2,4	10 112	-0,7	9 792	-1,7	9 404	1,1	8 535	-6,1	7 756	-2,7	9 858	-1,7
	2005-2006	11 125	1,2	10 329	2,1	9 716	-0,8	9 290	-1,2	7 773	-8,9	7 890	1,7	9 825	-0,3
	2006-2007	11 284	1,4	10 651	3,1	9 153	-5,8	9 136	-1,7	7 421	-4,5	7 931	0,5	9 761	-0,6
Ryhmäperhepäivähoito euroa / lapsi	2002-2003	11 420	3,8	11 680	-1,1	11 620	-3,6			9 596	0,7	9 614	7,8	11 388	0,5
	2003-2004	10 796	-5,5	11 552	-1,1	11 664	0,4			9 187	-4,3	10 230	6,4	11 193	-1,7
	2004-2005	11 775	9,1	12 281	6,3	11 412	-2,2			10 504	14,3	9 801	-4,2	11 715	4,7
	2005-2006	10 562	-10,3	12 369	0,7	11 424	0,1			11 487	9,4	9 611	-1,9	11 423	-2,5
	2006-2007	11 412	8,0	12 200	-1,4	11 129	-2,6			10 834	-5,7	9 964	3,7	11 545	1,1
Ostopalvelupäivähoito euroa / lapsi	2002-2003	8 830	-1,7	9 636	-4,3	8 984	-6,3	8 492	-1,0	7 250	0,7			9 065	-3,2
	2003-2004	8 103	-8,2	9 172	-4,8	9 831	9,4	9 213	8,5	6 724	-7,3			8 817	-2,7
	2004-2005	8 504	5,0	8 931	-2,6	9 620	-2,1	9 388	1,9	6 598	-1,9			8 825	0,1
	2005-2006	8 101	-4,7	8 673	-2,9	10 100	5,0	8 369	-10,9	8 220	24,6			8 579	-2,8
	2006-2007	8 937	10,3	8 961	3,3	10 031	-0,7	8 858	5,8	8 758	6,5			8 998	4,9
Lasten yksityisen hoidon tuki euroa / lapsi	2002-2003	3 482	-4,9	5 526	17,7	3 418	-4,8	4 828	1,0	4 326	-0,3	4 288	14,2	4 580	7,3
	2003-2004	3 653	4,9	5 506	-0,4	3 269	-4,3	4 358	-9,7	4 266	-1,4	4 242	-1,1	4 506	-1,6
	2004-2005	4 018	10,0	5 484	-0,4	3 252	-0,5	4 481	2,8	4 603	7,9	4 337	2,2	4 641	3,0
	2005-2006	4 450	10,7	5 291	-3,5	3 639	11,9	4 441	-0,9	3 793	-17,6	4 510	4,0	4 580	-1,3
	2006-2007	4 465	0,3	5 418	2,4	4 825	32,6	4 827	8,7	3 642	-4,0	4 377	-2,9	4 724	3,1
Lasten kotihoidon tuki euroa / lapsi	2002-2003	5 479	-4,8	5 198	-4,1	4 927	-4,3	3 614	-5,6	3 481	-8,5	3 763	-3,4	4 775	-4,8
	2003-2004	5 256	-4,1	5 023	-3,4	4 673	-5,2	3 470	-4,0	3 213	-7,7	3 552	-5,6	4 564	-4,4
	2004-2005	5 516	4,9	5 228	4,1	4 684	0,2	3 746	8,0	3 322	3,4	3 865	8,8	4 751	4,1
	2005-2006	5 549	0,6	5 211	-0,3	4 224	-9,8	3 851	2,8	3 569	7,4	4 050	4,8	4 734	-0,3
	2006-2007	5 453	-1,7	5 063	-2,8	4 267	1,0	3 619	-6,0	3 501	-1,9	3 873	-4,4	4 633	-2,1
Kustannukset euroa / pienten lasten hoitojärjestelmässä ollut lapsi	2002-2003	9 091	-4,0	9 238	-0,5	8 723	0,6	7 668	-0,4	7 588	3,3	6 897	1,1	8 535	-1,2
	2003-2004	8 937	-1,7	8 834	-4,4	8 564	-1,8	7 696	0,4	7 482	-1,4	6 838	-0,9	8 363	-2,0
	2004-2005	9 101	1,8	9 021	2,1	8 528	-0,4	7 940	3,2	7 596	1,5	6 840	0,0	8 483	1,4
	2005-2006	8 983	-1,3	8 950	-0,8	8 368	-1,9	7 860	-1,0	7 739	1,9	6 906	1,0	8 418	-0,8
	2006-2007	9 016	0,4	8 957	0,1	8 325	-0,5	7 861	0,0	7 879	1,8	7 065	2,3	8 457	0,5

DEFLATOINTIKERROIN (Lähde: Julkisten menojen hintaindeksi sosiaalitoimelle, perusvuosi 1995=100, Tilastokeskus)

2003	1,139
2004	1,100
2005	1,062
2006	1,032

KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN LASKENNALLISET LAPSET

31.12. hoidossa olevat lapset on muutettu laskennallisesti yli 3 v. kokopäivähoidossa oleviksi lapsiksi seuraavilla kertoimilla:

- 1) alle 3-vuotiaat, KP-hoito: kerroin= 7/4 1,75
Kertoimet johdettu päivähoitoasetuksen 1973 / 239 6§ mukaisista lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön välisistä suhdeluista. Ks. myös määritelmät s. 3 (liite 1)
- 2) alle 3-vuotiaat OP-hoito: kerroin = 7/4 1,75
- 3) 3v täyttäneet, KP-hoito: kerroin 1
- 4) 3v täyttäneet, OP-hoito: kerroin = 7/13 0,54

5) Erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä lisätään summaan sen lisäksi, että he ovat luvuissa omilla ikä- ja hoitoaikakertoimillaan. On arvioitu, että kunnissa varataan heitä varten asetuksen mukaisen henkilöstöresurssin lisäksi keskimäärin 3 vuotta täyttäneen lapsen kokopäivähoitopaikan edellyttämä henkilöstöresurssi

	Kunnallisissa päiväkodeissa hoidetut lapset 31.12.2007			joista erityistä tukea tarvitsevat lapset	Yhteensä	LASKENNALLINEN LASTEN LUKUMÄÄRÄ	LASKENNALLINEN LASTEN LUKUMÄÄRÄ	LASKENNALLINEN LASTEN LUKUMÄÄRÄ
	KP	OP	3v tai vanhemmat			Lask.laps/ lapset	Lask.laps/ lapset	Kahden edellisen vuoden keskiarvo
kerroin	1,75	1,75	1	0,54		31.12.2007	31.12.2006	
Helsinki	3 267	92	13 003	872	17 234	20 517	19 930	20 223
Espoo	1 728	28	6 135	361	8 252	10 364	9 829	10 096
Vantaa	1539	31	6371	482	8 423	10 075	9 768	9 921
Turku	893	30	3 411	470	4 804	5 665	5 500	5 583
Tampere	1 313	20	4 843	387	6 563	7 835	7 676	7 755
Oulu	1 094	8	3 522	374	4 998	5 985	5 862	5 924
Kuusikko	9 834	209	37 285	2 946	50 274	60 441	58 564	59 503

KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN KUSTANNUKSET 2007 MENORYHMITTÄIN LASKENNALLISTA LASTA KOHDEN 1)

	Kustannukset 2007, josta Kuusikon keskiarvo		Henkilöstökustannukset		Tilakustannukset		Tukipalvelujen kustannukset		Muut kustannukset	
	euroa	Halvin=1	euroa	Halvin=1	euroa	Halvin=1	euroa	Halvin=1	euroa	Halvin=1
Helsinki	9 148	1,04	6 809	1,26	1 420	1,52	373	0,5	546	6,0
Espoo	9 519	1,08	6 330	1,17	1 345	1,44	1 512	1,8	333	3,5
Vantaa	8 553	0,97	5 597	1,04	1 255	1,34	1 591	1,9	110	1,3
Turku	8 514	0,96	6 538	1,21	924	0,99	827	1,0	225	2,6
Tampere	8 609	0,98	6 136	1,14	937	1	1 099	1,3	437	5,1
Oulu	7 564	0,86	5 396	1	1 058	1,13	747	0,9	362	4,8
Kuusikko	8 824	1	6 272	1,1	1 234	14,0	944	10,7	375	4,2
Absoluuttinen ero halvimpaan euroa / laskennallinen lapsi										
Helsinki	1 585		1 412		496		0		436	
Espoo	1 956		933		421		1 138		223	
Vantaa	990		201		332		1 217		0	
Turku	950		1 142		0		454		114	
Tampere	1 046		739		13		726		327	
Oulu	0		0		121		374		251	

1) Lasten määrä on kahden edellisen vuoden keskiarvo

Kunnallisten päiväkotien henkilöstö eri tehtävissä 31.12.2007

	Helsinki		Espoo		Vantaa		Turku		Tampere		Oulu		Kuusikko	
	työntekijöiden määrä	josia varakiloita %	työntekijöiden määrä	josia varakiloita %	työntekijöiden määrä	josia varakiloita %	työntekijöiden määrä	josia varakiloita %	työntekijöiden määrä	josia varakiloita %	työntekijöiden määrä	josia varakiloita %	työntekijöiden määrä	josia varakiloita %
Hallinnolliset päiväkodin johtajat	145		115		82		47		64		39		492	
Hoito- ja kasvatusthenkilöstö yht.	3 083	1,3	1 611	5,3	1 497	4,2	863	10	1,2	1 223	15	31	9 199	3,4
Lapsiryhmässä työskentelevä päiväkodin johtaja	16		7		1		1					14	39	
Erityislastentarhanopettaja	148		66		40		28		26		10		318	
Lastentarhanopettaja	1 124	1	523	2	567		328		475		394	5	3 411	8
Lastenhoitaja	1 764	38	1 011	85	885	41,5	499	10	707	15	505	26	5 371	215
Kehitysvammaohjaaja	9				1		0				1		11	0
Muu hoito- ja kasvatusthenkilöstö	22		4		3		7		15				51	0

Lapsiryhmää avustava henkilöstö	200	0	332	0,0	170	0	47	0	60	0	88	0	896	0
Avustajat, jolla erityispäivähoidon peruste	200		145		157		45		58		24		629	
Muut lapsiryhmän avustajat	0		187		12,5		2		2		64		267	

Laitos- ja vaatehuollon henkilöstö	425	3	0,7	51	0	0,0	151	0	102	0	32	0	761	3
Laitoshuoltajat, -apulainen, päiväkotilapuilin	404	3					133		102		5		644	3
Siivoaja							0						0	0,5
Yhdistetty laitoshuolto-keittäjätehtävät	21		51				18				27		117	

Ruokahuollon henkilöstö	381	4	1,1	0	0	0	0	0	2	0	37	0	419	4
Keittäjä / emäntä	214	4							1		1		216	4
Keittiöapulainen / ruokapalvelutyöntekijä	163								1		1		165	1,9
Yhdistetty keittiö- /laitoshuollon tehtävä	4										35		39	
Vastaava ruoanjakaja													0	

Muu henkilöstö yhteensä	1 006	7	383	0	170	0	197,5	0	164	0	157	0	2 076	7
PÄIVÄKODEISSA TYÖSKENTELEVÄ HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	4 088	46	1,1	1 993	86	4,3	1 061	10	0,9	1 387	15	31	11 275	230

Kunnallisen perhepäivähoidon henkilöstö eri tehtävissä 31.12.2007 1)

	Helsinki		Espoo		Vantaa		Turku		Tampere		Oulu		Kuusikko	
	työntekijöiden määrä	ohjaaja ²⁾	työntekijöiden määrä	ohjaaja ²⁾	työntekijöiden määrä	ohjaaja ²⁾	työntekijöiden määrä	ohjaaja ²⁾	työntekijöiden määrä	ohjaaja ²⁾	työntekijöiden määrä	ohjaaja ²⁾	työntekijöiden määrä	ohjaaja ²⁾
Perhepäivähoidon ohjaaja²⁾	15		6		1		6				1		29	
Tavallinen perhepäivähoito	289		148		157		152	11	84		120		949	
Perhepäivöittäjä	265		141		156		126	9	82		57		827	
Kolmiperhepäivöittäjä	24		7		1		26	2	2		63		122	
Avustaja	0												0	
Muut ³⁾	0												0	
Ryhmäperhepäivähoito	188		235		102		0		24		38		586	
Ryhmäperhepäivöittäjä	145		168		53,5				19		27,5		413	
Lastentarhanopettaja	0		1		2				5				3	
Lastenhoitaja	42		64		42	3,5			2		10,5		163	
Avustaja	1		2		4								7	
Muut ³⁾													0	
Muu päivähoitoiden henkilöstö	23		21		18,5		10		12		7		91	
Kiertävät erityislastentarhanopettajat	57		5		2,5		2		2				62	
Resurssi- ym. erityislastentarhanopettajat	6						2							
Suomi toisena kielenä opettajat														
Oman äidinkielen opettajat														
Muu erityishenkilöstö	2,5								1				4	

1) työssä oleva koko henkilöstö 31.12.2007 täysiaikaisiksi työntekijöiksi laskettuna. Mukaan ei laskettu työllistettyjä eikä ulkopuolisia oppisopimuskoulutuksessa olevia.

Kunnallisen päivähoidon henkilöstötietoja sekä henkilöstön ja lasten välisiä suhdeluja joulukuussa 2003-2007

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %
KUNNALLISET PÄIVÄKODIT, JOHTAJAT JA HOITO- JA KASVATUSHENKILÖSTÖ															
Hallinnolliset päiväkodin johtajat	2003	121	-22,4	106	-0,9	89	3,5	21	55,6	36	0,0	21		394	-3,1
	2004	136	12,4	107	0,9	85	-4,5	43	104,8	46	27,8	27	28,6	444	12,7
	2005	131	-3,7	106	-1,4	82	-3,5	42	-2,3	70	52,2	26	-3,7	457	2,8
	2006	136	3,8	107	0,9	83	1,2	41	-2,4	70	0,0	26	0,0	463	1,3
	2007	145	6,6	115	8,0	82	-1,2	47	14,6	64	-8,6	39	50,0	492	6,4
Hallinnollisten päiväkodin johtajien osuus päiväkodin johtajista (%)	2003	49,4		84,1		98,9		32,3		43,9		33,3		58,7	
	2004	50,6		87,0		98,8		84,3		56,1		47,4		66,5	
	2005	48,6		89,0		98,8		80,8		94,6		46,4		69,9	
	2006	52,9		90,6		98,8		80,4		100		45,6		72,7	
	2007	90,1		94,3		98,8		97,9		100		73,6		92,7	
Lapsiryhmässä työskentelevät päiväkodin johtajat	2003	124	-19,0	20	-13,0	1		44	-18,5	46	-8,0	42	-31,1	277	-19,0
	2004	133	7,3	16	-20,0	1		8	-81,8	36	-21,7	30	-28,6	224	-19,1
	2005	139	4,1	13	-18,8	1		10	25,0	4	-88,9	30	0,0	197	-12,3
	2006	121	-12,6	11	-15,4	1		10	0,0	0		31	3,3	174	-11,5
	2007	16	-86,8	7	-36,4	1		1	-90,0	0		14	-54,8	39	-77,6
Lapsiryhmässä työskentelevät erityislastentarhanopettajat	2003	106	-30,1	53	3,9	34	0,0	25	0,0	25	-3,8	10	-9,1	253	-15,3
	2004	149	41,2	53	0,0	39	14,7	26	4,0	24	-4,0	10	0,0	301	19,2
	2005	151	1,0	59	11,3	42	7,7	26	0,0	25	4,2	11	10,0	314	4,2
	2006	153	1,3	59	0,0	43	1,2	28	7,7	25	0,0	12	9,1	319	1,8
	2007	148	-3,0	66	11,9	40	-6,5	28	0,0	26	4,0	10	-16,7	318	-0,4
Lastentarhanopettajat, sosiaalisikasvattajat ja muut vähintään opistoasteisen koulutuksen omaavat (4§) hoito- ja kasv. työntekijät	2003	1 050	-4,3	462	-0,8	534	4,3	315	0,3	401	-3,4	341	12,5	3 103	-0,1
	2004	984	-6,3	476	3,0	539	0,9	321	1,7	416	3,7	358	5,0	3 093	-0,3
	2005	1 003	1,9	495	4,1	539	0,0	326	1,6	416	0,0	339	-5,3	3 134	1,3
	2006	1 018	1,5	511	3,2	574	6,5	323	-0,9	440	5,8	346	2,1	3 211	2,5
	2007	1 124	10,5	523	2,3	567	-1,3	328	1,7	475	8,0	394	13,9	3 411	6,2
Vähintään lastentarhanopettajan tai vast. koulutuksen omaavien osuus hoito- ja kasvatushenkilöstöstä (%)	2003	42,0		37,2		40,2		43,7		42,4		47,3		41,7	
	2004	42,8		37,8		40,2		41,2		42,5		47,7		41,8	
	2005	43,3		38,3		41,5		42,2		41,7		45,3		42,2	
	2006	42,0		37,9		40,9		42,1		41,4		45,4		41,3	
	2007	41,8		37,0		40,6		41,4		41,0		45,3		41,0	
Lastenhoitajat ja muut väh. kouluasteisen koulutuksen omaavat (5§) hoito- ja kasvatustyöntekijät	2003	1 699	-11,3	901	-2,6	836	5,4	484	-0,1	626	-0,6	437	-4,4	4 982	-4,3
	2004	1 652	-2,8	885	-1,8	858	2,6	500	3,2	628	0,3	437	0,0	4 959	-0,5
	2005	1 675	1,4	911	2,9	815	-5,0	489	-2,1	623	-0,8	459	5,0	4 971	0,3
	2006	1 758	5,0	953	4,7	890	9,2	489	0,0	647	3,9	468	2,0	5 205	4,7
	2007	1 773	0,8	1 011	6,1	886	-0,5	499	2,0	707	9,3	506	8,0	5 381	3,4
Muut hoito- ja kasvatustehtävissä työskentelevät työntekijät	2003	65				10		10		15		0		100	14,4
	2004	37		10		5		7		15		0		74	-25,6
	2005	14		2		5		7				0		28	-62,2
	2006	27		1		4		7		12		0		39	37,5
	2007	22		4		3		7		15		0		51	32,5
Hoito- ja kasvatushenkilöstö yhteensä	2003	3 043	-8,9	1 435	-2,0	1 415	4,0	878	-1,1	1 113	-3,6	830	-0,2	8 714	-3,6
	2004	2 954	-2,9	1 439	0,3	1 442	1,9	861	-1,9	1 119	0,5	835	0,6	8 650	-0,7
	2005	2 980	0,9	1 480	2,8	1 402	-2,8	858	-0,4	1 068	-4,6	839	0,5	8 626	-0,3
	2006	3 076	3,2	1 535	3,8	1 512	7,8	857	-0,1	1 124	5,2	857	2,1	8 960	3,9
	2007	3 083	0,2	1 611	4,9	1 497	-1,0	863	0,8	1 223	8,8	924	7,8	9 199	2,7
- josta varahenkilöstöä yhteensä	2004	30		63,5		53		7				16		170	
	2005	40		73,5		60		6				16		196	
	2006	35		74		53		6				21		188	
	2007	39		86		42		10		15		31		223	
	Hoito- ja kasvatushenkilöstöä päiväkodin henkilöstöstä (%)	2003	75,4		75,4		78,5		74,9		78,4		84,8		77,0
2004		75,3		77,1		79,6		74,4		78,8		84,5		77,4	
2005		75,5		80,7		80,7		74,3		88,2		83,6		79,2	
2006		75,7		80,5		82,5		74,6		86,9		84,6		79,6	
2007		75,4		80,8		89,8		81,4		88,2		85,5		81,6	
Laskennallisia lapsia päiväkodin hoito- ja kasvatushenkilöä kohden, ilman varahenkilöstöä	2003	6,5		6,7		6,4		6,4		6,7		6,9		6,5	
	2004	6,5		6,7		6,5		6,4		6,4		6,9		6,6	
	2005	6,6		6,5		6,8		6,5		6,9		6,9		6,7	
	2006	6,6		6,7		6,7		6,5		6,9		7,0		6,7	
	2007	6,7		6,8		6,9		6,6		6,5		6,7		6,7	

Taulukko 3B

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %
KUNNALLISET PÄIVÄKODIT, MUU HENKILÖSTÖ															
Laitosapulaiset / -huoltajat, päiväkotiapulaiset, siivoajat	2003	429	-13,9	279	-24,4	208	-0,5	154	-1,9	99	-5,7	104	24,0	1 273	-10,5
	2004	405	-5,7	275	-1,4	196	-5,8	143	-7,5	94	-5,1	90	-13,5	1 202	-5,6
	2005	409	1,1	228	-17,3	180	-8,2	146	2,5	98	4,3	93	3,9	1 154	-4,0
	2006	416	1,7	51	-77,6	164	-9,0	140	-4,1	111	13,3	86	-7,5	968	-16,1
	2007	425	2,2	51	0,0	0	-100,0	151	7,9	102	-8,1	32	-62,8	761	-21,4
- josta varahenkilöstöä	2003	0		3		21		2		0		0		26	
	2004	2		0		21		0		0		0		23	
	2005	4		0		0		0		0		0		4	
	2006	4		0		10		0		0		0		14	
	2007	3		0		0		0		0		0		3	
Avustajat, joilla erityispäivähoidon peruste	2003	165	-19,3	148	-19,1	148	7,2	41	-4,7	34	6,3	5	0,0	541	-10,7
	2004	179	8,5	138	-6,8	147	-0,7	43	4,9	34	0,0	5	0,0	546	0,9
	2005	164	-8,4	120	-13,0	138	-6,1	46	7,0	35	2,9	5	0,0	508	-7,0
	2006	186	13,1	140	16,3	138	-0,2	47	2,2	47	34,3	16	220,0	573	12,7
	2007	200	7,8	145	3,6	157	14,0	45	-4,3	58	23,4	24	50,0	629	9,7
Erityistä tukea tarvitsevia lapsia erityis- tmv. avustajaa kohden	2003	7,1		5,6		5,3		10,4		15,9		73,2		7,6	
	2004	7,3		5,4		5,3		10,2		13,7		71,6		7,5	
	2005	7,2		7,4		5,1		9,3		12,6		69,4		7,9	
	2006	6,5		6,6		5,1		8,3		9,7		20,8		7,0	
	2007	6,0		6,9		4,7		8,7		7,8		14,2		6,5	
Muut lapsiryhmän avustajat	2003	0		0		24		0		12		7		43	
	2004	0		0		19		0		12		14		45	
	2005	6		0		9		0		9		14		38	
	2006	0		181		6		2		9		3		201	
	2007	0		187		13		2		2		64		267	
Laitoshuolto ja avustaminen yhteensä	2003	594	-15,5	427	-22,6	380	4,1	195	-4,6	145	5,8	116	20,9	1 857	-9,7
	2004	584	-1,8	413	-3,3	362	-4,7	186	-4,9	140	-3,4	109	-6,1	1 793	-3,4
	2005	579	-0,8	348	-15,9	327	-9,7	192	3,5	142	1,4	112	3,2	1 700	-5,2
	2006	602	3,9	372	6,9	308	-6,0	189	-1,6	167	17,6	105	-6,3	1 742	2,5
	2007	625	3,9	383	3,0	170	-44,9	198	4,5	162	-3,0	120	14,3	1 657	-4,9
Keittiöhenkilöstö yhteensä	2003	398	-9,2	40	90,5	8		100	5,3	161	3,9	33	-14,3	740	-1,5
	2004	388	-2,4	15	-62,5	8	0,0	111	10,5	161	0,0	45	34,8	727	-1,7
	2005	391	0,6	7	-53,3	8	0,0	105	-5,4	1	-99,4	53	19,1	564	-22,4
	2006	384	-1,7	0		13	62,5	102	-2,4	2	100,0	51	-3,8	552	-2,1
	2007	381	-0,9	0		0		0		2	0,0	37	-27,9	419	-24,0
Päiväkotien muu henkilöstö yhteensä	2003	992	-13,1	467	-18,5	388	5,4	295	-1,5	306	4,8	149	10,8	2 596	-7,5
	2004	972	-2,0	428	-8,4	370	-4,6	296	0,3	301	-1,6	153	3,0	2 520	-2,9
	2005	970	-0,2	355	-17,2	335	-9,5	297	0,2	143	-52,5	165	7,8	2 264	-10,2
	2006	986	1,7	372	4,8	321	-4,3	291	-1,9	169	18,2	156	-5,5	2 294	1,3
	2007	1 006	2,0	383	3,0	170	-47,1	198	-32,1	164	-3,0	157	0,5	2 076	-9,5
Päiväkotien henkilöstö yhteensä	2003	4 035	-10,0	1 902	-6,6	1 803	4,3	1 173	-1,2	1 419	-1,9	979	1,3	11 310	-4,5
	2004	3 926	-2,7	1 867	-1,8	1 812	0,5	1 157	-1,4	1 420	0,1	988	1,0	11 170	-1,2
	2005	3 950	0,6	1 834	-1,8	1 737	-4,1	1 154	-0,3	1 211	-14,7	1 004	1,6	10 890	-2,5
	2006	4 061	2,8	1 907	4,0	1 833	5,5	1 148	-0,6	1 293	6,8	1 013	0,9	11 254	3,3
	2007	4 088	0,7	1 993	4,5	1 666	-9,1	1 061	-7,6	1 387	7,3	1 080	6,6	11 275	0,2
PÄIVÄHOIDON TUKEMISEN ERITYISHENKILÖSTÖ															
Kiertävät erityislastentarhanopettajat (kelto)	2003	25	2,0	18	5,9	18	5,9	10	11,1	7	0,0	4	0,0	82	4,5
	2004	25	0,0	18	0,0	17	-5,6	10	0,0	7	0,0	6	50,0	83	1,2
	2005	20	-20,0	19	5,6	18	5,9	10	0,0	12	71,4	6	0,0	85	2,4
	2006	23	15,0	17	-10,5	18	0,0	10	0,0	12	0,0	5	-16,7	85	0,0
	2007	23	0,0	21	23,5	19	2,8	10	0,0	12	0,0	7	30,0	91	7,1
Lapsia kunnallisessa päivähoitossa / kelto	2003	747		513		471		555		978		1 313		659	
	2004	733		507		505		535		951		879		642	
	2005	921		476		481		531		558		897		629	
	2006	807		553		511		528		571		1 078		643	
	2007	818		460		505		534		582		848		612	
Lapsia kunnan järjestämässä päivähoitossa / kelto	2003	800		614		504		596		1 012		1 313		712	
	2004	781		609		539		591		989		879		696	
	2005	983		576		513		585		579		898		683	
	2006	861		667		524		581		589		1 079		692	
	2007	871		559		518		582		603		849		659	

Taulukko 3B

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %
KUNNALLISEN PERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ															
Perhepäivähoidon ohjaajat	2003	14	-15,2	4	33,3	1	0,0	8	0,0	2	-60,0	5	0,0	34	-1,4
	2004	16	14,3	5	25,0	1	0,0	7	-12,5	1	-50,0	4	-30,0	30	-11,8
	2005	16	0,0	6	20,0	1	0,0	6	-14,3	0		2	-42,9	29	-3,3
	2006	16	-3,1	5	-16,7	1	0,0	6	0,0	0		2	0,0	28	-5,2
	2007	15	-3,2	6	20,0	1	0,0	6	0,0	0		1	-50,0	28	1,8
Perhepäivähoitajat	2003	323	-0,3	205	-10,1	180	-2,4	138	-4,2	102	-12,8	110	-24,7	1 058	-7,5
	2004	320	-0,9	183	-10,7	172	-4,2	131	-5,1	105	2,9	111	0,5	1 022	-3,4
	2005	292	-8,8	179	-2,5	167	-2,9	128	-2,3	98	-6,7	113	2,3	977	-4,4
	2006	277	-5,1	171	-4,2	162	-3,0	132	3,1	96	-2,0	90	-20,4	928	-5,0
	2007	265	-4,3	141	-17,5	156	-4,0	126	-4,5	82	-14,6	57	-36,7	827	-10,9
Kolmiperhepäivähoitajat	2003	39	-7,1	6	-62,5	0		32	-8,6	5	-16,7	7	0,0	89	-16,0
	2004	25	-35,9	6	0,0	0		30	-6,3	2	-60,0	8	14,3	71	-20,2
	2005	22	-14,0	5	-16,7	0		28	-6,7	3	50,0	11	37,5	69	-3,5
	2006	22	0,0	2	-60,0	0		27	-3,6	1	-66,7	24	118,2	76	10,2
	2007	24	11,6	7	250,0	1		26	-5,6	2	100,0	63	160,4	122	61,6
Lapsia tavallisessa perhepäivähoidossa hoitajaa	2003	3,5		3,7		3,6		3,9		3,7		3,5		3,6	
	2004	3,8		3,8		3,5		3,8		3,2		3,3		3,6	
	2005	3,8		3,7		3,5		3,7		3,6		3,1		3,6	
	2006	3,7		3,7		3,7		3,6		3,6		3,2		3,6	
	2007	3,5		3,8		3,6		3,5		4,0		2,9		3,5	
Ryhmäperhepäivähoitajat	2003	165	-17,1	181	-5,7	83	-11,7			23	-23,3	28	-3,4	480	-11,8
	2004	182	10,3	165	-8,8	72	-13,3			23	0,0	29	3,6	466	-2,9
	2005	167	-8,5	148	-10,3	58	-19,4			23	0,0	29	0,0	425	-8,9
	2006	164	-1,8	144	-2,7	59	1,7			23	0,0	26	-10,3	416	-2,1
	2007	145	-11,3	168	16,7	54	-9,3			19	-17,4	28	5,8	413	-0,6
Ryhmäperhepäivähoidon työntekijät, joilla lastenhoitajan, lastentarhanopettajan tai muu väh. koulusteinen koulutus (4\$, 5\$)	2003	20	-16,7	74	5,7	56	46,1			6	500,0	7	-22,2	163	14,4
	2004	14	-30,0	52	-29,7	46	-17,1			6	0,0	7	0,0	114	-29,8
	2005	28	96,4	60	15,4	45	-2,2			6	0,0	7	0,0	146	27,6
	2006	31	10,9	60	0,0	40	-11,1			8	33,3	10	42,9	149	2,1
	2007	42	36,1	65	8,3	44	10,0			5	-37,5	11	5,0	166	11,8
Ryhmäperhepäivähoidon henkilöstö yhteensä	2003	185		255		139				29		35		643	
	2004	196	5,9	217	-14,9	118	-14,8			29	0,0	36	2,9	596	-7,2
	2005	194	-1,0	208	-4,1	103	-12,7			29	0,0	36	0,0	570	-4,4
	2006	194	0,0	204	-1,9	99	-3,9			31	6,9	36	0,0	564	-1,1
	2007	187	-3,9	233	14,2	98	-1,5			24	-22,6	38	5,6	114	-79,8
Lapsia ryhmäperhepäivähoidon hoito- ja kasvatustyöntekijää kohden	2003	3,1		3,5		3,6				3,7		2,7		3,4	
	2004	2,8		3,8		3,9				3,6		3,1		3,5	
	2005	2,8		3,8		3,9				3,6		3,1		3,5	
	2006	3,0		3,6		3,7				3,8		3,4		3,4	
	2007	3,0		3,8		4,0				3,2		3,5		3,5	
Muut perhepäivähoidon työntekijät	2003	3	0,0	5	-50,0	11	-4,5	0		0		10		29	18,8
	2004	2	-33,3	16	220,0	6	-42,9	0		0		0		24	-15,8
	2005	3	25,0	4	-75,0	7	16,7	0		0		0		14	-43,8
	2006	3	20,0	2	-62,5	4	-42,9	0		0		1		10	-29,6
	2007	1	-66,7	2	33,3	4	0,0	0		0		0		7	-26,3
Perhepäivähoidon henkilöstö yhteensä	2003	564	-7,3	475	-8,5	330	0,5	178	-4,8	138	-13,2	167	-14,8	1 852	-7,3
	2004	559	-0,9	427	-10,1	297	-9,9	168	-5,6	137	-0,7	158	-5,4	1 727	-6,8
	2005	526	-5,9	402	-6,0	278	-6,4	162	-3,6	130	-5,1	162	2,5	1 658	-4,0
	2006	511	-2,9	384	-4,5	266	-4,3	165	1,9	128	-1,5	153	-5,6	1 605	-3,2
	2007	492	-3,8	389	1,4	259	-2,6	158	-4,5	108	-15,6	159	3,6	1 563	-2,6
Kunnallisen päivähoiton henkilöstö yhteensä	2003	4 599	-9,6	2 377	-7,0	2 132	3,7	1 351	-1,7	1 557	-3,0	1 146	-1,4	13 161	-4,9
	2004	4 485	-2,5	2 294	-3,5	2 109	-1,1	1 325	-1,9	1 557	0,0	1 146	0,0	12 916	-1,9
	2005	4 476	-0,2	2 236	-2,6	2 015	-4,5	1 316	-0,7	1 341	-13,9	1 166	1,7	12 549	-2,8
	2006	4 572	2,2	2 290	2,4	2 099	4,1	1 313	-0,3	1 421	6,0	1 166	0,0	12 860	2,5
	2007	4 580	0,2	2 382	4,0	1 925	-8,3	1 218	-7,2	1 495	5,2	1 239	6,2	12 839	-0,2
Lapsia / kunnallisen päivähoiton yksikköjohtaja	2003	72		71		93		76		82		77		77	
	2004	64		71		99		92		80		87		76	
	2005	65		73		103		91		90		93		78	
	2006	68		77		108		93		98		91		82	
	2007	107		75		111		99		109		102		100	
Henkilökuntaa / kunnallisen päivähoiton yksikköjohtaja	2003	17		17		23		18		18		16		18	
	2004	15		17		24		23		18		18		18	
	2005	15		17		23		22		18		19		18	
	2006	16		18		24		23		20		19		19	
	2007	26		18		22		22		23		22		23	

Lasten päivähoidon asiantuntijaryhmä**Leena Viitasaari, puheenjohtaja**

Tampereen kaupunki
Hyvinvointipalvelut/päivähoito
PL 487, 33201 Tampere
P. 050 - 553 8672
E-Mail: etunimi.sukunimi@tampere.fi

Satu Järvenkallas

Helsingin sosiaalivirasto
Toinen linja 4A
PL 7222, 00099 Helsingin kaupunki
puh. 09 - 3104 3368
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

Carola Harju

Helsingin sosiaalivirasto
Toinen linja 4A
PL 7222, 00099 Helsingin kaupunki
puh. 09 -310 42542, 050 - 3657846
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

Hannu Siukola

Sosiaali- ja terveydenhuollon
hallintopalvelukeskus / Tilastoyksikkö
Vironkatu 2, 5. krs
PL 7011, 00099 Helsingin kaupunki
puh. 310 43277, 050 - 306 3661
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi
varajäsen: Tapio Häivä
E-Mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

Titta Tossavainen

Espoon sosiaali- ja terveystoimi
PL 202
02070 Espoon kaupunki
puh. 09 – 8162 3300, 050-469 0794
E-Mail: etunimi.sukunimi@espoo.fi

Seija Nordqvist

Espoon sosiaali- ja terveystoimi
PL 202
02070 Espoon kaupunki
puh. 09 - 8162 3336, 050 - 320 9753
E-Mail: etunimi.sukunimi@espoo.fi

Leena Suominen

Tapiolan sosiaali- ja terveystoimi
PL 2200
02070 Espoon kaupunki
puh. 09 – 8163 8340
E-Mail: etunimi.sukunimi@espoo.fi

Sole Askola-Vehviläinen

Vantaan sivistystoimi / Varhaiskasvatus
Asematie 6 A
01300 Vantaa
puh. 09 - 8392 4709
E-Mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Leena-Mari Tornivaara

Vantaan sivistystoimi / Tikkurilan
varhaiskasvatuspalvelut
Kielotie 7 A, 01300 Vantaa
puh. 09 - 8392 4137
E-Mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Anne Peltonen

Vantaan sivistystoimi / Varhaiskasvatus
Asematie 6 A, 01300 Vantaa
puh. 09 - 8392 6030, 040 - 506 5613
E-Mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Raili Koski,

Turun kaupungin sosiaalikeskus
Linnankatu 23, PL 364
20101 Turku
puh. 02 - 262 6308 tai 050 - 553 2435
E-Mail: etunimi.sukunimi@turku.fi

Pia Jokinen

Turun kaupungin sosiaalikeskus
Koulukatu 12, PL 364
20101 Turku
puh. 02 - 262 6454 tai 050 - 313 2243
E-Mail: etunimi.sukunimi@turku.fi

varajäsen: Kristiina Sillman

Turun kaupungin sosiaalikeskus
Linnankatu 23, PL 364
20101 Turku
puh. 02 – 262 6305, 050 – 553 2434
E-Mail: etunimi.sukunimi@turku.fi

Riitta Hannelius

Tampereen kaupunki
Hyvinvointipalvelut/päivähoito
PL 487, 33201 Tampere
P. 03 - 5656 6980
E-Mail: etunimi.sukunimi@tampere.fi

Tuulikki Pyykkö

Oulun kaupungin sosiaali- ja terveystoimi
Kirkkokatu 18 A
PL 75, 90015 Oulun kaupunki
Puh. 044 - 703 5314
E-Mail: etunimi.sukunimi@ouka.fi

Marja Kääriäinen

Oulun kaupungin sosiaali- ja terveystoimi
Kirkkokatu 18 A
PL 75, 90015 Oulun kaupunki
Puh. 08-558 4530, 044-703 5304
E-Mail: etunimi.sukunimi@ouka.fi

Työryhmän sihteeri

Anne Peltonen

Vuolutie 3a
01650 Vantaa
puh. 040 -506 5613 tai 09 -852 1325 (iltaisin)
E-Mail: etunimi.sukunimi@pp1.inet.fi